

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
ΔΡΑΜΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2004. Η ΕΝΩΣΗ
ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΤΟΥ Ν. ΔΡΑΜΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
κ. ΒΕΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Η ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	ΣΕΛΙΔΑ
Πρόλογος	1
Εισαγωγή	2
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟ ΔΡΑΜΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ	
Κεφάλαιο 1: Γενικά Στοιχεία για το Νομό Δράμας	
1. Ιστορική Αναδρομή του Νομού Δράμας	4
2. Κοινωνικά και άλλα στοιχεία για το Νομό	7
3. Οικονομία του Νομού Δράμας	10
4. Τομείς Παραγωγής	14
Κεφάλαιο 2 : Συνεταιριστικό Κίνημα – Μορφές Συνεταιρισμών	
1. Σύντομο ιστορικό για την εμφάνιση και ανάπτυξη του Συνεταιριστικού Κινήματος	16
2. Πρωτοβάθμιοι Συνεταιρισμοί	19
3. Ιστορία της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας	20
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ	
Κεφάλαιο 1: Ίδρυση – Επωνυμία – Σκοπός	
1. Επωνυμία – Έδρα – Περιφέρεια	24
2. Σκοπός – Δραστηριότητες	30
Κεφάλαιο 2 : Εισφορές - Δικαιώματα και Υποχρεώσεις μελών της Ένωσης	
1. Προϋποθέσεις και όροι εισδοχής	35
2. Απόκτηση ιδιότητας μέλους	35
3. Δικαιώματα των μελών της Ένωσης	36
4. Υποχρεώσεις των μελών της Ένωσης	37
5. Αποχώρηση των μελών της Ένωσης	37
6. Διαγραφή μελών της Ένωσης	38
7. Δικαιώματα εξερχόμενων μελών	38
8. Διάλυση Συνεταιρισμού – μέλους	39
9. Συνεταιριστική μερίδα	39
10. Ευθύνη των μελών για υποχρεώσεις της Ένωσης	40
11. Υποχρεώσεις των μελών προς τρίτους	40
12. Εισφορές – Αποθεματικά	41

Κεφάλαιο 3 : Τα Όργανα της Ένωσης

1. Γενική Συνέλευση	43
2. Διοικητικό Συμβούλιο	47
3. Εποπτικό Συμβούλιο	50
4. Αντιπρόσωποι	50
5. Εκλογές	51

Κεφάλαιο 4 : Τα Τμήματα Λειτουργίας της Ένωσης

1. Τμήμα Λογιστικού	53
2. Τμήμα Συνεταιρισμού	53
3. Τμήμα Μηχανογράφησης	54
4. Τμήμα Γεωτεχνικών Υπηρεσιών	54
5. Εδαφολογικό Εργαστήριο	54
6. Τμήμα Τρίτων	54

Κεφάλαιο 5: Το Προσωπικό της Ένωσης

1. Διάρθρωση του προσωπικού	55
2. Πρόσληψη προσωπικού	55
3. Αποδοχές	56
4. Άδειες	56
5. Λήξη της εργασιακής σχέσης	57

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Κεφάλαιο 1: Έλεγχος-Οικονομική Διαχείριση

1. Διαχειριστική Χρήση-Τηρούμενα Βιβλία	59
2. Απογραφή-Ισολογισμός	59
3. Καθαρό Πλεόνασμα Διαχειριστικής Χρήσης	60

Κεφάλαιο 2: Συγκριτικοί Πίνακες Ισολογισμών Ένωσης

1. Ισολογισμοί Ενεργητικού 1995-1997, 1998-2000, 2001-2003	61
2. Ισολογισμοί Παθητικού 1995-1997, 1998-2000, 2001-2003	67
3. Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης 1995-1997, 1998-2000, 2001-2003	73
4. Παρατηρήσεις επί των Πινάκων	76

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ : ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΘΕΜΑΤΑ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Κεφάλαιο 1: Ειδικές Μορφές Δράσης της Ένωσης- Ομάδες Παραγωγών

1. Ομάδα Παραγωγών Καπνού	80
---------------------------	----

2. Ομάδα Παραγωγών Σιτηρών	80
3. Ομάδα Παραγωγών Ελαιολάδου	82

Κεφάλαιο 2: Η Συμμετοχή της Ένωσης σε Συνεταιριστικές Οργανώσεις και Εταιρείες

1. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ	85
2. Σ.Ε.Κ.Ε.	87
3. Σ.Ε.ΚΑΠ.	87
4. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	88
5. Σ.Ε.Β.Α.Θ.	88

Κεφάλαιο 3: Προβλήματα –Συμπεράσματα - Προτάσεις για την Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας

1. Προβλήματα της Ένωσης	90
2. Προτάσεις για την ανάπτυξη της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας	93
Επίλογος	100
Βιβλιογραφία	101

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στη συγκεκριμένη πτυχιακή εργασία αναφέρεται η εξελικτική πορεία της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών του Νομού Δράμας από την ίδρυση της μέχρι και σήμερα. Επιπλέον, υπάρχει αναφορά και στους άλλους συνεταιρισμούς του Νομού, στις διάφορες μορφές συνεταιρισμών και στο συνεταιριστικό κίνημα. Αναφέρονται ακόμα τα προβλήματα αλλά και οι λύσεις που μπορούν να δοθούν.

Σκοπός της εργασίας μου αυτής είναι να δώσω στοιχεία για τις δραστηριότητες της Ένωσης σε συνάρτηση και με την οικονομική και κοινωνική ζωή του Νομού. Όπως επίσης και η περαιτέρω πληροφόρηση σχετικά με τα προβλήματά της και τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να βρεθεί σε ανοδική πορεία.

Η έρευνα αυτή ολοκληρώθηκε ύστερα από αλληπάλληλες προσπάθειες και από προσωπική μου μελέτη στο θέμα αυτό, χρησιμοποιώντας τις γενικές γνώσεις που έχω καθώς και αυτές που απέκτησα στη σχολή μου. Χρησιμοποίησα επίσης και τα διάφορα στοιχεία που συγκέντρωσα με προσωπικές συνεντεύξεις αλλά και από το ένθετο της εφημερίδας «Ελευθεροτυπία». Για την ολοκλήρωσή της τέλος χρησίμευσαν και άλλες πηγές, οι οποίες αναφέρονται στη βιβλιογραφία, στις τελευταίες σελίδες της εργασίας μου.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους με βοήθησαν στη συλλογή στοιχείων για την πραγματοποίηση της εργασίας μου: τον κ. Παπαδόπουλο Θεόφιλο, Πρόεδρο της Ένωσης, τον κ. Αθανασιάδη Λάζαρο όπως επίσης και τον κ. Γρηγοριάδη Δημήτρη, χημικό της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας.

Επίσης ευχαριστώ, τον εισηγητή μου και υπεύθυνο καθηγητή της πτυχιακής μου εργασίας κ. Απόστολο Βετσόπουλο καθώς και όλους τους καθηγητές του τμήματός μου, οι οποίοι συνέβαλλαν στην συνεταιριστική μου εκπαίδευση. Πιστεύω να αναπτύσσω το θέμα με αντικειμενικότητα και πληρότητα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Νομός Δράμας εμφανίζει σπουδαίο συνεταιριστικό κίνημα. Αυτό γίνεται εμφανές από τους αρκετούς συνεταιρισμούς που στην πλειοψηφία τους είναι αγροτικοί, κάτι το οποίο δικαιολογείται από τον αγροτικό χαρακτήρα της οικονομίας του Νομού. Για τον καλύτερο συντονισμό των αγροτικών συνεταιρισμών υπάρχει ένας δευτεροβάθμιος συνεταιρισμός στο Νομό Δράμας. Αυτός είναι η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας, ο οποίος έχει ικανοποιητική λειτουργία για το Νομό και τα μέλη των συνεταιρισμών.

Βέβαια στη σημερινή εποχή οι συνεταιρισμοί αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα στην εξέλιξη της πορείας τους και σίγουρα η Ένωση του Νομού Δράμας δεν θα μπορούσε να αποτελεί εξαίρεση. Το θετικό είναι πώς αυτή η Ένωση και όσοι την διοικούσαν και διοικούν αναπτύσσουν δραστηριότητες και άλλες πέραν των αποκλειστικά τυπικών μιας αγροτικής Ένωσης. Τέτοιο παράδειγμα είναι τα Σούπερ Μάρκετ με την επωνυμία «Αστική Εταιρεία Συνεταιριστικών Οργανώσεων», έστω κι αν τελικά έκλεισαν το 2001. Είναι από την άλλη ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα των προβλημάτων που όπως προείπαμε παρουσιάζουν οι συνεταιρισμοί στην εποχή μας.

Η εργασία αυτή χωρίζεται σε τρία μέρη. Στο Πρώτο Μέρος και στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζεται μια γενική εικόνα για το Νομό και τους Συνεταιρισμούς του. Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται μία μικρή αναφορά στην ανάπτυξη του Συνεταιριστικού Κινήματος, στους Πρωτοβάθμιους Συνεταιρισμούς και στην ιστορία της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών του Νόμου.

Στο Δεύτερο Μέρος, γίνεται περιγραφή της λειτουργίας της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών του Νομού Δράμας σύμφωνα με το καταστατικό της. Το μέρος αυτό έχει χωριστεί σε πέντε κεφάλαια. Το πρώτο από αυτά αναφέρεται στην ίδρυση, στο σκοπό και στην περιφέρεια της Ένωσης. Το δεύτερο στα μέλη της καθώς και στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Στο τρίτο κεφάλαιο αναλύονται οι αρμοδιότητες των οργάνων της Ένωσης. Στο τέταρτο αναλύονται τα τμήματα της, ενώ το πέμπτο αναφέρεται στο προσωπικό της Ένωσης και στην σύμβαση εργασίας του με αυτήν.

Στο Τρίτο Μέρος αναφέρονται οικονομικής φύσεως θέματα καθώς και Ισολογισμοί Ενεργητικού και Παθητικού για τις χρονιές 1995-1997, 1998-2000 και 2001-2003. Επίσης αναφέρονται παρατηρήσεις πάνω στους ισολογισμούς και γίνεται μια μικρή οικονομική ανάλυση πάνω σε αυτούς.

Στο Τέταρτο Μέρος γίνεται λόγος για ειδικότερα θέματα και αναλύονται οι ειδικές μορφές δράσης της Ένωσης και οι Ομάδες Παραγωγών. Ενώ στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύονται οι συμμετοχές της Ένωσης σε Συνεταιριστικές Οργανώσεις και Εταιρείες. Τέλος, στο τρίτο κεφάλαιο υπάρχουν συμπεράσματα και παρουσιάζονται οι αδυναμίες της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας και οι πιθανές λύσεις γι' αυτές.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ

Γενική Ιστορία

Η Δράμα πιθανολογείται να είναι χτισμένη στη θέση μιας αρχαίας πόλης, πράγμα που ενισχύεται από το ότι ανακαλύφθηκαν εκεί με ανασκαφές πολλά αρχαιολογικά ευρήματα.

Στα χρόνια της τουρκοκρατίας οι Τούρκοι την ονομάζουν «χρυσή πεδιάδα» για τη μεγάλη ευφορία της. Από την Δράμα καταγόταν και ο Δράμαλης, ο τούρκος στρατηγός, γνωστός από την πανωλεθρία που έπαθε στα Δερβενάκια του Αργούς το 1821.

Στον Α΄ Βαλκανικό πόλεμο την πόλη κατέλαβαν χωρίς μάχη οι Βούλγαροι, που προέλασαν από την πεδιάδα του Στρυμόνα. Στο Β΄ Βαλκανικό πόλεμο, ύστερα από τις μάχες του Κιλκίς–Λαχανά, Στρώμνιτσας–Δεμίρ-Χισάρ και μετά από μικρές αψιμαχίες οι Βούλγαροι αναγκάστηκαν να την εγκαταλείψουν ύστερα από μικρές αψιμαχίες με τους Έλληνες στην Αλιστράτη και με το τακτικό στρατό έξω από την πόλη. Δυστυχώς όμως, οι Βούλγαροι φεύγοντας έκαψαν τη συνοικία που υπήρχε κοντά στον σιδηροδρομικό σταθμό. Το 1916, κατά τον Α΄ παγκόσμιο πόλεμο, την κατέλαβαν οι Βούλγαροι όπως και όλη την Ανατολική Μακεδονία.

Τον Αύγουστο του 1916, στη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου, οι γερμανοβουλγαρικές δυνάμεις εισέβαλαν στη Μακεδονία και κατέλαβαν την Δράμα, που για δεύτερη φορά γνώρισε τη βουλγαρική καταπίεση.

Τον Σεπτέμβριο του 1918 οι Βούλγαροι συνθηκολόγησαν και η Δράμα έγινε και πάλι Ελληνική. Τον Απρίλιο του 1941 για τρίτη φορά, επιχείρησαν να εκβουλαρίσουν την Δράμα, όταν εισέβαλλαν με το γερμανικό στρατό. Τρία χρόνια ο λαός της μαρτυρικής Δράμας υπόμεινε με καρτερία και γενναιότητα την τρίτη αυτή βουλγαρική κατοχή και τις Γερμανικές φρικαλεότητες χωρίς να χάσει το θάρρος και την καρτερία της.

Ιστορική εξέλιξη της ανάπτυξης της Δράμας

Η Δράμα κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους, υπήρξε σημαντικός σταθμός οδικού δικτύου μέσα στην εκτεταμένη αποικία των Φιλίππων με το όνομα «Daravescos».

Στην παλαιοχριστιανική εποχή (4ος -7ος μ.Χ. αι.), η Δράμα είναι ένας μικρός οχυρωμένος οικισμός που ανήκε διοικητικά στην εδαφική επικράτεια της ρωμαϊκής αποικίας των Φιλίππων, της λεγόμενης «Αυγούστας Ιουλίας Φιλιππικής».

Στη μεσοβυζαντινή εποχή (9ος-αρχές 13ου μ.Χ. αι.), η Δράμα αναπτύσσεται σε ισχυρό κάστρο με στρατηγική σημασία και ζωηρό εμπορικό ενδιαφέρον, ενώ εξακολουθεί να υπάγεται στους Φιλίππους από διοικητική και εκκλησιαστική άποψη.

Σε όλη την υστεροβυζαντινή περίοδο (αρχές 3ου μ.Χ. αι.-1453), η Δράμα αλλάζει συνεχώς κυρίαρχους. Το 1204 περνά στα χέρια των Λατίνων, το 1223-1224 κατακτείται από το Θεόδωρο Α΄ Κομνηνό Δούκα, αυτοκράτορα της Θεσσαλονίκης, το 1230 καταλαμβάνεται από τον τσάρο της Βουλγαρίας Ιωάννη Ασέν Β΄, ενώ τα έτη 1242-1243 και το 1246 επανήλθε στους Βυζαντινούς.

Μετά την κατάληψη της Δράμας από τους Οθωμανούς, το 1383, η πόλη εξακολουθεί να αποτελεί ένα μικρό κάστρο στην επικράτεια του σουλτάνου, αποκομμένο τόσο από την Πόλη, μέχρι την Άλωση του 1453 όσο και από την Θεσσαλονίκη, μέχρι την κατάληψη της το 1430. Η βαριά φορολογία, η κακοδιοίκηση των αγάδων και τα συχνά κρούσματα ληστείας προκαλούν αίσθημα ανασφάλειας στους κατοίκους και καθυστέρηση στην ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας, μέχρι τις αρχές του 18ου αιώνα. Ακόμη γνωρίζει και την Βουλγαρική κατοχή τον Οκτώβριο του 1912 που σημαδεύεται από την σφαγή των αθώων Ελλήνων του Δοξάτου και την πυρπόληση της πόλης μια μέρα πριν την απελευθέρωση της Δράμας.

Όμως μετά το 18^ο αι. ενισχύεται η αγροτική παραγωγή και λειτουργούν μικρές βιοτεχνίες στην πόλη. Αν και η Δράμα αποτελεί πρωτεύουσα μεγάλης περιφέρειας στην οποία έχουν την έδρα τους ο στρατός και τα δικαστήρια, δεν μπορεί να ανταγωνιστεί το λιμάνι της Καβάλας. Η ουσιαστική αλλαγή στην επαρχία της Δράμας σημειώνεται με την ανάπτυξη της καλλιέργειας του καπνού. Το 1875 χτίστηκε το πρώτο καπνομάγαζο από τον Έλληνα έμπορο-

εργοστασιάρχη Ιωάννη Αναστασιάδη που ήταν ένας από τους ευπορότερους κατοίκους της πόλης. Το 1885 δημιουργήθηκε το «Μονοπώλιο Οθωμανικών Καπνών» που αντιπροσώπευε Γαλλικά και Αυστριακά συμφέροντα και αποσκοπούσε στην χρησιμοποίηση τμήματος παραγωγής επεξεργασμένου καπνού. Από το 1926 η παραγωγή καπνού αυξήθηκε κατά 124% γεγονός που οφειλόταν όχι μόνο στα υδρόμυλα έργα αλλά και στην εισαγωγή γεωργικών μηχανών.

Με τον παρακάτω πίνακα διαπιστώνουμε την αύξηση παραγωγής καπνού στην Ελλάδα και στην Μακεδονία από το 1910-1929.

	1910	1912	1920	1922	1925	1927	1929
Ελλάδα	23.208	24.517	31.562	25.306	64.461	65.852	80.000
Μακεδονία	13.593	9.483	12.851	11.443	19.841	31.447	41.000

Από το 1920 και νωρίτερα, καταφθάνουν στη Δράμα Ελληνοπόντιοι μέσω Ρωσίας. Όμως το μεγαλύτερο κύμα προσφύγων έρχεται μετά τη Μικρασιατική καταστροφή. Έρχονται από όλα σχεδόν τα μέρη του Μικρασιατικού Πόντου. Έρχονται καταδιωγμένοι, κατατρεγμένοι και άκρως τλαιπωρημένοι από την πείνα, τις επιδημίες, την απώλεια συγγενών και φίλων. Όμως δεν ξεχνούν να φέρουν μαζί με τα υπάρχοντα τους και τα ιερά και τα όσια: εικόνες, λάβαρα και άλλα θρησκευτικά και εθνικά κειμήλια. Η άφιξη των προσφύγων το 1922-1923, αν και ήταν ένα δυσβάστακτο φορτίο για την υποανάπτυκτη ελληνική οικονομία, αποτέλεσε ένα σπουδαίο κίνητρο για την μελλοντική ανάπτυξή της.

Όμως, παρά την εισροή του εργατικού δυναμικού, η ανάπτυξη της βιομηχανίας στη Δράμα, όπως και στον ευρύτερο ελλαδικό χώρο, δεν ήταν μεγάλη εξαιτίας της έλλειψης επενδυτικού κεφαλαίου. Η εκβιομηχάνιση δεν ενθαρρύνθηκε από την ελληνική κυβέρνηση, γιατί μεγάλο ποσοστό από τα εθνικά δάνεια είχαν συναφθεί προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα οικιστικά προβλήματα τα οποία δημιουργήθηκαν με την άφιξη των προσφύγων.

2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟ

Γεωγραφία

Ο Νομός Δράμας βρίσκεται στο βορειανατολικό άκρο του Ελλαδικού χώρου, στα σύνορα με την Βουλγαρία και έχει συνολικό πληθυσμό 103.975 κατοίκους. Συνορεύει βόρεια με τη Βουλγαρία, ανατολικά με το Νομό Ξάνθης, νότια και νοτιανατολικά με το Νομό Καβάλας και δυτικά με το Νομό Σερρών.

Το έδαφος του Νομού είναι κατά 69% ορεινό, κατά 20% ημιορεινό και μόνο κατά 11% πεδινό. Όσον αφορά την μορφολογία του εδάφους, ο ορεινός όγκος που δεσπόζει είναι το Φαλακρό, το βουνό «σύμβολο» της Δράμας. Ακόμη άλλα βουνά είναι το Μπόνζ-Νταγ, Βαρδένια, ο Σταυρός, το Μποζ-Τεπέ, η Ραδίτσια, το Κουσλάρ.

Ο Νομός Δράμας είναι αγροτικός καθώς υπάρχουν μεγάλες εκτάσεις στις πεδιάδες που εκτείνονται στο νότιο τμήμα του. Χωρίζεται σχεδόν στα δύο άκρα από τον ποταμό Νέστο που εισέρχεται από την Βουλγαρία και εξέρχεται στο Νομό Ξάνθης κοντά στο Παρανέστι. Άλλος σημαντικός ποταμός είναι ο Αγγίτης, παραπόταμος του Στρυμόνα, στις εκβολές του οποίου έχει δημιουργηθεί το σπήλαιο του Μαρά. Η αγροτική οικονομία, με την πλήρη αξιοποίηση των υδάτινων πόρων του σπηλαίου και τη χρήση σύγχρονων μεθόδων καλλιέργειας, έχει βελτιωθεί σημαντικά τα τελευταία 10 χρόνια. Ο Νομός Δράμας έχει έκταση 3.468.000 τ.χλμ. και διοικητικά υπάγεται στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, διαιρείται σε οχτώ δήμους (Δράμας, Προσοτσάνης, Κάτω Νευροκοπίου, Νικηφόρου, Παρανεστίου, Δοξάτου, Σιταγρών, Καλαμπακίου) και μια κοινότητα, αυτή του Σιδηρονέρου.

Έχει συνολική καλλιεργήσιμη έκταση 3.468.000 στρεμμάτων. Από αυτά σύμφωνα με την Ε.Σ.Υ.Ε., το 1991, τα $\frac{3}{4}$, δηλαδή 2.701.000 στρέμματα, καταλαμβάνουν δασικές εκτάσεις.

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ ΔΡΑΜΑΣ		
ΜΟΡΦΗ	ΕΚΤΑΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Δάση παραγωγικά	1.139.245 στρ.	42,18%
Μερικές δασοσκεπείς εκτάσεις	498.658 στρ.	18,46%
Γυμνές εκτάσεις στα δάση	661.499 στρ.	24,49%
Ορεινοί Βοσκότοποι	401.598 στρ.	77,6 %

Η καλλιεργούμενη έκταση κατανέμεται στις παρακάτω βασικές κατηγορίες καλλιεργειών.

A/A	Καλ/γειες χρήση γης	Στρ.	Ποσοστό	Αρδευτικά	Ποσοστό
1	Αροτριάεις καλ/γειες	540.000	93,59%	179.000	89%
2	Δενδρώδεις καλ/γειες	19.000	3,29%	10.000	4,97%
3	Κηπευτική γη	16.000	2,77%	11.500	5,72%
4	Αμπέλια	2.000	0,35%	620	0,31%
5	Σύνολο	577.000	100%	201.120	100%

Δημογραφικά

Ο Νομός Δράμας έχει πρωτεύουσα την Δράμα με πληθυσμό 55.632 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2001. Η έκταση του Νομού είναι 3.468 τ.χλμ., η οποία από πληθυσμιακή άποψη είναι κατανεμημένη ως εξής: 60 τ.χλμ. (2%) αστικές περιοχές, 296 τ.χλμ. (9%) ημιαστικές και 3.112 τ.χλμ. (89%) στις αγροτικές περιοχές.

Στον Νομό υπάρχουν πολλές συνοικίες που έχουν τουρκικό ρυθμό με στενούς δρόμους, καλντερίμια, καφασωτά παράθυρα και άλλες με σύγχρονο

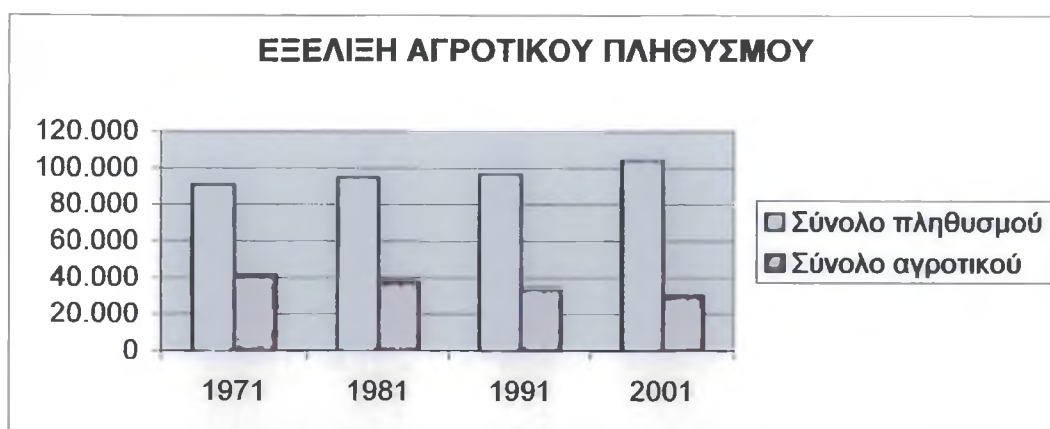
ρυθμό. Νέα κτίρια εξακολουθούν να ευπρεπίζουν την πόλη όπως το ινστιτούτο καπνού, το μέγαρο των Μουσών, κινηματογράφοι.

Από τα δημόσια καταστήματα αναφέρουμε τη Νομαρχία, το Πρωτοδικείο, το Ειρηνοδικείο, τη Δημαρχία, τη Μητρόπολη, την Οικονομική Εφορεία, το Δασαρχείο, τις Τράπεζες και το Αστυνομικό Τμήμα. Επίσης υπάρχουν και εργοστάσια ηλεκτροφωτισμού που πηγάζουν από τον ποταμό Νέστο, τα οποία κατασκευάστηκαν από την εταιρεία Α.Ε.Γ.Ε.Κ..

Ο πληθυσμός της Δράμας τα 10 τελευταία χρόνια, σύμφωνα με στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε., παρουσίασε 556 γάμους, 884 γεννήσεις και 1149 θανάτους. Από άποψη οικογενειακής κατάστασης, ο πληθυσμός του Νομού ηλικίας 10 ετών και άνω, είναι κατά 33% άγαμοι, 49% έγγαμοι, 10% χήροι, 8% διαζευγμένοι, ενώ από άποψη επιπέδου εκπαίδευσης παρουσιάζει ποσοστό αγράμματων 15% και εγγράμματων 85%.

Όσον αφορά την εξέλιξη του αγροτικού πληθυσμού σε σχέση με το συνολικό πληθυσμό του Νομού και με το συνολικό αγροτικό πληθυσμό της χώρας, σύμφωνα με την απογραφή της Ε.Σ.Υ.Ε. του 2001, έχει ως εξής:

ΕΤΗ	1971	1981	1991	2001
Σύνολο πληθυσμού	91.009	94.772	96.554	103.975
Σύνολο αγροτικού	41.095	37.198	34.039	30.000

Φυσικό περιβάλλον

Στο Νομό Δράμας κυρίαρχο στοιχείο στην φυσιογνωμία της περιοχής είναι το φυσικό περιβάλλον. Διασχίζεται από τον ποταμό Νέστο και το βόρειο τμήμα αποτελείται από την οροσειρά της κεντρικής Ροδόπης με υψηλότερη κορυφή αυτή του παρθένου δάσους, ύψους 1.953μ. Στο νότιο τμήμα και στο

κέντρο του Νομού βρίσκεται το Όρος Φαλακρό με υψηλότερη κορυφή αυτή του Προφήτη Ηλία, ύψους 2.223μ. Η υψηλότερη κορυφή του Όρβηλου με υψόμετρο 2.212μ. είναι το κοινό σύνορο Βουλγαρίας και των Νομών Σερρών-Δράμας. Το υδάτινο στοιχείο έχει έντονη παρουσία στον Νομό με τον ποταμό Νέστο και τις λίμνες που κυριαρχούν στο βόρειο και κεντρικό τμήμα.

Κλίμα

Το κλίμα του Νομού χαρακτηρίζεται από ψυχρούς χειμώνες και ήπια καλοκαίρια. Στην περιοχή της Δράμας είναι ηπειρωτικό, με σημαντικές θερμομετρικές διαφορές μεταξύ χειμώνα και θέρους. Αυτό συμβαίνει επειδή η πεδιάδα φράσσεται στα νότια από το Παγγαίο και έτσι δεν φτάνει ως εκεί η επίδραση της θάλασσας. Η Δράμα συγκαταλέγεται στις ψυχρότερες πόλεις της Ελλάδος.

Η μέση μηνιαία θερμοκρασία αέρος των θερμότερων μηνών του έτους δεν υπερβαίνει τους 28⁰C, ενώ η μέση ημερήσια είναι συχνά μεγαλύτερη των 30⁰C, με ακραίες τιμές τους 35⁰C και 40⁰C κατά τη διάρκεια της ημέρας. Η μέση μηνιαία θερμοκρασία του αέρα για τους ψυχρούς μήνες βρίσκεται πάνω από τους 0⁰C, με ακραίες τιμές που φθάνουν τους -14⁰C ή και χαμηλότερα στους -20⁰C στο Κάτω Νευροκόπι, κατά τη διάρκεια της ημέρας.

Οι βροχοπτώσεις εμφανίζονται τους χειμερινούς μήνες, ενώ κατά τους θερινούς παρατηρούνται θερμικές καταιγίδες που είναι χαρακτηριστικό του βαλκανικού χώρου. Το μέσο ετήσιο ύψος βροχής κυμαίνεται ανάλογα με το υπερθαλάσσιο υψόμετρο. Στα πεδινά φθάνει τα 587 mm και στα ημιορεινά τα 778 mm, ενώ στα ορεινά υπολογίζεται ότι ξεπερνάει τα 1000 mm.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ

Οικονομική ζωή Νομού Δράμας

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός του Νομού καλύπτει το 45% του συνολικού πληθυσμού, ενώ ο οικονομικά μη ενεργός καλύπτει το 55%. Στην οικονομική ζωή του Νομού οι άντρες συμμετέχουν κατά 60% ενώ οι γυναίκες κατά 40%.

Η οικονομία του Νομού στηρίζεται στον πρωτογενή τομέα όπου απασχολείται το 40% περίπου του ενεργού πληθυσμού. Στον δευτερογενή

τομέα απασχολείται το 32% του ενεργού πληθυσμού. Στον τριτογενή τομέα παραγωγής απασχολείται το 28% του ενεργού πληθυσμού.

Οι περισσότεροι κάτοικοι του Νομού ασχολούνται με την γεωργία και την κτηνοτροφία. Όσον αφορά την φυτική παραγωγή του Νομού, σύμφωνα με την Ε.Σ.Υ.Ε. κατά το 2004, τα προϊόντα που καλλιεργούνταν ήταν τα εξής:

A/A	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ	ΤΟΝΟΙ
1	Σιτάρι Μαλακό	35.000	2.800
2	Σιτάρι Σκληρό	169.800	42.450
3	Κριθάρι	7.000	1.540
4	Βρώμη	1.100	187
5	Σίκαλη	350	63
6	Ζαχαρότευτλα	10.035	74.426
7	Πατάτες	32.000	96.000
8	Αγγούρια	35	245
9	Ντομάτες	2.700	16.260
10	Κολοκύθια	100	200
11	Φασολάκια	350	400
12	Κουνουπίδι	65	130
13	Μαρούλια	170	355
14	Παντζάρια	50	100
15	Μπάμιες	70	50
16	Μελιτζάνες	30	45
17	Σπανάκι	70	54
18	Κρεμμύδια ξερά	200	400
19	Κρεμμύδια νωπά	80	80

20	Σκόρδα ξερά	100	75
21	Σκόρδα νωπά	30	30
22	Καρπούζια	150	450
23	Πεπόνια	70	140
24	Αχλάδια	200	200
25	Κεράσια	100	140
26	Μήλα	150	225
27	Ακτινίδια	31	40
28	Καρύδια	1.500	25
29	Ελιές	15.000	120
30	Σταφύλια	10.700	15.405
31	Βατόμουρα	30	9
32	Βαμβάκι	86.158	25.850
33	Καπνός	4.594	15.961

Όπως βλέπουμε στον παραπάνω πίνακα, η μεγαλύτερη, σε στρέμματα και τόνους, καλλιέργεια στο Νομό είναι αυτή των δημητριακών. Εξίσου σημαντική είναι και η καλλιέργεια της πατάτας, που φημίζεται για την νοστιμιά της με την ονομασία πατάτα Νευροκοπίου.

Τα γεωργικά μηχανήματα, που βρίσκονται στο Νομό κάθε καλλιεργητική περίοδο είναι: γεωργικοί ελκυστήρες, αλωνιστικές, θεριστικές και σπαρτικές μηχανές και μηχανοκίνητοι ψεκαστήρες.

Το ζωικό κεφάλαιο του Νομού σύμφωνα με την Ε.Σ.Υ.Ε. κατά το 2004, ήταν το εξής:

A/A	ΖΩΑ	ΚΕΦΑΛΙΑ
1	Ίπποι	140
2	Ημίονοι	248
3	Όνοι	72
4	Βοοειδή	39.056
5	Βούβαλοι	9
6	Πρόβατα	70.083
7	Αίγες	81.345
8	Χοίροι	40.526
9	Πουλερικά	38.629
10	Κουνέλια	3.000
11	Μελισσοκομία	12.500

Το υπέδαφος εκτός από μεταλλεύματα μαγγανίου που βρίσκονται ήδη υπό εκμετάλλευση και το μεγάλο λιγνιτοφόρο κοίτασμα που ανακαλύφθηκε στον Νομό το 1985, περιέχει και άλλα μεταλλεύματα, αλλά και πολύτιμους λίθους.

Ο συνεταιριστικός τομέας δεν είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένος. Υπάρχουν ως επί των πλείστον πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί. Δευτεροβάθμιος συνεταιρισμός είναι η Ένωση Α.Σ. Δράμας.

Τέλος η συγκοινωνία του Νομού δεν είναι περιορισμένη, αφού η σιδηροδρομική γραμμή από τα ανατολικά και από τον οικισμό Παρανέστι, ακολουθώντας πορεία προς τα νότια, εξυπηρετεί πλήθος χωριών, περνά από την πόλη της Δράμας και μπαίνει στο Νομό Σερρών.

Ακόμη δυο εθνικοί δρόμοι διασταυρώνονται, ο ένας είναι της Ξάνθης-Δράμας-Σερρών και ο άλλος της Καβάλας-Δράμας-Βουλγαρίας. Γενικά το εθνικό οδικό δίκτυο του Νομού είναι 129χλμ. και το επαρχιακό 348χλμ.

4. ΤΟΜΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Πρωτογενής τομέας

Ο Νομός Δράμας είναι ένας από τους Νομούς του οποίου οι καλλιέργειες παρουσιάζουν ποικιλομορφία. Στο Νομό καλλιεργείται σιτάρι, καλαμπόκι, καπνός, βαμβάκι, πατάτα, φουντούκια, πιπεριά. Υπάρχουν και άλλες καλλιέργειες με ψηλή ή χαμηλή παραγωγή. Οι πιο σημαντικές είναι η παραγωγή κριθαριού και βρώμης.

Σημαντική θέση στο Νομό έχει η κτηνοτροφική παραγωγή όπου κυριαρχεί η μικρή οικογενειακή εκμετάλλευση παραδοσιακής μορφής. Άλλοι παραγωγικοί κλάδοι που κατέχουν σημαντική θέση είναι αυτός της μελισσοκομίας, όπως και η εκμετάλλευση δασικών εκτάσεων. Η παραγωγικότητα των δασών δεν είναι ίδια σε όλα τα μέρη. Έτσι, τα πιο παραγωγικά από αυτά τα βρίσκει κανείς στις περιοχές του Σιδηρονέρου, της Σκαλωτής και του Λειβαδερού. Στο Νομό υπάρχει ένας από τους πιο αξιόλογους βιότοπους για την προστασία των θηλαστικών θηραμάτων. Το κυνήγι του Νομού εντοπίζεται κυρίως στο λαγό και στον αγριόχοιρο. Μια δραστηριότητα του Δασαρχείου Δράμας είναι η εκτροφή ευγενών πτερωτών και τριχωτών θηραμάτων. Σκοπός του εκτροφείου είναι ο εμπλουτισμός κυνηγετικών περιοχών του Νομού και άλλων διαμερισμάτων της χώρας.

Δευτερογενής τομέας

Η βιομηχανική ανάπτυξη του Νομού βρίσκεται σε χαμηλό επίπεδο σε σχέση με άλλους Νομούς της χώρας. Αυτό οφείλεται στην έλλειψη επαρκών πρώτων υλών και κεφαλαίων. Οι περισσότερες μονάδες πέρα από το γεγονός ότι είναι μικρές βιοτεχνίες, έχουν ανειδίκευτο προσωπικό και υστερούν σε στελέχη, χρησιμοποιούν ξεπερασμένη τεχνολογία και η μια έχει την ανάγκη της άλλης. Έτσι απαιτείται προσπάθεια από το κράτος για την χορήγηση δανείων που θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη των βιομηχανιών-βιοτεχνιών του Νομού.

Τριτογενής τομέας

Ο τουρισμός στο Νομό Δράμας είναι αναπτυγμένος. Λειτουργεί Δημοτική βιβλιοθήκη που είναι μια από τις μεγαλύτερες και διαθέτει 10.000 τόμους βιβλίων. Χώροι που κάποιος μπορεί να επισκεφθεί είναι ακόμα το

Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο και το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας. Αξιόλογος είναι ο Ναός της Αγίας Βαρβάρας όπου στο γύρω χώρο αναβλύζει νερό σχηματίζοντας λίμνες και καταρράκτες κάτω από τον ίσκιο των αιωνόβιων δέντρων. Είναι μια ειδυλλιακή τοποθεσία με εξαιρετικά χρώματα σε όλες τις εποχές του χρόνου που συγκινεί πάντα τους περιηγητές. Επίσης μπορούμε να δούμε καπναποθήκες του μεσοπόλεμου να καθρεπτίζονται στα νερά και στα βάθη της λίμνης να σώζονται τα ερείπια ορθόδοξου ναού. Ξεχωριστή μέρα είναι η γιορτή της πολιούχου Αγίας Βαρβάρας όπου τα παιδιά ρίχνουν караβάκια φωταγωγημένα στα ήρεμα νερά της λίμνης, ακριβώς μπροστά από την ομώνυμη εκκλησία, προσφέροντας μοναδικό θέαμα στο σούρουπο.

Αξίζει να επισκεφθεί κανείς τα στενά δρομάκια της πόλης της Δράμας, με τα παλιά αρχοντικά σπίτια, που διατηρούν ακόμη και σήμερα στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Το Δοξάτο αποτελεί μια σημαντική ιστορική τοποθεσία, με αξιόλογη δράση στα χρόνια του Μακεδονικού αγώνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

1. ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Το Ελληνικό Συνεταιριστικό Κίνημα έχει μια πολύ μεγάλη παράδοση. Οι ορεινές περιοχές γνώρισαν ανάπτυξη στην υστεροβυζαντινή αλλά και στην Οθωμανική περίοδο.

Μια μορφή συνεταιριστικής οικονομικής δραστηριότητας είναι τα Τσελιγκάτα. Στα Άγραφα, την Πίνδο, τον Όλυμπο, το Βέρμιο μέχρι και την Ροδόπη, Σαρακατσάνοι και Βλάχοι νομάδες ένωσαν τα κοπάδια τους σε κοινή διαχείριση, που πήρε το όνομα «Τσελιγκάτα». Γραμμένοι κανόνες δεν υπήρχαν μεταξύ των συνεργαζομένων. Οι συμφωνίες τους, η καλή πίστη και η εντιμότητα αποτελούσαν τα μεταξύ τους «συμβόλαια».

Ακολουθούν οι συνεταιρισμοί των εργαζομένων στα μεταλλεία των Μαντεμοχωριών της Χαλκιδικής καθώς επίσης και οι συνεργατικές ενώσεις των χριστών στα Μαντεμοχώρια της Ηπείρου. Οι Συνεταιρισμοί κτηνοτρόφων συνεταιρίζονται με βοσκούς για την παραγωγή κεφαλοτυριού και ανθότυρου, μοιράζοντας στο τέλος τα μερίδια.

Στην συνέχεια, το 1770, περίπου 22 χωριά της κοιλάδας των Τεμπών συνασπίζονται στη γνωστή «Κοινή Συντροφία των Αμπελακίων» που δέσποζε στην νηματαγορά της Ευρώπης με ένα τεράστιο δίκτυο υποκαταστημάτων.

Τα μηνύματα από την Δυτική Ευρώπη για τις επιτυχίες των συνεταιρισμών άρχισαν σιγά-σιγά να επηρεάζουν και την Ελλάδα. Η πιο γνωστή προσπάθεια δημιουργίας σύγχρονου συνεταιρισμού αποτελούσε απομίμηση του πρώτου καταναλωτικού συνεταιρισμού της Ρότοντέηλ που ιδρύθηκε το 1844 εξαιτίας των χαμηλών ημερομισθίων των εργατών για την κάλυψη των αναγκών τους. Για την πραγματοποίηση του σκοπού του συνεταιρισμού δημιούργησαν ένα ικανοποιητικό κεφάλαιο από εισφορές των μελών ώστε να μην έχουν οικονομική εξάρτηση από το κράτος.

Ο πρώτος συνεταιρισμός στην Ελλάδα ήταν ο προμηθευτικός «Εταιρεία Εργατικού Λαού-Αυτοβοήθεια», που ιδρύθηκε το 1870 στην Αθήνα από 26 εργάτες μέλη, που σύντομα έφτασαν τα 200. Η οικονομική του δράση περιελάμβανε τη δημιουργία ενός κεντρικού μπακάλικου και άλλων

πρακτορείων. Τον ίδιο χρόνο στην Αθήνα ιδρύθηκε και δεύτερος συνεταιρισμός, «Η Ένωση των Τιμίων Τεχνιτών», που ανάμεσα στα ιδρυτικά του μέλη ήταν και οι καλλιτέχνες-γλύπτες Γιαννούλης Χαλεπάς και Μ. Βιδάλης. Τρίτος συνεταιρισμός ιδρύθηκε στα 1877 από μικροτεχνίτες με το όνομα «Εταιρεία του Λαού» ή «Ένωσις».¹

Το κυριότερο όμως επίτευγμα στην ιστορία του συνεταιριστικού κινήματος ήταν η ίδρυση στα 1900 του «Μετοχικού Γεωργικού Συλλόγου» Αλμυρού. Το 1914 ψηφίστηκε ο Νόμος 602 «Περί συνεταιρισμών». Η δράση του συνεταιρισμού του Αλμυρού ήταν αξιόλογη καθώς παρείχε δάνεια με τόκο 8% στα μέλη καθώς επίσης και εκπαίδευση με ενημερωτικές διαλέξεις, που στόχευαν στην ηθική διαπαιδαγώγησή τους. Ο συνεταιρισμός του Αλμυρού αποτέλεσε πρότυπο και οδήγησε στην δημιουργία άλλων συνεταιρισμών, όπως ο «Σύλλογος Τεχνοεργατών Λαμίας» που αργότερα άλλαξε όνομα σε «Πιστωτικός Συνεταιρισμός Τεχνοεργατών Λαμίας».²

Την απήχηση των ιδεών του συνεταιρισμού αλλά και την αποτελεσματικότητα των προσπαθειών των ιδεολόγων του θεσμού και των αρμοδίων υπηρεσιών δείχνει ο αριθμός των συνεταιρισμών που ιδρύθηκαν ανά χρόνο μετά την ψήφιση του νόμου.³

Η ανάγκη για την ίδρυση αγροτικής τράπεζας γίνεται κάτω από αυτές τις συνθήκες αναγκαία.

Το 1979 ψηφίστηκε ο νόμος 921 «Περί γεωργικών συνεταιρισμών» που αφορούσε αποκλειστικά τους γεωργικούς συνεταιρισμούς.

¹ Βετσόπουλος Α., «Ελληνικό Συνεταιριστικό Κίνημα», διδακτικές σημειώσεις Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου, 2003, Μεσολόγγι, σελ. 18.

² Βετσόπουλος Α., «Ελληνικό Συνεταιριστικό Κίνημα», διδακτικές σημειώσεις Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου, 2003, Μεσολόγγι, σελ. 19.

³ Παπαγεωργίου Κ., «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί», 1986, Αθήνα, σελ 36.

Έτος	Αριθμός Συνεταιρισμών	Έτος	Αριθμός Συνεταιρισμών
1915	150	1923	408
1916	197	1924	577
1917	275	1925	1.033
1918	168	1926	315
1919	125	1927	333
1920	257	1928	446
1921	321	1929	259
1922	317	1930	568

Το 1985 ο νόμος 921/79 αντικαταστάθηκε από το νόμο 1541/85, ο οποίος αφορά τους αγροτικούς συνεταιρισμούς και καθορίζει νέα δομή στη συνεταιριστική κίνηση, διαφοροποιώντας σημαντικές διατάξεις των προηγούμενων νόμων. Με το νόμο αυτό το συνεταιριστικό κίνημα εκσυγχρονίζεται, οργανώνεται και διοικείται από συλλογικά όργανα, που εκλέγονται με το σύστημα της δημοκρατικής διαδικασίας.

Τα επίπεδα οργάνωσης του συνεταιριστικού κινήματος με βάση τον νόμο 1541/85 είναι τρία: α) το Πρωτοβάθμιο αναφέρεται στο συνεταιρισμό της κοινότητας και του δήμου, β) το Δευτεροβάθμιο αναφέρεται στην ένωση των πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών σε ένα Νομό, γ) το Τριτοβάθμιο αναφέρεται στις κεντρικές κλαδικές συνεταιριστικές ενώσεις, που έχουν σαν περιφέρεια ολόκληρη τη χώρα και εξειδίκευση σε συγκεκριμένα προϊόντα.

Τέλος, η ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. (Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών) αποτελεί το κορυφαίο όργανο εκπροσώπησης της αγροτικής συνεταιριστικής κίνησης στη χώρα μας. Είναι ο ιδεολογικός εκφραστής και ο συντονιστικός φορέας των δραστηριοτήτων των συνεταιριστικών οργανώσεων. Η ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. ιδρύθηκε το 1935 και σύμφωνα με το νόμο 1541/85 μέλη της είναι όλες οι ενώσεις συνεταιρισμών.

2. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Στο Νομό Δράμας υπάρχουν 130 πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί διαφόρων δραστηριοτήτων. Ανάλογα με τις κατηγορίες υπάρχουν οι πιστωτικοί, των πωλήσεων και οι παραγωγικοί συνεταιρισμοί. Οι πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί έχουν συνολικά 9.000 φυσικά μέλη.

Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί

Πιστωτικοί είναι όλοι αυτοί που ασχολούνται με την χορήγηση καλλιεργητικών δανείων καθώς και με την προμήθεια γεωργικών εφοδίων (λιπασμάτων, φαρμάκων) από την Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος (Α.Τ.Ε.). Στη διοχέτευση των δανείων της Α.Τ.Ε. προς τα μέλη τους, οι πιστωτικοί συνεταιρισμοί έχουν μόνο διαμεσολαβητικό ρόλο. Μόνο ένας περιορισμένος αριθμός έχει την «αυτοτελή άσκηση της Αγροτικής Πίστewς», δηλαδή τη σύναψη δανείου από τον συνεταιρισμό και την διαχείρισή του με συλλογική ευθύνη. Οι εργασίες των πιστωτικών συνεταιρισμών δεν περιορίζονται στη διοχέτευση κεφαλαίου της Α.Τ.Ε. στα μέλη τους. Οι περισσότεροι από αυτούς εκτελούν και προμηθευτικές εργασίες για την εξασφάλιση των εφοδίων των παραγωγών λιπασμάτων.

Συνεταιρισμοί Πωλήσεων

Οι συνεταιρισμοί πωλήσεων είναι αυτοί που πωλούν γεωργικά προϊόντα για λογαριασμό δικό τους ή των μελών τους. Κύρια επιδίωξη των συνεταιρισμών αυτών είναι να εξασφαλίσουν τους καλύτερους δυνατούς όρους κατά την διάθεση των προϊόντων των μελών τους. Υπάρχουν αρκετοί ακόμη συνεταιρισμοί (π.χ. επεξεργασίας προϊόντων) που έχουν διαφορετικό κύριο σκοπό αλλά ταυτόχρονα διαθέτουν και τα προϊόντα.

Παραγωγικοί Συνεταιρισμοί

Παραγωγικοί είναι αυτοί που παράγουν ή μεταποιούν αγροτικά προϊόντα χρησιμοποιώντας δικές τους ή νοικιασμένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας ή τυποποίησης γεωργικών προϊόντων.

Ελεύθεροι Δασικοί Συνεταιρισμοί

Οι συνεταιρισμοί αυτοί έχουν στην ιδιοκτησία τους δασικές εκτάσεις και εκμεταλλεύονται την ξυλεία. Βέβαια οι συνεταιρισμοί αυτοί παρουσιάζουν ορισμένα προβλήματα, μερικά από τα οποία είναι: α) η έλλειψη τεχνολογίας, β) οι συνθήκες ζωής και εργασίας των υλοτόμων, γ) η έλλειψη κεφαλαίων για την κάλυψη των αναγκών τους, η οποία έχει σαν αποτέλεσμα να μην μπορούν να διαθέσουν κατευθείαν την παραγωγή για μεταποίηση στην κατάλληλη χρονική περίοδο.

3. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΝΟΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ.

Κυριακή 17 Δεκεμβρίου 1944 και ώρα 11 π.μ. συνήλθε η πρώτη γενική συνέλευση στα γραφεία της Ενώσεως Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας. Οι συνεταιρισμοί που προσχώρησαν στην Ένωση ήταν 20 αλλά στην γενική συνέλευση παραβρέθηκαν 15. Αυτοί συζήτησαν τα παρακάτω θέματα:

- A) Την λογοδοσία της Διοικούσης Επιτροπής της Ένωσης.
- B) Εκλογή Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης.
- Γ) Εκλογή Εποπτικού Συμβουλίου της Ένωσης.

Οι παρευρισκόντες, στην Συνέλευση, Συνεταιρισμοί και τα ονόματα των αντιπροσώπων αυτών ήταν :

1. Συνεταιρισμός Δοξάτου με τον αντιπρόσωπό της Ευάγγελο Δήμου.
2. Συνεταιρισμός Προσοτσάνης με τον αντιπρόσωπό της Κλήμη Μπακαρόπουλο.
3. Συνεταιρισμός Κουδουνιών με τον αντιπρόσωπό της Φώτη Κωσταντινίδη.
4. Συνεταιρισμός Χωριστής με τον αντιπρόσωπό της Ιωάννη Καραηλίαν.
5. Συνεταιρισμός Χαριτωμένης με τον αντιπρόσωπό της Βαν. Παπαδόπουλο.
6. Συνεταιρισμός Μυλοποτάμου με τον αντιπρόσωπό της Λάζαρο Παντελίδη.
7. Συνεταιρισμός Καλλιθέας με τον αντιπρόσωπό της Γεώργιο Τσαπακίδη.

8. Συνεταιρισμός Καλού Αγρού με τον αντιπρόσωπό της Κωνσταντίνο Παπαδόπουλο.

9. Συνεταιρισμός Καλής Βρύσης με τον αντιπρόσωπό της Εμμανουήλ Σαββαΐδη.

10. Συνεταιρισμός Δράμας Ελευθέρια με τον αντιπρόσωπό της Αναστάσιο Μηχαλίδη.

11. Συνεταιρισμός Καλλιφύτου με τον αντιπρόσωπό της Σωκράτη Μηλίδη.

12. Συνεταιρισμός Κοκκινωγείων με τον αντιπρόσωπό της Αναστάσιο Ποιμενίδη.

13. Συνεταιρισμός Μαυρολεύκης με τον αντιπρόσωπό της Νικόλαο Παναμηλάκη.

14. Συνεταιρισμός Πετρούσας με τον αντιπρόσωπό της Αριστεΐδη Μάττα.

15. Συνεταιρισμός Ανδριανής με τον αντιπρόσωπό της Χρήστο Μασάνη.

Για την λογοδοσία της διοίκησης επιτροπής ο Γεώργιος Τσαπακίδης αναφέρει: Η εισβολή των Βουλγάρων δίχαζε το έργο των συνεταιρισμών. Μετά από 3,5 χρόνια σκλαβιάς οπότε η χώρα, χάρη στον αγώνα του εργαζόμενου λαού αλλά και στην βοήθεια των συμμάχων, ελευθερώθηκε, οι συνεταιρισμοί θα οργανωθούν σε εντελώς καινούργιες βάσεις όπως και οι οργανισμοί δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου.

Οι 15 αυτοί συνεταιρισμοί είναι αυτοί που παρευρίσκονταν στη Γενική Συνέλευση. Πριν αναφερθούμε στα πρακτικά που έχουν διασωθεί από εκείνη την συνέλευση αξίζει τον κόπο να θυμηθούμε τα μέλη που αποτελούσαν το Διοικητικό αλλά και το Εποπτικό Συμβούλιο.

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτείται στις 28/9/1944 με την εξής σύνθεση :

- 1) Πρόεδρος : Γεώργιος Τσαπακίδης.
- 2) Πρακτικογράφος: Γιάννη Καραηλιάν.
- 3) Πρακτικογράφος : Ευάγγελο Δήμου.

Εποπτικό Συμβούλιο

Κυριακή 17/12/1944 και ώρα 3 μ.μ. εκλέχτηκε από την Γενική Συνέλευση το Εποπτικό Συμβούλιο με μυστική ψηφοφορία και την παρακάτω κατανομή αξιωμάτων:

- 1) Προϊστάμενος: Αριστείδης Μάττας με 3 ψήφους.
- 2) Αναπληρωτής: Εμμανουήλ Σαββαΐδης με 3 ψήφους.

Πρακτικό 2

Στη Δράμα, στις 12/3/1945, ημέρα Δευτέρα και ώρα 12:08' έγινε συνεδρίαση ύστερα από πρόσκληση του προϊσταμένου Αριστεΐδη Μάττα, στα γραφεία της Ενώσεως της Δράμας. Το πρώτο Ισοζύγιο που συντάχθηκε είναι το παρακάτω:

Όνομα Λογαριασμού	Χρέωση	Πίστωση	Υπόλοιπα	
			Χρέωση	Πίστωση
Ταμείον	3.081.871	2.516.365	565.506	
Εμπορεύματα	28.476	44.468		15.992
Γενικά Έξοδα	419.500		419.500	
Χρεώστες	194.475		194.475	
Προσωρινοί Λογ/σμοί	53.353		53.353	
Δικαιούχοι Αλευρόμυλων	20.000		20.000	
Εκκρεμείς Λογ/σμοί Ενεργητικού	19.531		19.531	
Αγορά Αραβοσίτου	756.419		756.419	
Έξοδα αγοράς αραβοσίτου	4.300		4.300	
Λογ/σμοί	874.748	874.748		
Επισπισμός αγρών	595.783		595.783	
Διανομή Αγρών	17.500	21.825		4.325
Εκκρεμείς Λογ. Παθ		1		1
Σε Μεταφορά	6.065.956	3.457.407	2.628.867	20.318

Όνομα Λογαριασμού	Χρέωση	Πίστωση	Υπόλοιπα	
Από Μεταφορά	6.065.956	3.457.407	2.628.867	20.318
Τρεχούμενοι Λογ/σμοί		898.483		898.483
Διαχ.Υδρόμυλων	384.029	856.169		472.140
Δαχ.Υδρόμυλων 1945	525.566	763.492		237.926
Δάνειο Αγοράς αραβοσίτου		1.000.000		1.000.000
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΒΑ	6.975.551	6.975.551	2.628.867	2.628.867

Πρακτικό 3

Στις 24 Απριλίου, ημέρα Τρίτη και ώρα 10 π.μ. συνήλθε το Εποπτικό Συμβούλιο της Ενώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας που το αποτελούσαν ο Λάμπρος Φυντανάκης, προϊστάμενος του Εποπτικού Συμβουλίου του έτους 1938, Βασίλειος Λογοθετίδης, Στυλιανός Γεωργιάδης και Αριστείδης Μάττας και αποφάσισαν την συμπλήρωση του Διοικητικού Συμβουλίου από τους Νικόλαο Ανθήσα, Δημήτριο Ράγγα και Γεώργιο Χαρίστο.

Πράγματι, τα πρώτα βήματα ανασυγκρότησης της Ένωσης ήταν δύσκολα επειδή είχε να αντιμετωπίσει τις καταστροφές και τις πληγές που άφησε ο κατακτητής. Όμως, παρόλα αυτά, σήμερα η Ένωση έχει εξελιχθεί σε μια οικονομική μονάδα, έχοντας πλέον δημιουργήσει σύγχρονες εργοστασιακές εγκαταστάσεις και εκτός από τον οικονομικό ρόλο της έχει σημαντικό κοινωνικό ρόλο στον αγροτικό χώρο.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1. ΕΠΩΝΥΜΙΑ – ΕΔΡΑ -ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Δράμας είναι μια δευτεροβάθμια συνεταιριστική οργάνωση η οποία λειτουργεί με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των αγροτικών συνεταιρισμών. Ιδρύθηκε το 1924 και είναι μια από τις αρχαιότερες Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών της Ελλάδος. Λειτουργεί με την επωνυμία «Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας». Έχει ως έδρα της την Δράμα, λειτουργεί με την μορφή Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου στα πλαίσια του νόμου «Περί Αγροτικών Συνεταιρισμών» όπως αυτός τροποποιήθηκε και καταλαμβάνει τις περιφέρειες όλων των συνεταιρισμών που είναι μέλη της.

Στην δύναμή της έχει 130 πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς με 9.000 φυσικά μέλη. Οι συνεταιρισμοί της Ένωσης, σύμφωνα με την απογραφή της 31.12.03, είναι 71 αγροτικοί, 59 δασικοί και ένας μελισσοκομικός συνεταιρισμός όπως εμφανίζονται αναλυτικά παρακάτω.

Συνεταιρισμοί που λειτουργούν

Α/Α	Επωνυμία Συνεταιρισμού	Αριθμός Μελών
1	Α.Σ. Αγ.Αθανασίου	186
2	Α.Σ. Αγ. Παρασκευής	94
3	Α.Σ. Αγιοχωρίου	58
5	Α.Σ. Ανδριανής	25
6	Α.Σ. Αλιστράτης	391
7	Α.Σ. Αμπελακίων	14
8	Α.Σ. Ανθοχωρίου	28
9	Α.Σ. Αργυρούπολης	105
10	Α.Σ. Βαθύτοπου	48

11	Α.Σ. Βώλακα	29
12	Α.Σ. Δασωτού	44
13	Α.Σ. Δοξάτου	187
14	Α.Σ. Δράμας «Η Πρόοδος»	11
15	Α.Σ. Εξοχής	27
16	Α.Σ. Ηλιοκώμης	64
17	Α.Σ. Καλλιθέας	74
19	Α.Σ. Καλλιφύτου	79
20	Α.Σ. Κ.Βρύσης	214
21	Α.Σ. Κατάφυτου	29
22	Α.Σ. Κ.Βροντού	123
23	Α.Σ. Κ.Νευροκοπίου	229
24	Α.Σ. Κεφαλαρίου	113
25	Α.Σ. Κοκκινογείων	80
26	Α.Σ. Κουδουνίων	42
27	Α.Σ. Κυργίων	150
28	Α.Σ. Λευκογείων	100
29	Α.Σ. Μαυροβάτου	45
30	Α.Σ. Μαυρολεύκης	126
31	Α.Σ. Μεγαλοκάμπου	33
32	Α.Σ. Μικρόπολης»Θράκη»	25
33	Α.Σ. Μικρόπολης»Ερμής»	45
34	Α.Σ. Μικροχωρίου	21
35	Α.Σ. Μικροκάμπου	36
36	Α.Σ. Μικροσούρας	15

37	Α.Σ. Ν.Σεβάστειας	18
38	Α.Σ. Ν.Αμισού	110
39	Α.Σ. Νεροφράκτη	191
40	Α.Σ. Νικοτσάρας	37
41	Α.Σ. Ξηροποτάμου	104
42	Α.Σ. Οχυρού	15
43	Α.Σ. Παρανεστίου	70
44	Α.Σ. Πετρούσας	126
45	Α.Σ. Περιθωρίου	197
46	Α.Σ. Πλατανόβρυσης	30
47	Α.Σ. Προσοτσάνης	25
48	Α.Σ. Πτελέας	28
49	Α.Σ. Πύργων	30
50	Α.Σ. Σιταγρών	77
51	Α.Σ. Συμβολής	66
52	Α.Σ. Φωτολείβους	319
53	Α.Σ. Χωριστής	102
54	Α.Σ. Χαριτωμένης	86
55	Α.Σ. Χρυσοκεφάλου	55

Συνεταιρισμοί που υπολειτουργούν

A/A	Επωνυμία Συνεταιρισμού	Αριθμός Μελών
1	Α.Σ. Αγοράς	25
2	Α.Σ. Ανθοχωρίου	28

3	Α.Σ. Γραμμένης	46
4	Α.Σ. Καλαμώνα	144
5	Α.Σ. Καλαμπακίου	477
6	Α.Σ. Κ.Αγρού	59
7	Α.Σ. Κορμίστας	72
8	Α.Σ. Μυλοποτάμου	91
9	Α.Σ. Νικηφόρου	31
10	Α.Σ. Παγονερίου	15
11	Α.Σ. Περιχώρας	18
12	Α.Σ. Πηγαδίων	40
13	Α.Σ. Πλατανιάς	39
14	Α.Σ. Ποταμών	28
15	Α.Σ. Φτελιάς	105

Συνεταιρισμοί αδρανείς

A/A	Επωνυμία Συνεταιρισμών	Αριθμός Μελών
1	Α.Σ. Ν.Μπάφρας	18

Συνεταιρισμοί Δασικοί που λειτουργούν

A/A	Επωνυμία Συνεταιρισμών	Αριθμός Μελών
1	Δ.Α.Σ. Αγ.Αθανασίου	19
2	Δ.Α.Σ. Αγοράς	24
3	Δ.Α.Σ. Αργυρούπολης	15

4	Δ.Α.Σ. Αδριανής	21
5	Δ.Α.Σ. Ανθοχωρίου	20
6	Δ.Α.Σ. Πυξαρίου	19
7	Δ.Α.Σ. Αχλαδιάς	19
8	Δ.Α.Σ. Βαθυτόπου	19
9	Δ.Α.Σ. Βώλακα	16
10	Δ.Α.Σ. Γραμμένης	19
11	Δ.Α.Σ. Γρανίτη	27
12	Δ.Α.Σ. Δράμας «Πρ.Ηλίας»	24
13	Δ.Α.Σ. Εξοχής	29
14	Δ.Α.Σ. Θόλου	28
15	Δ.Α.Σ. Καλαμώνα	38
16	Δ.Α.Σ. Καλλιφύτου	14
17	Δ.Α.Σ. Κ.Αγρού	11
18	Δ.Α.Σ. Κατάφυτου	46
19	Δ.Α.Σ. Κ.Βροντούς	18
20	Δ.Α.Σ. Κ.Νευροκοπτίου	30
21	Δ.Α.Σ. Κ.Βρύσης	16
22	Δ.Α.Σ. Κοκκινογείων	29
23	Δ.Α.Σ. Κεφαλαρίου	28
24	Δ.Α.Σ. Κυργίων	15
25	Δ.Α.Σ. Λειβαδερού	31
26	Δ.Α.Σ. Λευκογείων	29
27	Δ.Α.Σ. Μακρυπλαγίου	17
28	Δ.Α.Σ. Μαυροβάτου	21

29	Δ.Α.Σ. Μεγαλοκάμπου	26
30	Δ.Α.Σ. Μικρόπολης	28
31	Δ.Α.Σ. Μικροχωρίου	28
32	Δ.Α.Σ. Μικρόκαμπου	21
33	Δ.Α.Σ. Μικροκλεισούρας	30
34	Δ.Α.Σ. Μικρομηλιάς	10
35	Δ.Α.Σ. Μοναστηρακίου	13
36	Δ.Α.Σ. Μυλοποτάμου	22
37	Δ.Α.Σ. Νεροφράκτη	23
38	Δ.Α.Σ. Νικηφόρου	25
39	Δ.Α.Σ. Οχυρού	15
40	Δ.Α.Σ. Παγονερίου	25
41	Δ.Α.Σ. Παρανεστίου	34
42	Δ.Α.Σ. Πετρούσας	22
43	Δ.Α.Σ. Περιθωρίου	41
44	Δ.Α.Σ. Πηγαδίων	21
45	Δ.Α.Σ. Πλατανιάς	18
46	Δ.Α.Σ. Πλατανόβρυσης	8
47	Δ.Α.Σ. Ποταμών	17
48	Δ.Α.Σ. Προσοτσάνης	28
49	Δ.Α.Σ. Πτελέας	22
50	Δ.Α.Σ. Πύργων	20
51	Δ.Α.Σ. Σιταγρών	27

52	Δ.Α.Σ. Σιδηρονέρου	47
53	Δ.Α.Σ. Σκαλωτής	26
54	Δ.Α.Σ. Σύλλης	29
55	Δ.Α.Σ. Φτελιάς	20
56	Δ.Α.Σ. Φωτολείβους	30
57	Δ.Α.Σ. Ψ.Ράχης	28
58	Δ.Α.Σ. Χρυσοκεφάλου	17
59	Δ.Α.Σ. Χωριστής	24

Μελισσοκομικοί Συνεταιρισμοί

Α/Α	Επωνυμία Συνεταιρισμών	Αριθμός Μελών
1	Μελισσοκομικός Συν/σμός Δράμας	148

2. ΣΚΟΠΟΣ-ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Σκοπός της Ένωσης είναι ο συντονισμός και η ενίσχυση των Πρωτοβάθμιων Συνεταιρισμών που είναι μέλη της. Η Ένωση, για την εκπλήρωση του σκοπού της, σε συνεργασία με τις Κεντρικές Κλαδικές Συνεταιριστικές Ενώσεις, τους αρμοδίους κάθε φορά Συνεταιριστικούς Οργανισμούς και τις υπηρεσίες της ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. δραστηριοποιείται στους παρακάτω τομείς:

Συγκεντρώνει το σύσπορο βαμβάκι από το 2000 καθώς επίσης σιτάρι, κριθάρι, καλαμπόκι και φροντίζει για τον εφοδιασμό των μελών της με αγαθά που είναι απαραίτητα για την πρωτογενή και δευτερογενή παραγωγή τους.

Ακόμη φροντίζει για την διακίνηση, διαφήμιση και εμπορία των προϊόντων των μελών της. Για παράδειγμα, γίνεται πώληση καλαμποκιού στις σύγχρονες εγκαταστάσεις των ξηρανηρίων καλαμποκιού με silos χωρητικότητας 40.000 m³ καθώς και οριζόντιες σιταποθήκες 6.000 τόνων, στις οποίες συγκεντρώνονται άριστες ποσότητες καλαμποκιού.

Οργανώνει και παρέχει στα μέλη της κάθε είδους τεχνική βοήθεια (γεωργικά εργαλεία, ανταλλακτικά, λιπάσματα, γεωργικά φάρμακα, σπόρους) για την διευκόλυνση και βελτίωση της παραγωγής ή τη μείωση του κόστους της. Λειτουργεί συσκευαστήριο πατάτας στην περιοχή Νευροκοπίου, όπου συσκευάζεται άριστη πατάτα, στηρίζοντας το εισόδημα των παραγωγών της περιοχής.

Εικόνα 1 Συσκευαστήριο πατάτας Νευροκοπίου.

Συνιστά υπηρεσία λογιστικής εξυπηρέτησης των Συνεταιρισμών και φροντίζει για τις νομικές τους υποθέσεις, εφόσον ζητηθεί. Τηρεί και ενημερώνει ειδικούς φακέλους για όλους τους Συνεταιρισμούς της περιφέρειας και καταρτίζει και τηρεί στατιστικά στοιχεία για αυτούς.

Φροντίζει για την ίδρυση και λειτουργία κέντρων επαγγελματικής και συνεταιριστικής επιμόρφωσης των μελών της. Συμβουλεύει και παρέχει κάθε δυνατή βοήθεια στους Συνεταιρισμούς τόσο κατά την σύστασή τους όσο και για όλες τις λεπτομέρειες της διαχείρισης και των εργασιών τους. Εκδίδει σχέδια κανονισμών εργασιών και άλλα έντυπα που περιέχουν οδηγίες προς τους συνεταιίρους.

Διαδίδει τον θεσμό του Συνεταιρισμού στον γεωργικό πληθυσμό της περιφέρειάς της, φροντίζει για την μελέτη και διερεύνηση συνεταιριστικών και γεωργικών θεμάτων που ενδιαφέρουν την περιφέρεια της και διαφωτίζει τα μέλη της και τις αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες και γενικά εφαρμόζει όλα τα νόμιμα μέσα για την ανάπτυξη της συνεταιριστικής συνειδήσεως στους γεωργούς.

Αποκτά ή μισθώνει αγροτικά ακίνητα για την δημιουργία ή χρησιμοποίηση εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τις δραστηριότητες ή τις ανάγκες των μελών της. Αποκτά κάθε είδους μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό και μέσα μεταφοράς, είτε για χρήση από την ίδια, είτε για διάθεση στα μέλη της. Πρακτορεύει στην περιφέρειά της τους οργανισμούς ασφάλισης αγροτικής παραγωγής και κεφαλαίου.

Η Ένωση για να εξυπηρετήσει καλύτερα τους συνεταιρισμούς λειτουργεί από το 2001 εδαφολογικό εργαστήριο όπου γίνεται ανάλυση εδαφών και φύλλων με σκοπό τη βελτίωση των παραγόμενων προϊόντων, την ελαχιστοποίηση του κόστους των παραγωγών και την προστασία του περιβάλλοντος. Η διαδικασία ανάλυσης είναι η εξής: Οι αγρότες μεταφέρουν το χώμα τους καλοκαιρινούς μήνες στο εργαστήριο, όπου εκεί γίνεται φυσική αεροαποξήρανση, ενώ κατά τους χειμερινούς μήνες σε φούρνο στους 360⁰C. Στην συνέχεια κοσκινίζεται έτσι ώστε να μετατραπεί σε τεμάχια διαμέτρου κάτω των 2 χιλιοστών. Τοποθετείται σε μηχανικό αναδευτήρα με 126 παλμούς το λεπτό, έτσι ώστε να βγάλει το κάλλιο, στη θέση του οποίου μετά τοποθετείται το αμμώνιο. Το διάλυμα αυτό το βάζουν σε μια μηχανή, το φλογοφωτόμετρο, όπου καίγεται για να φανεί πόσο κάλλιο έχει το έδαφος. Αφού γίνει αυτή η διαδικασία αναγάγετε στο χώμα σε μορφή λιπάσματος. Η διαδικασία αυτή συνεχίζεται και για άλλα στοιχεία όπως φώσφορο, άζωτο, μαγγάνιο, σίδηρο, ψευδάργυρο, ασβέστιο.⁴

⁴ Συνέντευξη από τον κ. Γρηγοριάδη Δημήτρη, χημικό του εδαφολογικού εργαστηρίου της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας.

Εικόνα 2 Το εδαφολογικό εργαστήριο της Ένωσης του Νομού Δράμας.

Εικόνα 3 Το εδαφολογικό εργαστήριο της Ένωσης του Νομού Δράμας.

Για την εκπλήρωση των σκοπών της η Ένωση :

Αποτελεί μέλος της ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. Μπορεί ύστερα από ειδική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης να συμπράττει, με άλλες Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις κάθε βαθμού για την συμμετοχή σε Κεντρικές Συνεταιριστικές Ενώσεις (Κ.Ε.Σ.Ε.), Κοινοπραξίες Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (Κ.Α.Σ.Ο.) και Συνεταιριστικές Εταιρίες (Σ.Ε.).

Ακόμα, μπορεί να συμπράττει σε κοινές επιχειρήσεις με καταναλωτικούς ή άλλους Συνεταιρισμούς, νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή

ιδιωτικού τομέα, με κοινωφελείς Οργανισμούς, με Συνεταιριστικές Οργανώσεις άλλων χωρών και επιχειρήσεις Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.).

Τέλος, μπορεί να συνιστά ή να μετέχει σε εταιρίες του Εμπορικού ή Αστικού Δικαίου, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στους σκοπούς της Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΕΙΣΔΟΧΗΣ

Για να γίνει ένας Συνεταιρισμός μέλος της Ένωσης πρέπει να υποβάλει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης έγγραφη αίτηση, υπογεγραμμένη από τους νόμιμους εκπρόσωπους του Συνεταιρισμού. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση, υπογεγραμμένη κατά τον ίδιο τρόπο, όπου δηλώνει ότι αποδέχεται τις διατάξεις του καταστατικού της Ένωσης και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και ότι έχει τις προϋποθέσεις να γίνει μέλος της Ένωσης. Την αίτηση πρέπει επίσης να συνοδεύει και αντίγραφο του πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης του Συνεταιρισμού, με την οποία αποφασίστηκε η εγγραφή του Συνεταιρισμού στην Ένωση, νόμιμα επικυρωμένο, καθώς και κατάλογος των μελών του Συνεταιρισμού κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης αποφασίζει για την αποδοχή ή όχι της αίτησης μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της. Αποδοχή αίτησης μετά τη λήψη απόφασης για σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης και μέχρι την έναρξη και το τέλος των εργασιών της δεν επιτρέπεται.

Σε περίπτωση που το Διοικητικό Συμβούλιο απορρίψει την αίτηση ή παραλείψει να πάρει απόφαση, το υποψήφιο μέλος μπορεί να προσφύγει εγγράφως στη Γενική Συνέλευση, η οποία αποφασίζει οριστικά.

2. ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕΛΟΥΣ

Η συνεταιριστική ιδιότητα αποκτάται από την ημερομηνία της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης, που δέχεται την αίτηση ή από την τελεσιδικία της δικαστικής απόφασης που διατάσει την εγγραφή, εφόσον ο ενδιαφερόμενος έχει καταβάλλει την συνεταιριστική του μερίδα ή την πρώτη δόση της, αν προβλέπεται καταβολή της μερίδας σύμφωνα με το καταστατικό.

Με την απόκτηση της συνεταιριστικής ιδιότητας το μέλος εγγράφεται στο βιβλίο Μητρώου των μελών της Ένωσης. Η εγγραφή νέων μελών είναι υποχρεωτική εφόσον τηρείται η διαδικασία και συντρέχουν οι προϋποθέσεις του νόμου και του καταστατικού της Ένωσης.

3. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Τα μέλη της Ένωσης δικαιούνται:

Να συμμετέχουν και να ψηφίζουν με τους αντιπροσώπους τους στις Γενικές Συνελεύσεις. Να συμμετέχουν στα όργανα διοίκησης της Ένωσης όπως επίσης και στις κλαδικές οργανώσεις παραγωγής και στις τοπικές Συνελεύσεις της Ένωσης.

Να συμμετέχουν στις συσκέψεις, σεμινάρια και συνέδρια για τα θέματα της Ένωσης ή των Συνεταιρισμών ή των μελών των Συνεταιρισμών. Επίσης να συμμετέχουν σε προγράμματα συνεταιριστικής εκπαίδευσης που οργανώνει η Ένωση ή η ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Να συμμετέχουν με εκπροσώπους τους σε συσκέψεις, σεμινάρια και συνέδρια που κρίνει χρήσιμο η Ένωση στο Εσωτερικό και Εξωτερικό.

Να κάνουν χρήση των υπηρεσιών της Ένωσης, των εγκαταστάσεων, των εργαλείων, των μηχανών και των μεταφορικών μέσων που ανήκουν στην Ένωση.

Να ζητούν με αίτησή τους προς το Διοικητικό Συμβούλιο, πληροφορίες σχετικά με την πορεία των υποθέσεων της Ένωσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει τις σχετικές πληροφορίες κατά την πρώτη, μετά την υποβολή της αίτησης, Γενική Συνέλευση.

Να ζητούν με αίτησή τους προς το Διοικητικό Συμβούλιο και να παίρνουν αντίγραφα των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης, του Ισολογισμού και του Λογαριασμού Κερδών και Ζημιών. Τα αντίγραφα αυτά χορηγούνται στο μέλος μέσα σε προθεσμία ενός μηνός το αργότερο από την υποβολή της αίτησης και εφόσον ο ενδιαφερόμενος καταβάλλει τη σχετική δαπάνη.

Να λαμβάνουν, με αίτησή τους προς το Διοικητικό Συμβούλιο, γνώση του περιεχομένου των ατομικών τους λογαριασμών και των αποφάσεων της Ένωσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης μπορεί με αιτιολογημένη απόφασή του να αρνηθεί τη γνωστοποίηση του περιεχομένου αποφάσεων για τις εμπορικές δραστηριότητες της Ένωσης, αν από τη γνωστοποίηση τους πιθανολογείται βλάβη των συμφερόντων της. Στη περίπτωση αυτή το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να φέρει το θέμα για τη λήψη οριστικής απόφασης στη πρώτη Γενική Συνέλευση.

Να συμμετέχουν στη διανομή των πλεονασμάτων της διαχειριστικής χρήσης και στο προϊόν της εκκαθάρισης με βάση τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης.

4. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Τα μέλη της Ένωσης έχουν τις εξής υποχρεώσεις:

Να ενδιαφέρονται για την προαγωγή αυτής και των μελών της και να παρέχουν αμέριστη υποστήριξη προς αυτή και μεταξύ τους.

Να προασπίζουν και να εξυπηρετούν τα συμφέροντα της Ένωσης και να μη προβαίνουν σε πράξεις που βλάπτουν τα συμφέροντα της.

Να συμμορφώνονται με το καταστατικό, τους κανονισμούς εργασίας και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης, των τοπικών Συνελεύσεων, των Κλαδικών Οργανώσεων Παραγωγής Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΚΟΠΕΑΣ) και των οργάνων διοίκησης και να συμμετέχουν ενεργά στις δραστηριότητές τους.

Να στέλνουν έγκαιρα στην Ένωση όλες τις πληροφορίες και τα στοιχεία που ζητούνται από αυτά και έχουν σχέση με τις εργασίες της.

Να τηρούν τους κανόνες ποιότητας των προϊόντων που επιβάλλει η διεπαγγελματική τους οργάνωση και τα αρμόδια όργανα της Ένωσης, καθώς και τον προγραμματισμό της παραγωγής τους.

Να πληρώνουν έγκαιρα τη Συνεταιριστική τους μερίδα, τις ψηφιζόμενες από τη Γενική Συνέλευση εισφορές για την κάλυψη των εκτάκτων ζημιών της και κάθε άλλη εισφορά που ορίζεται από το νόμο, το καταστατικό και τους κανονισμούς της Ένωσης.

5. ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Τα μέλη της Ένωσης δεν μπορούν να αποχωρήσουν από αυτήν πριν από την πάροδο τριών ετών από την εγγραφή τους, εκτός και αν συντρέχει σπουδαίος λόγος που δικαιολογεί την αποχώρηση. Σπουδαίος λόγος μπορεί να θεωρηθεί η μεταβολή των σκοπών της Ένωσης και η συγχώνευση της με άλλη ή άλλες Ε.Α.Σ. Για την αποχώρηση απαιτείται έγγραφη αίτηση του μέλους, συνοδευόμενη από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Η αποχώρηση γνωστοποιείται στην Ένωση έξι τουλάχιστον μήνες πριν από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου και ισχύει για το τέλος αυτής.

Μέχρι την πραγματοποίηση της αποχώρησης, κάθε μέλος έχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ορίζονται από το νόμο και το καταστατικό. Ακόμη, οι αντιπρόσωποι διατηρούν τις θέσεις τους στα όργανα διοίκησης στα οποία έχουν εκλεγεί, μέχρι τη λήξη της θητείας του οργάνου.

Το μέλος μπορεί να ανακαλέσει την αίτηση αποχωρήσεως με νέα έγγραφη αίτησή του, συνοδευόμενη από σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Η αίτηση αυτή πρέπει να υποβληθεί πριν την λήξη της ως άνω εξαμήνης προθεσμίας.

6. ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου διαγράφεται μέλος της Ένωσης, όταν :

Δεν έχει προϋποθέσεις εγγραφής, βλάπτει τα συμφέροντα της Ένωσης, αρνείται χωρίς λόγο να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του απέναντι στη Ένωση και δεν εφαρμόζει τις διατάξεις του καταστατικού και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο πριν από τη λήψη απόφασης διαγραφής, δίνει στο μέλος δεκαήμερη προθεσμία για παροχή εξηγήσεων. Κατά την απόφαση διαγραφής επιτρέπεται προσφυγή του μέλους που διαγράφηκε στην πρώτη τακτική ή έκτακτη Γενική Συνέλευση. Η προσφυγή πρέπει να ασκηθεί μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης.

7. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΜΕΛΩΝ

Ο Συνεταιρισμός που εξέρχεται από την Ένωση, δεν μπορεί να ζητήσει την εκκαθάρισή της, ούτε έχει καμιά απαίτηση πάνω στην περιουσία της. Δικαιούται μόνο την επιστροφή μερίδων που καταβλήθηκαν από αυτόν, καθώς και μέρος από το καθαρό πλεόνασμά της, αν υπάρχει, που δικαιούται στο τέλος της χρήσης που εξήλθε.

Η απόδοση της αξίας των συνεταιριστικών μερίδων πραγματοποιείται μέσα σε ένα έτος από την ημερομηνία που το μέλος, σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό, έχασε τη συνεταιριστική του ιδιότητα, όχι όμως νωρίτερα από έξι μήνες από αυτήν.

8. ΔΙΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ- ΜΕΛΟΥΣ

Μέλος συνεταιρισμού που διαλύεται, θεωρείται ότι αποχωρεί από την Ένωση στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου κατά την οποία θα δημοσιευθεί ο τελικός Ισολογισμός της εκκαθάρισης. Σε περίπτωση που η διάλυση του Συνεταιρισμού οφείλεται σε πτώχευση, θεωρείται ότι αποχωρεί από την Ένωση στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου κατά την οποία θα περατωθεί η διαδικασία της πτώχευσης.

9. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ

Κάθε Συνεταιρισμός που είναι μέλος της Ένωσης μετέχει με μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα και έχει μία ψήφο. Η αξία της υποχρεωτικής μερίδας ανέρχεται σε τρεις χιλιάδες εξακόσια ευρώ (3.600.000€). Η συνεταιριστική μερίδα δεν μεταβάλλεται σε περίπτωση μείωσης του αριθμού των φυσικών προσώπων-μελών του Συνεταιρισμού. Είναι ονομαστική, αμεταβίβαστη, αδιαίρετη και ίση για όλους τους Συνεταιρισμούς- μέλη της Ένωσης.

Η καταβολή της αξίας της υποχρεωτικής συνεταιριστικής μερίδας γίνεται ως εξής:

Η πρώτη δόση δίνεται την ημέρα εγγραφής του Συνεταιρισμού στην Ένωση και οι δύο επόμενες δόσεις καταβάλλονται το αργότερο έως την 31 Δεκεμβρίου των δυο επόμενων μηνών.

Τα μέλη μπορούν να αποκτήσουν πρόσθετες συνεταιριστικές μερίδες ανάλογα με το ύψος των συναλλαγών τους με την Ένωση, καταβάλλοντας χίλια οκτακόσια ευρώ (1.800,00€) για κάθε πρόσθετη συνεταιριστική μερίδα. Για κάθε εκατό χιλιάδες ευρώ (100.000,00€) τριετούς συναλλαγής, το μέλος δικαιούται να αποκτήσει μια επιπλέον συνεταιριστική μερίδα με δικαίωμα μίας επιπλέον ψήφου. Τα μέλη που πραγματοποίησαν συναλλαγές ύψους διακοσίων χιλιάδων ευρώ (200.000,00€) μπορούν να αποκτήσουν δυο επιπρόσθετες συνεταιριστικές μερίδες και δύο ψήφους επιπλέον της πρώτης.

Τα μέλη που πραγματοποίησαν συναλλαγές ύψους τριακοσίων χιλιάδων ευρώ (300.000,00€) μπορούν να αποκτήσουν τρεις πρόσθετες συνεταιριστικές μερίδες και τρεις ψήφους επιπλέον της πρώτης.

Τα μέλη που πραγματοποίησαν συναλλαγές ύψους τετρακοσίων χιλιάδων ευρώ (400.000,00€) μπορούν να αποκτήσουν τέσσερις συνεταιριστικές

μερίδες και τέσσερις ψήφους επιπλέον της πρώτης. Στην έννοια της συναλλαγής δεν περιλαμβάνονται οι οικονομικές ενισχύσεις και επιδοτήσεις, που προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεως της Γεωργίας (FEOGA).

10. ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΓΙΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Τα μέλη της Ένωσης ευθύνονται για τις υποχρεώσεις προς τρίτους περιορισμένα μέχρι του τριπλάσιου του ποσού της υποχρεωτικής μερίδας. Κάθε νέο μέλος ευθύνεται όπως ορίζεται από τα παραπάνω και για τις υποχρεώσεις της Ένωσης που αναλήφθηκαν πριν από την είσοδο του σε αυτήν.

Τα μέλη ευθύνονται με τον ίδιο παραπάνω τρόπο και μετά την έξοδο τους για χρέη που δημιουργήθηκαν όταν ήταν μέλη. Η ευθύνη τους ισχύει μέχρι ενός έτους από την έξοδο τους από την Ένωση. Η ευθύνη των μελών παύει οπωσδήποτε όταν περάσει ένας χρόνος από τότε που περατώθηκε η διαδικασία της εκκαθάρισης της Ένωσης, εκτός αν ασκήθηκε εναντίον τους αγωγή μέσα στο έτος.

11. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΠΡΟΣ ΤΡΙΤΟΥΣ

Οι δανειστές της Ένωσης δεν έχουν κανένα δικαίωμα στις συνεταιριστικές μερίδες ή στα πλεονάσματα της διαχειριστικής χρήσης ή στη συνεταιριστική περιουσία.

Δεν υπόκεινται σε κατάσχεση ή λήψη ασφαλιστικών μέτρων για χρέη των μελών των Ενώσεων προς τρίτους: α) τα προϊόντα της παραγωγής των φυσικών μελών των συνεταιρισμών-μελών της Ένωσης, από την παράδοση τους στην Ένωση, για πώληση ή κατά οποιαδήποτε τρόπο διάθεση στην αγορά αυτούσια ή μετά από μεταποίηση ή επεξεργασία και β) το τίμημα των παραπάνω προϊόντων.

Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση εις χείρας της Ένωσης ως τρίτου, χρημάτων που ελήφθησαν από οποιαδήποτε τράπεζα ως δάνειο για λογαριασμό μέλους της ή που προορίζονται για δάνειο προς αυτό, έστω και αν τα χρήματα αυτά τηρούνται στους λογαριασμούς του μέλους της Ένωσης.

12. ΕΙΣΦΟΡΕΣ – ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Δυο είδη εισφορών μπορεί να επιβάλλει η Γενική Συνέλευση στα μέλη της, ανάλογα με τις εργασίες ή την οικονομική κατάστασή της.

Η Γενική Συνέλευση καθώς και οι τοπικές Συνελεύσεις μπορούν να επιβάλλουν ειδικές εισφορές ασφαλείας στα μέλη που μετέχουν σε ορισμένες εργασίες. Οι εισφορές αυτές έχουν θέση ενέχυρου για την εξασφάλιση της κανονικής και έγκαιρης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που ανέλαβαν απέναντι στην Ένωση.

Σε περίπτωση αποχώρησης ενός μέλους από την Ένωση επιστρέφεται σε αυτό το ενεργητικό των εισφορών, ταυτόχρονα με τον ίδιο τρόπο που επιστρέφονται οι συνεταιριστικές μερίδες.

Έκτακτη εισφορά

Εάν η Ένωση δεν μπορεί να πληρώσει τις οφειλές που έχουν λήξει ή εάν διαπιστωθεί κατά την σύνταξη του Ισολογισμού ότι το παθητικό υπερβαίνει το ενεργητικό κατά το ένα τρίτο του συνολικού ποσού της ευθύνης όλων των μελών, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση με θέμα την επιβολή έκτακτης εισφοράς στα μέλη του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση Ισολογισμό και έκθεση για την περιουσιακή κατάσταση της Ένωσης και προτείνει το ποσό της έκτακτης εισφοράς που πρέπει να καταβάλουν τα μέλη.

Για να επιβληθεί η έκτακτη εισφορά στα μέλη πρέπει η Γενική Συνέλευση να αποφασίσει με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.

Αποθεματικά Κεφάλαια

α) Τακτικό Αποθεματικό

Η Ένωση έχει την υποχρέωση να σχηματίσει αποθεματικό κεφαλαίο, το ύψος του οποίου πρέπει να φτάσει τουλάχιστον το ύψος των συνεταιριστικών μερίδων. Για το σκοπό αυτό και μέχρι το τακτικό αποθεματικό να φτάσει αυτό το ύψος, ποσοστό 10% από το καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης περιέρχεται στο λογαριασμό του τακτικού αποθεματικού κεφαλαίου πριν από κάθε άλλη διάθεση.

Το τακτικό αποθεματικό κεφάλαιο χρησιμοποιείται για την αντικατάσταση και συντήρηση του πάγιου κεφαλαίου για επενδύσεις και κεφαλαίο κίνησης.

β) Ειδικά Αποθεματικά Κεφάλαια

Η Γενική Συνέλευση της Ένωσης με απόφασή της που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, μπορεί μετά τις κρατήσεις για τακτικό και έκτακτο αποθεματικό, να διαθέτει από το καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης, ποσοστό για το σχηματισμό ειδικών αποθεματικών κεφαλαίων που προορίζονται για την εξυπηρέτηση ειδικών σκοπών.

γ) Έκτακτο Αποθεματικό

Η Γενική Συνέλευση μπορεί να αποφασίσει, με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, την κράτηση ποσοστού από το ετήσιο καθαρό πλεόνασμα, μετά την αφαίρεση ποσοστού 10% που περιέρχεται στο τακτικό αποθεματικό, για το σχηματισμό έκτακτου αποθεματικού.

Το έκτακτο αποθεματικό κεφάλαιο χρησιμοποιείται για την κάλυψη ζημιών στην παραγωγή και στα περιουσιακά στοιχεία της Ένωσης και των Συνεταιρισμών - μελών της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η Ένωση μπορεί να χαρακτηριστεί σαν ένας μεγάλος και πολύπλοκος οργανισμός που μέσα του περικλείει ένα πλήθος από ομοειδείς, πολύπλοκους, αλλά και μικρότερους οργανισμούς.

Απαραίτητο στοιχείο για την καλύτερη λειτουργία του οργανισμού αυτού, είναι η όσο το δυνατόν καλύτερη και συστηματικότερη αντιμετώπιση προβλημάτων που θα εμφανιστούν. Για την επίτευξη αυτού του στόχου πρέπει να υπάρχει σωστή και οργανωμένη διοίκηση. Η Ένωση ασκεί την διοίκηση μέσα από τα όργανα της, τα οποία είναι:

- A) Η Γενική Συνέλευση
- B) Το Διοικητικό Συμβούλιο
- Γ) Το Εποπτικό Συμβούλιο

1. ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Συγκρότηση –Ψήφοι- Αντιπρόσωποι

Η Γενική Συνέλευση αποτελεί το ανώτατο όργανο της Ένωσης και απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των μελών της που έχουν εγγραφεί στο Μητρώο της και διατηρούν την ιδιότητα τους αυτή. Η Γενική Συνέλευση της Ένωσης αποτελείται από αντιπροσώπους των Αγροτικών Συνεταιρισμών-μελών της που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση.

Στη Γενική Συνέλευση δικαιούνται να λάβουν μέρος μόνον οι αντιπρόσωποι των Συνεταιρισμών-μελών που είναι τακτοποιημένα οικονομικά και δεν βαρύνονται με ληξιπρόθεσμες οφειλές προς αυτήν.

Η απόφαση της εκλογής των αντιπροσώπων γνωστοποιείται στην Ένωση. Οι αντιπρόσωποι δεν μπορούν να λάβουν μέρος στις Γενικές Συνελεύσεις της Ένωσης πριν από την γνωστοποίηση της εκλογής τους, η οποία πραγματοποιείται με έγγραφο.

Κάθε Αγροτικός Συνεταιρισμός αντιπροσωπεύεται στην Ένωση με έναν έως πέντε αντιπροσώπους. Κάθε αντιπρόσωπος διαθέτει μια ψήφο. Κάθε μέλος της Ένωσης διαθέτει υποχρεωτικά μια τουλάχιστον ψήφο. Οι αντιπρόσωποι εκπροσωπούν τον Συνεταιρισμό σε όλες τις σχέσεις του με την Ένωση, μέσα στο πλαίσιο των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης και του

Διοικητικού Συμβουλίου του εκπροσωπούμενου Συνεταιρισμού. Οι αντιπρόσωποι μετέχουν στη Γενική Συνέλευση της Ένωσης αυτοπροσώπως.

Η ιδιότητα του αντιπροσώπου ως μέλους της Ένωσης παύει όταν παύσει να είναι μέλος του Συνεταιρισμού. Ο αντιπρόσωπος του Συνεταιρισμού, του οποίου η ιδιότητα ανακαλείται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, ασκεί τα καθήκοντα του μέχρι την λήξη της θητείας του.

Η διάρκεια της θητείας των αντιπροσώπων των Αγροτικών Συνεταιρισμών είναι τετραετής. Σε κάθε όμως περίπτωση οι αντιπρόσωποι ακολουθούν τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού τους.

Αρμοδιότητες

Η Γενική Συνέλευση αποτελεί το ανώτατο όργανο εποπτείας και λήψης αποφάσεων πάνω στις υποθέσεις της Ένωσης. Αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά την Ένωση, για το οποίο προβλέπεται αρμοδιότητα της, με βάση ειδική διάταξη του νόμου ή του καταστατικού ή για το οποίο δεν προβλέπεται άλλο όργανο.

Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης ανήκουν:

- α) Η τροποποίηση του καταστατικού.
- β) Η συγχώνευση ή μετατροπή ή παράταση της διάρκειας και η διάλυση της Ένωσης.
- γ) Η έγκριση του Ισολογισμού και του Λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσης».
- δ) Η σύσταση και η συμμετοχή της Ένωσης σε κοινές επιχειρήσεις, σε συνεταιριστικές οργανώσεις ανωτέρου βαθμού, σε συνεταιριστικούς οργανισμούς ή σε συνεταιριστικές εταιρίες ή αποχώρηση από αυτές.
- ε) Η έγκριση του προγράμματος επιχειρηματικής δράσης και ανάπτυξης της Ένωσης και ο αντίστοιχος προϋπολογισμός καθώς επίσης και η έγκριση του προϋπολογισμού Εσόδων και Εξόδων.
- στ) Η απαλλαγή από κάθε ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και η ψήφιση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας Υπηρεσιακής Κατάστασης Προσωπικού.
- ζ) Η απόφαση για την αγορά, την ανέγερση, την υποθήκευση, την ανταλλαγή και την πώληση ακινήτων της Ένωσης, η έγκριση ίδρυσης, επέκτασης, εκσυγχρονισμού και μίσθωσης βιοτεχνίας ή βιομηχανίας καθώς και η έγκριση για την σύναψη δανείου για τους σκοπούς αυτούς.

η) Επίσης καθορίζει το ανώτατο ποσό και τους όρους για τα δάνεια που μπορεί να συνάψει η Ένωση ή να χορηγήσει στα μέλη της.

θ) Η απόφαση για κάθε άλλο θέμα που ειδικές διατάξεις του νόμου ή του παρόντος καταστατικού ορίζουν ως αρμόδια τη Γενική Συνέλευση.

Σύγκληση

Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτική συνεδρίαση μια φορά κάθε χρόνο. Η Συνέλευση πραγματοποιείται πάντοτε στην έδρα της Ένωσης μέσα σε έξι το πολύ μήνες από την λήξη της χρήσης.

Η πρόσκληση περιέχει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, τον τόπο, την ημέρα και την ώρα πραγματοποίησης της συνεδρίασης και γνωστοποιείται στα μέλη της Ένωσης με την αποστολή της τουλάχιστον 10 ημέρες πριν τη συνεδρίαση.

Το Διοικητικό ή το Εποπτικό Συμβούλιο μπορούν να συγκαλέσουν έκτακτη Γενική Συνέλευση της Ένωσης όταν συντρέχει θέμα ειδικά προβλεπόμενο από το νόμο ή το καταστατικό ή όταν η έκτακτη σύγκληση επιβάλλεται από το συμφέρον της Ένωσης κατά την κρίση κάθε συμβουλίου.

Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται σε έκτακτη συνεδρίαση μετά από αίτηση αντιπροσώπων που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 1/5 του όλου αριθμού των ψήφων.

Απαρτία

Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία εφ' όσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντες οι μισοί τουλάχιστον αντιπρόσωποι των Συνεταιρισμών-μελών της Ένωσης που είναι γραμμένοι στο Μητρώο του Συνεταιρισμού.

Αν στην πρώτη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης δεν υπάρχει απαρτία, τότε η Γενική Συνέλευση συνέρχεται χωρίς νέα πρόσκληση στον ίδιο τόπο και την ίδια ημέρα και ώρα της επόμενης εβδομάδας και με τα ίδια θέματα της ημερήσιας διάταξης. Τη φορά αυτή για να υπάρξει απαρτία αρκεί η παρουσία τουλάχιστον του ενός τετάρτου του συνόλου των αντιπροσώπων.

Συνεδρίαση-Συζήτηση- Ψηφοφορία

Στην έναρξη της συνεδρίασης, η Συνέλευση εκλέγει τους αντιπροσώπους που παρίστανται, Πρόεδρο και Γραμματέα, καθώς και την Εφορευτική Επιτροπή που αποτελείται από τρεις τουλάχιστον

αντιπροσώπους. Μέχρι την εκλογή του, καθήκοντα Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, αν αυτός απουσιάζει, ασκεί ο Αντιπρόεδρος ή το μεγαλύτερης ηλικίας μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που παρίσταται ή αν δεν παρίσταται κανένα, ένας από τους παλαιότερους αντιπροσώπους, που υποδεικνύεται από την πλειοψηφία των παρόντων.

Για την συζήτηση και τις αποφάσεις που παίρνονται, κρατούνται πρακτικά από τον Γραμματέα, που υπογράφονται από τον Πρόεδρο, τον Γραμματέα και τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής.

Οι ψηφοφορίες στις Γενικές Συνελεύσεις διακρίνονται σε φανερές και μυστικές. Οι φανερές μπορεί να γίνουν με ανύψωση των χεριών ή με ονομαστική κλήση. Οι μυστικές ψηφοφορίες γίνονται πάντοτε με ψηφοδέλτια υπό την εποπτεία και τον έλεγχο της Εφορευτικής Επιτροπής. Τα ψηφοδέλτια θεωρούνται έγκυρα εφόσον είναι ομοιόμορφα και σφραγισμένα με τη σφραγίδα της Ένωσης, δεν περιλαμβάνουν σημεία ή φράσεις άσχετες με το θέμα και δεν παραβιάζουν, κατά την κρίση της Εφορευτικής Επιτροπής, τη μυστικότητα της ψηφοφορίας.

Απόφαση

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης πάνω στα θέματα της ημερήσιας διάταξης παίρνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, κατά την ψηφοφορία, αντιπροσώπων. Σε περίπτωση ισοψηφίας η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται και εάν υπάρχει και νέα ισοψηφία η πρόταση απορρίπτεται.

Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει για τη διάλυση της Ένωσης, την μεταβολή των σκοπών της, τη συγχώνευση της με άλλες Ενώσεις, την μετατροπή της, την τροποποίηση του καταστατικού της, την ανάκληση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και για κάθε άλλο θέμα όπου το παρόν καταστατικό ή ο νόμος απαιτεί αυξημένη πλειοψηφία.

Αν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν απαλλαγούν από την ευθύνη ή δεν εγκριθεί ο Ισολογισμός, ο Απολογισμός και ο Πίνακας Αποτελεσμάτων Χρήσης, η Γενική Συνέλευση αποφασίζει για την ανάκληση ή μη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου. Αν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ανακληθούν, η Γενική Συνέλευση εκλέγει προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο υποχρεούται μέσα σε προθεσμία είκοσι ημερών να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση των μελών του Συνεταιρισμού με θέμα την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

2. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Συγκρότηση –λειτουργία

Η διοίκηση της Ένωσης ασκείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από επτά μέλη. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των αντιπροσώπων και μεταξύ αυτών μετέχει και ένα μέλος ως εκπρόσωπος του προσωπικού της Ένωσης. Η διάρκεια της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τέσσερα χρόνια.

Το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από τους:

- 1) Πρόεδρο: Παπαδόπουλο Θεόφιλο
- 2) Αντιπρόεδρο: Αθανασιάδη Λάζαρο
- 3) Γενικός γραμματέας: Γκαϊντατζή Δημήτριο
- 4) Σύμβουλο: Γρηγοριάδη Γεώργιο
- 5) Σύμβουλο: Μάττα Κωνσταντίνο
- 6) Σύμβουλο : Χαριτόπουλο Παντελή

Το Διοικητικό Συμβούλιο, το αργότερο σε πέντε ημέρες από την εκλογή του, συνέρχεται και συγκροτείται σε σώμα εκλέγοντας κατ' απόλυτη πλειοψηφία, στην πρώτη μετά την εκλογή του συνεδρίαση, τον Πρόεδρο, ένα Αντιπρόεδρο, ένα Γραμματέα και τον Ταμία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά μια φορά τον μήνα ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να ορίσει τακτικές συνεδριάσεις. Τότε δεν χρειάζεται προηγουμένη πρόσκληση των μελών του. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συνέλθει και έκτακτα αν προσκληθεί από τον Πρόεδρο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου παίρνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων που ψηφίζουν. Υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

Αρμοδιότητες

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκπροσωπεί την Ένωση δικαστικά και εξώδικα και αποφασίζει πάνω σε όλα τα θέματα που αφορούν τη διοίκηση, τη διαχείριση της περιουσίας και γενικά τη λειτουργία της Ένωσης. Πιο συγκεκριμένα:

Θέτει σε εφαρμογή τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και φροντίζει για την εκτέλεση των αποφάσεων των τοπικών Συνελεύσεων, εποπτεύει την εφαρμογή τους από τα λοιπά όργανα και τις υπηρεσίες της Ένωσης.

Συγκαλεί τις τακτικές και τις έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις και καθορίζει τα θέματα που θα συζητηθούν σε αυτές.

Ορίζει τους αντιπροσώπους της Ένωσης σε όλες τις περιπτώσεις που προβλέπεται ή επιβάλλεται η αντιπροσώπευση ή συμμετοχή τους.

Καταρτίζει τον Ισολογισμό και τον Απολογισμό της Ένωσης και συντάσσει προγράμματα εργασιών του επόμενου έτους.

Αποφασίζει για την εγγραφή και διαγραφή των μελών σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού καθώς και για την αποδοχή καταθέσεων των μελών και την παροχή δανείων σε αυτά, μέσα στα όρια του καταστατικού και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.

Αποφασίζει για τα τρέχοντα έξοδα της διοίκησης και λειτουργίας της Ένωσης και ορίζει το ανώτατο χρηματικό ποσό που ο ταμίας μπορεί να κρατάει στο ταμείο του για τα έξοδα αυτά.

Αποφασίζει για την αγορά μηχανημάτων, εργαλείων, σκευών και λοιπών κινητών περιουσιακών στοιχείων, καθώς και παντός αγαθού, αναλώσιμου ή όχι για τις ανάγκες της Ένωσης και των μελών της.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να μεταβιβάσει την άσκηση ορισμένων αρμοδιοτήτων ή να αναθέσει τη διεξαγωγή εργασιών και την υπογραφή των πράξεων και εγγράφων σε ένα από τα μέλη του ή σε υπάλληλο της Ένωσης ή σε οποιοδήποτε τρίτο.

Αρμοδιότητες Προέδρου

Ο Πρόεδρος έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

α) Φροντίζει για την καλή λειτουργία των υπηρεσιών της Ένωσης.

β) Προωθεί, πραγματοποιεί τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και φροντίζει για την εκτέλεση εργασιών της Ένωσης σύμφωνα με τα καταστατικό και τις ανάγκες της Γενικής Συνέλευσης και ευθύνεται για την ακριβή τήρησή τους.

γ) Φροντίζει για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

δ) Φροντίζει μαζί με τον ταμία να συνταχθούν οι μηνιαίες καταστάσεις του Ταμείου καθώς και ο Ισολογισμός και ο Λογαριασμός Αποτελεσμάτων του έτους και να υποβληθούν στην κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου.

ε) Εκθέτει την κατάσταση της Ένωσης και την δράση του Διοικητικού Συμβουλίου στην Τακτική Γενική Συνέλευση.

Ταμίας

Ο Ταμίας ενεργεί την ταμειακή εργασία σύμφωνα με το καταστατικό, τον κανονισμό λειτουργίας και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ειδικότερα έχει τα εξής καθήκοντα:

α) Ενεργεί κάθε είσπραξη και πληρωμή με βάση την εντολή του Προέδρου ή του εξουσιοδοτημένου απ' αυτόν προσώπου και κάνει τις απαραίτητες εξοφλήσεις κατά τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Ένωσης.

β) Εκτελεί κάθε σχετική, προς την υπηρεσία του, απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

γ) Φυλάσσει το περιεχόμενο του Ταμείου, τα χρηματούγραφα και τα αποδεικτικά έγγραφα.

δ) Συντάσσει τις μηνιαίες καταστάσεις του Ταμείου και καταρτίζει με το Λογιστή ή το Γραμματέα τον ετήσιο Ισολογισμό.

ε) Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί τα καθήκοντα του Ταμία να ανατεθούν σε υπάλληλο της Ένωσης ή στον Διευθυντή.

Ευθύνη-Αποζημίωση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ευθύνονται σύμμετρα, για κάθε ζημία που προκάλεσαν με υπαιτιότητα τους στην Ένωση, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να απασχολούνται με τις υποθέσεις της Ένωσης. Στην περίπτωση αυτή το Διοικητικό Συμβούλιο με ειδική απόφασή του καθορίζει το είδος της απασχόλησης, την χρονική διάρκεια, τον τόπο παροχής καθώς και την αποζημίωση για την απασχόληση του μέλους. Το ύψος των αποζημιώσεων αυτών καθορίζεται από την Γενική Συνέλευση των μελών κατόπιν εισηγήσεως του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να καθορίζει τα έξοδα κίνησης και παράστασης για την συμμετοχή των μελών του στις συνεδριάσεις του. Το

ύψος των εξόδων κίνησης και παράστασης καθορίζει η Γενική Συνέλευση των μελών μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Συγκρότηση

Το Εποπτικό Συμβούλιο, ως και την προηγούμενη δεκαετία, οπότε αντικαταστάθηκε ως όργανο από Ορκωτούς Ελεγκτές, εκλεγόταν ταυτόχρονα με το Διοικητικό Συμβούλιο από τη Γενική Συνέλευση των αντιπροσώπων, των Συνεταιρισμών-μελών της Ένωσης.

Η διάρκεια της θητείας του Εποπτικού Συμβουλίου ήταν τριετής, συνεδρίαζε μία φορά (τουλάχιστον) στους τρεις μήνες, στην έδρα της Ένωσης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου του.

Το Εποπτικό Συμβούλιο μπορούσε να συνέλθει και έκτακτα κάθε φορά που το έκρινε αναγκαίο ο Πρόεδρος ή ζητούσαν από τον Πρόεδρο δυο τουλάχιστον από τα μέλη του Εποπτικού ή του Διοικητικού Συμβουλίου, ύστερα από έγγραφη αίτηση στην οποία αναφέρονται και τα προς συζήτηση θέματα.

Αρμοδιότητες

Το Εποπτικό Συμβούλιο παρακολουθούσε και επόπτευε την, κανονική και μέσα στα όρια του νόμου του καταστατικού, των κανονισμών της Ένωσης και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης και των Τοπικών Συνελεύσεων, εκτέλεση των καθηκόντων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Για την επιτέλεση του έργου του, το Εποπτικό Συμβούλιο είχε δικαίωμα να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου ή άλλου στοιχείου της Ένωσης, να ελέγχει το περιεχόμενο του Ταμείου, να παρακολουθεί τις εργασίες της Ένωσης και την λειτουργία των υπηρεσιών της και να ζητάει πληροφορίες για την πορεία των υποθέσεων της. Να μεριμνά για την υποχρεωτική ενημέρωση της Γενικής Συνέλευσης πάνω στο πόρισμα ελέγχου των ελεγκτών.

4. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

Η Γενική Συνέλευση της Ένωσης εκλέγει τους αντιπροσώπους της για τις Γενικές Συνελεύσεις των Κεντρικών Κλαδικών Συνεταιριστικών Ενώσεων και των Συνεταιριστικών Οργανισμών καθώς και για την Γενική Συνέλευση.

Για κάθε σαράντα αντιπροσώπους των πρωτοβάθμιων Συνεταιρισμών-μελών της Ένωσης εκλέγεται ένας αντιπρόσωπος για την Γενική Συνέλευση της ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Η διάρκεια της θητείας των αντιπροσώπων είναι τριετής. Σε κάθε όμως περίπτωση οι αντιπρόσωποι ακολουθούν την θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου τους. Αντιπρόσωπος που έχει εκλεγεί μέλος Διοικητικού Συμβουλίου ή Εποπτικού Συμβουλίου Αγροτικής Συνεταιριστικής Οργάνωσης ανώτερου βαθμού ή Συνεταιριστικού Οργανισμού ή της ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. ασκεί τα καθήκοντα του μέχρι τη λήξη της θητείας του οργάνου στο οποίο είναι μέλος.

5. ΕΚΛΟΓΕΣ

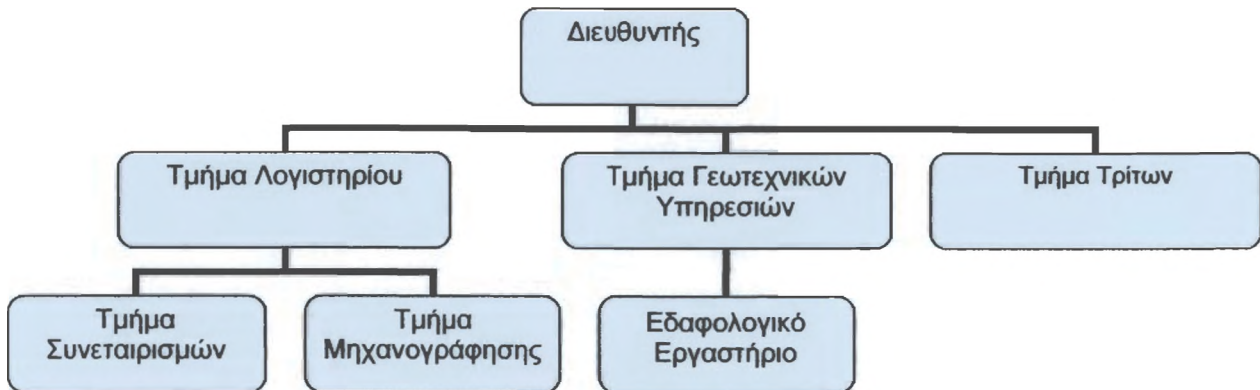
Τις εκλογές για την ανάδειξη του Διοικητικού Συμβουλίου, του Εποπτικού Συμβουλίου και των αντιπροσώπων της Ένωσης στις Κεντρικές Κλαδικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις, στους συνεταιριστικούς Οργανισμούς και στην ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ., διενεργεί Εφορευτική Επιτροπή, η οποία εκλέγεται με φανερή ψηφοφορία από τη Γενική Συνέλευση των Αντιπροσώπων και αποτελείται από τρία τουλάχιστον μέλη.

Οι εκλογές διεξάγονται με μυστική ψηφοφορία, με το σύστημα των συνδυασμών που περιλαμβάνουν τους υποψήφιους για το Διοικητικό Συμβούλιο, το Εποπτικό Συμβούλιο (πλέον έχει καταργηθεί) και τους αντιπροσώπους οι οποίοι αναγράφονται στο ψηφοδέλτιο με αλφαβητική σειρά. Στις εκλογές μπορεί να συμμετέχουν μεμονωμένοι υποψήφιοι και συνδυασμοί, ανεξάρτητα από τον αριθμό των υποψηφίων που περιλαμβάνουν.

Οι έδρες του Διοικητικού Συμβουλίου κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Πριν παρουσιάσω τα τμήματα λειτουργίας της Ένωσης της Δράμας, παρουσιάζω το οργανόγραμμα της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών του Νομού Δράμας.

Η Ένωση διοικείται άμεσα από τα όργανα της. Ανώτατο υπηρεσιακό όργανο της Ένωσης είναι ο διευθυντής της. Στις αρμοδιότητες του Διευθυντή είναι να προϊσταται όλων των υπηρεσιών και να κατευθύνει τις εργασίες τους. Οι κυριότερες αρμοδιότητες και υπευθυνότητες του Διευθυντή είναι οι εξής:

α) Εκπροσωπεί την Ένωση, υπογράφει, εγκρίνει δαπάνες και ενεργεί διοικητικές πράξεις στην έκταση που εξουσιοδοτείται από το καταστατικό και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

β) Εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο και λαμβάνει βασικές κατευθύνσεις που αφορούν την πολιτική και τους στόχους της Ένωσης.

γ) Εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο την έναρξη ή διακοπή συνεργασίας με αντιπροσώπους ή και πελάτες.

δ) Επιλύει τις παρουσιαζόμενες διαφορές μεταξύ των προϊσταμένων των διαφόρων υπηρεσιών.

ε) Εγκρίνει τις άδειες του προσωπικού, τις προσλήψεις ή απολύσεις του εργατικού προσωπικού και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο, προσλήψεις υπαλληλικού προσωπικού μετά από σχετική εισήγηση των προϊσταμένων υπηρεσιών.

Ο Διευθυντής θα πρέπει να είναι δίκαιος απέναντι στο προσωπικό αλλά και διορατικός ώστε να προβλέπει το ρόλο της συνεταιριστικής οργάνωσης. Ακόμη θα πρέπει να έχει πνεύμα συνεργασίας με τους προϊστάμενους των τμημάτων, να είναι εργατικός και να επιδιώκει τη συνεχή βελτίωση της συνεταιριστικής οργάνωσης.

Τις εργασίες της Ένωσης τις κάνουν τα διοικητικά όργανά της. Τα βασικότερα διοικητικά τμήματα που λειτουργούν είναι:

1. ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ

Έργο του τμήματος αυτού είναι η λογιστική παρακολούθηση των οικονομικών πράξεων της Ένωσης. Συγκεκριμένα οι κυριότερες αρμοδιότητες είναι οι εξής:

α) Τήρηση των λογαριασμών της Ένωσης σε νόμιμα και θεωρημένα βιβλία αλλά και παρακολούθηση όλων των οικονομικών υποθέσεων της Ένωσης με τους προμηθευτές και πελάτες κάθε φύσης καθώς και της μισθοδοσίας του προσωπικού που απασχολείται σε αυτή.

β) Σύνταξη, κατά μήνα, λογιστικού Ισοζυγίου και συμφωνιών των διάφορων λογαριασμών. Όπως επίσης και σύνταξη, στο τέλος κάθε χρήσης, του Ισολογισμού και της απογραφής των περιουσιακών στοιχείων της Ένωσης.

2. ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Στο τμήμα αυτό υπάγεται :

α) Η εκπαίδευση και η διαφώτιση του προσωπικού και των στελεχών των Συνεταιρισμών μέσα από τη διοργάνωση σεμιναρίων συνεταιριστικής επιμόρφωσης γύρω από τους συνεταιρισμούς και το έργο τους.

β) Η λογιστική εξυπηρέτηση των συνεταιρισμών και η διοικητική τους υποστήριξη. Ακόμη στο τμήμα αυτό υπάγονται οι επιδοτήσεις των παραγωγών (Ε.Ο.Κ. και εθνικές).

γ) Η επικοινωνία με τις κρατικές υπηρεσίες για την οργάνωση της συνεργασίας τους με την Ένωση.

3. ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ

Αρμοδιότητες του τμήματος αυτού είναι η λειτουργία των μέσων για την αυτόματη επεξεργασία στοιχείων με ηλεκτρονικούς υπολογιστές που αποβλέπουν στην προώθηση του έργου της Ένωσης. Ειδικότερες αρμοδιότητες είναι:

α) Η συγκέντρωση, ταξινόμηση και επεξεργασία στοιχείων.

β) Η μηχανογραφική υποστήριξη των δραστηριοτήτων της Ένωσης και η κάλυψη των αναγκών των υπηρεσιών της σε πληροφόρηση.

4. ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Είναι από τα σημαντικότερα τμήματα γιατί είναι υπεύθυνο για την πληροφόρηση των παραγωγών για τη σωστή χρήση των μέσων παραγωγής (λιπάσματα, μηχανήματα, γεωργικά φάρμακα). Έτσι οι παραγωγοί μπορούν να κάνουν σωστότερη λίπανση και όργωμα ώστε να πετυχαίνουν καλύτερες αποδόσεις.

5. ΕΔΑΦΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Στο εργαστήριο αυτό μεταφέρεται το χώμα από τα κτήματα. Μετά από κάποιες εξετάσεις βλέπουν τι πρέπει να προσθέσουν ώστε να υπάρξει καλύτερη απόδοση της παραγωγής.

6. ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΩΝ

Στο τμήμα αυτό οι εργάτες μεταφέρουν και συγκεντρώνουν τα σιτηρά και το καλαμπόκι ώστε να το επεξεργαστούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

1. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Για την καλύτερη λειτουργία της Ένωσης πρέπει να υπάρχει και το ανάλογο προσωπικό. Για την ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών αυτών απασχολούνται σήμερα στην Ένωση 56 άτομα στις κεντρικές και τις περιφερειακές της υπηρεσίες

ΑΤΟΜΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ
1	Γενικός Διευθυντής
3	Προϊστάμενοι Υπηρεσιών
10	Λογιστές
10	Γεωπόνοι
8	Διαχειριστές
4	Τεχνικό Προσωπικό
1	Γραμματεία
2	Οδηγοί
1	Κλητήρας
1	Καθαρίστρια
41	Υπάλληλοι

Από τους υπάλληλους της Ένωσης οι 41 είναι μόνιμοι ενώ οι υπόλοιποι 15 αποτελούν το εποχιακό προσωπικό της Ένωσης, που απασχολείται για 4-5 μήνες το χρόνο. Αυτοί ασχολούνται με τη διαλογή πατάτας ξεχωρίζοντας ποιοτικώς τις καλές από τις κακές.

2. ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Η πρόσληψη του προσωπικού στην Ένωση, γίνεται με βάση τις ανάγκες που έχει η οργάνωση, δηλαδή αν θα δημιουργηθεί ή θα κενωθεί κάποια θέση. Για τη θέση αυτή πρέπει να υπάρξει απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, μετά από σχετική εισήγηση του διευθυντή. Αν κάποιος από αυτούς είναι μέλος συνεταιρισμού ή προέρχεται από οικογένεια αγροτών που είναι μέλη συνεταιρισμών λαμβάνεται θετικά υπ' όψιν. Κανείς δεν μπορεί να διοριστεί στην Ένωση αν :

α) Ο ίδιος άμεσα ή έμμεσα με οποιαδήποτε σχέση συμμετέχει έστω και ευκαιριακά σε μια ανταγωνιστική δραστηριότητα με αυτήν της Ένωσης ή και άλλης συνεταιριστικής οργάνωσης.

β) Αν από πρόθεση έβλαψε τα συμφέροντα της Ένωσης.

γ) Αν έχει ηλικία μεγαλύτερη των 40 ετών.

δ) Αν δεν έχει την Ελληνική Υπηκοότητα.

ε) Αν είναι εκλεγμένο μέλος της Ένωσης ή αντιπρόσωπος του συνεταιρισμού στην Ένωση.

στ) Αν δεν έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις ή δεν έχει νόμιμα απαλλαγεί από αυτές.

Το άτομο που θα διοριστεί, πρέπει να παρουσιάσει έγγραφα που να πιστοποιούν ότι είναι υγιής όπως επίσης και ακτινογραφίες. Ο υπάλληλος που προσλαμβάνεται, διορίζεται στο κατώτερο βαθμό της υπηρεσίας. Κατ' εξαίρεση μπορούν να διοριστούν σε ανώτερο βαθμό πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. ή άτομα με προϋπηρεσία σε συνεταιριστικές οργανώσεις.

3. ΑΠΟΔΟΧΕΣ

Οι αποδοχές των υπαλλήλων καθορίζονται από τις ισχύουσες συλλογικές συμβάσεις και δεν μπορούν να είναι κατώτερες από το κατώτερο όριο αυτών. Ο μισθός του διοριζομένου υπαλλήλου αναπροσαρμόζεται ανάλογα με την βαθμολογική του εξέλιξη. Η προαγωγή του γίνεται έπειτα από τριετή ευδόκιμη υπηρεσία και αν φυσικά υπάρχει ανώτερη θέση.

Στους έγγαμους υπαλλήλους χορηγείται επίδομα συζύγου 10% και επίδομα παιδιού 5% για καθένα από τα δύο πρώτα παιδιά, 7% για το τρίτο παιδί, 10% για το τέταρτο και 15% για καθένα από πέντε παιδιά και πάνω. Το επίδομα παιδιού χορηγείται και στα δύο φύλα μέχρι τη συμπλήρωση των 22 χρονών με τις εξής προϋποθέσεις: α) να είναι άγαμα και β) να μην εργάζονται. Μπορεί όμως να δοθεί και για παιδιά μέχρι 25 χρονών, εφόσον τα παιδιά σπουδάζουν σε Ανώτατες και Ανώτερες σχολές ή άλλες ισότιμες αυτών.

4. ΑΔΕΙΕΣ

Κάθε υπάλληλος της Ένωσης δικαιούται κάθε χρόνο άδεια αναψυχής μετά αποδοχών. Βασική προϋπόθεση για την χορήγηση της άδειας αυτής

είναι η συμπλήρωση ενός χρόνου συνεχούς εργασίας του στην επιχείρηση. Η άδεια αυτή έχει διάρκεια 20 ημερών για όσους έχουν συμπληρώσει ένα χρόνο. Ενώ οι εργαζόμενοι που έχουν συμπληρώσει υπηρεσία 10 ετών στον ίδιο εργοδότη ή προϋπηρεσία 12 ετών σε οποιαδήποτε εργοδότη, δικαιούνται άδεια 30 εργάσιμων ημερών, αν εφαρμόζεται σύστημα εξαήμερης εβδομαδιαίας εργασίας ή 25 εργάσιμων ημερών, αν εφαρμόζεται σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας. Εκτός από την κανονική άδεια προβλέπεται ακόμη και η χορήγηση:

α) Άδειας γάμου 5 ημερών.

β) Άδειας μητρότητας, η οποία ορίζεται στις δέκα εφτά εβδομάδες συνολικά, από τις οποίες οι οχτώ χορηγούνται υποχρεωτικά πριν την πιθανή ημερομηνία του τοκετού και οι υπόλοιπες εννέα μετά τον τοκετό.

γ) Αναρρωτικής άδειας, η οποία χορηγείται μετά από πιστοποίηση της αρρώστιας του εργαζομένου, από την υγειονομική επιτροπή.

δ) Φοιτητικής–σπουδαστικής άδειας διάρκειας 2 εβδομάδων το χρόνο στους φοιτητές που υπηρετούν στις Συνεταιριστικές Οργανώσεις. Αυτή χορηγείται για φοίτηση μέχρι 6 χρόνια για την απόκτηση του πτυχίου και επιπλέον 3 χρόνια για μεταπτυχιακές σπουδές.

ε) Εκπαιδευτικής άδειας, η οποία δίνεται για την επιμόρφωση του υπαλλήλου πάνω σε θέματα που αφορούν την υπηρεσία του. Κατά την διάρκεια της άδειας αυτής ο υπάλληλος καλύπτεται ασφαλιστικά και του καταβάλλονται πλήρεις αποδοχές ή και μεγαλύτερες αν αυτό είναι αναγκαίο. Ο υπάλληλος υποχρεούται μετά την απόκτηση του μεταπτυχιακού να εργασθεί στην Ένωση τουλάχιστον για πέντε χρόνια. Διαφορετικά υποχρεούται να επιστρέψει το ποσό των αποδοχών που έχει εισπράξει στη διάρκεια την εκπαίδευσής του.

5. ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

Η λήξη της εργασιακής σχέσης μπορεί να συμβεί:

α) Με την παραίτηση του μισθωτού. Η παραίτηση του υποβάλλεται γραπτώς στον διευθυντή. Μετά από ένα μήνα από την υποβολή της παραίτησης, ο υπάλληλος δικαιούται να αποχωρήσει, ακόμη και αν αυτή δεν έγινε δεκτή.

β) Όταν ο υπάλληλος έχει περάσει τα 65 χρόνια.

γ) Αν με οποιοδήποτε τρόπο ο υπάλληλος βλάψει τα συμφέροντα της Ένωσης.

δ) Εξαιτίας σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας του υπαλλήλου. Αυτό βεβαιώνεται από τις αρμόδιες υγειονομικές υπηρεσίες.

ε) Αν ο υπάλληλος δεν εκπληρώνει τις εργασιακές του υποχρεώσεις. Τότε ο διευθυντής μπορεί να ζητήσει από το Διοικητικό Συμβούλιο να εγκρίνει την απόλυσή του.

Η Ένωση είναι υποχρεωμένη να μεριμνά για την ασφάλεια και την καθαριότητα των χώρων εργασίας των υπαλλήλων της. Τα θέματα αυτά όπως και την τήρηση της εργασιακής νομοθεσίας και την αποχώρηση προσωπικού από το χώρο εργασίας, την επιβλέπει ο προϊστάμενος του τμήματος διοικητικού της Ένωσης.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ-ΤΗΡΟΥΜΕΝΑ ΒΙΒΛΙΑ

Η διαχειριστική χρήση της Ένωσης είναι ετήσια και λήγει την 31^η Δεκεμβρίου κάθε έτους. Κατά τη λήξη της χρήσης κλείνονται τα βιβλία της Ένωσης, ενεργείται η απογραφή της περιουσίας και καταρτίζονται ο Ισολογισμός και ο Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσης που υποβάλλονται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην Γενική Συνέλευση μαζί με τις αναγκαίες επεξηγηματικές εκθέσεις για το έτος που έληξε.

Η Ένωση είναι υποχρεωμένη να τηρεί τα παρακάτω βιβλία: α) Βιβλίο Μητρώου Μελών στο οποίο καταχωρούνται κατά σειρά εγγραφής η επωνυμία, ή έδρα, η χρονολογία αποχώρησης των μελών. β) Βιβλίο πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων και Διοικητικού Συμβουλίου. γ) Βιβλίο απογραφής και Ισολογισμού. δ) Βιβλίο περιουσίας της Ένωσης στο οποίο αναγράφονται τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτά και κατέχει η Ένωση.

2. ΑΠΟΓΡΑΦΗ-ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Με την λήξη κάθε μήνα καταρτίζονται μηνιαίες καταστάσεις και υποβάλλονται στο Διοικητικό Συμβούλιο. Με την λήξη κάθε οικονομικού έτους κλείνονται όλα τα βιβλία, γίνεται η ετήσια απογραφή των περιουσιακών στοιχείων και συντάσσεται ο Ισολογισμός και ο Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσης.

Η απογραφή, ο Ισολογισμός και ο Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσης υποβάλλονται στο Διοικητικό Συμβούλιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο εξετάζει και επαληθεύει τον Ισολογισμό και τον υποβάλλει στους Ορκωτούς Ελεγκτές, ένα μήνα πριν από την τακτική Γενική Συνέλευση, μαζί με τις προτάσεις που έχουν ψηφιστεί σε κανονική συνεδρίαση για την διανομή των κερδών ή την κάλυψη των ζημιών.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές ελέγχουν τον Ισολογισμό και τους Λογαριασμούς Αποτελεσμάτων Χρήσης καθώς και τις προτάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Με βάση τα στοιχεία από τα πορίσματα του ελέγχου συντάσσουν έκθεση την οποία και υποβάλλουν στη Γενική Συνέλευση τόσο

ως προς την νομιμότητα των πράξεων της διαχείρισης όσο και ως προς την εξυπηρέτηση των συμφερόντων της Ένωσης.

Τα παραπάνω στοιχεία καθώς και το πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης της Ένωσης που συντάσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλονται στην πρώτη, μετά το τέλος της χρήσης, τακτική Γενική Συνέλευση για έγκριση. Η πρόταση για μη έγκριση από την Γενική Συνέλευση του Ισολογισμού, του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης και του προγράμματος δράσης πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη.

3. ΚΑΘΑΡΟ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Αν από τα ακαθάριστα έσοδα της Ένωσης αφαιρεθούν οι κάθε είδους δαπάνες, ζημίες, αποσβέσεις, το υπόλοιπο που απομένει αποτελεί το διαχειριστικό υπόλοιπο της χρήσης και διατίθεται σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης στα μέλη. Το πλεόνασμα που επιστρέφεται σε κάθε μέλος είναι ανάλογο με το ύψος των συναλλαγών του με την Ένωση και καταβάλλεται μετά την έγκριση του Ισολογισμού από τη Γενική Συνέλευση.

Η Γενική Συνέλευση μπορεί με απόφασή της, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, να μη διανείμει μέρος ή όλο το απομένον καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης στα μέλη της Ένωσης, αλλά να χρησιμοποιηθεί στη κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών.

Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία μπορεί τα διανεμητέα, στα μέλη, πλεονάσματα της χρήσης να κρατηθούν για μελλοντική αύξηση της συνεταιριστικής μερίδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2
1.ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

ΕΤΗ	1995		1996		1997	
Πάγιο Ενεργητικό						
	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ
ήπεδα- δικόπεδα	44.684.259	131.135,02	80.431.667	236.043,04	80.431.667	236.043,04
ύτριά & τεχνικά ργα	250.112.445	734.005,74	361.846.866	1.061.913,03	323.513.826	949.416,95
ληχ/τα & λοιπός ξοπλισμός	186.505.253	547.337,49	154.681.719	453.944,88	147.734.755	433.557,61
Μεταφορικά ιέσα	3.943.676	11.573,52	2.978.564	8.741,20	2.013.452	5.908,89
Έπιπλα & λοιπός ξοπλισμός	7.831.528	22.983,21	10.687.000	31.336,76	9.711.632	2.849,99
κιν/σεις υπό κτέλεση & ροκ/λες	637.540.108	1.870.990,77	637.540.108	1.870.990,77	637.540.108	1.870.990,78
ύνολο κινητοποιήσε ν	1.130.617.269	3.318.025,73	1.248.165.924	3.662.996,10	1.200.945.440	3.524.418,02
Συμμετοχή & άλλες συν/κες οργανώσεις						
ύνολο	237.175.340	696.039,15	241.495.093	708.716,34	248.252.653	728.547,77
Αποθέματα						
μπορεύματα.	364.559.035	1.069.872,44	423.053.061	1.241.535,03	406.015.876	1191.535,95
ροϊόντα έτοιμα ημιτελή	9.506.629	27.899,12	4.233.229	12.423,27	1.835.856	5.387,69
αγορικά ροϊόντα- κρώτες ύλες	23.832.515	69.941,35	202.397.663	593.977,0	171.586.034	503.554,02
ροκαταβο- ές αποθε- μάτων	1.510.521	4.432,93	1.473.725	4324,94	1.448.023	4.249,52
ύνολο ποθεμάτων	399.408.700	1.172.145,85	631.157.678	18.522,60	580.885.789	1.704.727,19
ΕΤΗ	1995		1996		1997	
Απαιτήσεις						
	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ
ελάτες	839.130.271	2.462.598,00	775.454.557	2.275.728,71	1.073.553.448	3.150.560,36
ραμμάτια σπρακτέα τροφυλακίου	1.000.000	2.934,70	2.160.000	633,89	439.018	1.288,39
κρώστες άφοροι	17.684.043	51.897,41	21.841.940	64.099,60	20.818.206	61.095,25
ογ/σμοί αχ/σεως ροκ/λων πιστώσεων	1.128.875	3.313,20	5.261.508	15.440,96	49.760.062	146.030,10
ύνολο παιτήσεων	858.943.189	2.520.743,04	1.040.921.198	3.054.794,42	1.147.368.656	33.672.101,71
Διαθέσιμα						
αμείο	57.146.246	167707,25	28.896.574	26108,80	13.428.033	39.407,29
αταθέσεις μεις	52.970.005	155.451,23	130.563.985	383.166,50	81.702.498	239.772,55
αταθέσεις ομ/νες	371.469.352	1.090.152,17	376.561.095	1.105.094,92	373.820.802	1.097.052,97

αταθέσεις πιδότησεων	853.869.787	2.505.854,11	3.405.516.670	9994179,52	2.322.438.289	6.815.666,29
ύνολο αθεσίμων	1.335.455.390	39.191.64,75	3.941.538.324	11.567.243,79	2.791.389.622	8.191.899,11
Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ενεργητικού						
Ξοδα πομένων ρήσεων	—	—	—	—	62.962.311	184.775,67
ΕΝΙΚΟ ΥΝΟΛΟ ΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.961.599.888	11.626.118,53	7.103.278.217	2.084.6010,9	6.031.804.471	17.701.553,84

ΕΤΗ	1998		1999		2000	
	Πάγιο Ενεργητικό					
	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ
ήπεδα-ικόπεδα	80.431.667	2.360.386,40	80.431.67	236.043,04	112.604.334	330.460,26
ήρια & χνικά έργα	310.909.637	10.110.882,50	292.705.94	859.004,94	425.598.676	1.249.005,65
ήχ/τα λοιπός	116.163.292	340.904,75	78.805.87	231.271,81	135.146.159	396.613,82
οπλισμός εταφορικά ξα.	5.781.543	16.967,11	3.745.22	10.991,09	2.590.632	7.602,74
πιπλα λοιπός	8.512.386	1.677,31	6.565.15	19.266,75	4.181.164	12.270,47
οπλισμός κιν/σεις υπό τέλεση & ροκ/λες	656.198.722	1925748,27	656.198.72	1.925.748,27	656.198.722	1.925.748,27
ύνολο κινητοποιή εων	1.177.997.247	3.457.071,8	1.118.525.55	3.282.540,14	1.336.319.687	3.921.701,21
Συμμετοχή & άλλες συν/κες οργανώσεις						
ύνολο	259.289.891	760.938,78	348.639.72	1.023.153,98	395.929.218	1.161.934,61
Αποθέματα						
μπορεύματα	492.543.956	76.272,61	758.034.50	2.224.606,03	410.455.107	1.204.563,78
ροϊόντα οίμα& πιτελή.	_____	_____	196.941.64	577.965,19	243.603.895	714.905,05
ηροτικά ροϊόντα-ρώτες ύλες.	130.914.155	384.194,15	8.876.69	26.050,45	22.487.685	65.994,67
ροκ. αποθεμ.	1.448.023	4.249,52	_____	_____	_____	_____
ύνολο κποθεμάτων	624.906.134	1.833.913,82	963.852.837	2.828.542,44	676.546.687	1.985.463,49
Απαιτήσεις						
ελάτες	1.305.883.510	3.832.380,07	1.355.524.789	3.978.062,48	1.405.723.495	4.125.380,76
αμμάτια πιπρακτέα κροφυλακ.	439.018	1.288,39	688.708.500	2.021.154,81	757.714.130	2.223.665,83
εώστες κάφοροι	7.773.024	22.811,52	15.263.541	44.793,96	434.920.184	1.276.361,51
ήγ/σμοί ήχ/σεως οοκ/λων	14.022.077	41.150,63	123.348.855	361992,24	77.908.647	228.638,729
πιστώσεων ύνολο κραιτήσεων	1.330.915.551	3.905.841,68	2.182.845.685	6.406.003,48	2.676.266.456	7.854.046,83
Διαθέσιμα						
κμείο	35.559.253	104.355,84	104.761.973	307445,26	39.844.026	116.930,38
καθέσεις κεως.	52.470.344	153.984,87	971.794.367	2.851.927,71	355.250.701	1.042.555,25
καθέσεις -σμ/νες.	389.458.689	1.142.945,53	971.794.367	2.851.927,71	255.064.692	748.539,08
καθέσεις -σμ/νες	454.902.586	1.335.003,92	4.359.065.640	12.792.562,41	1.374.914.166	4.034.964,54

πιδότησ.						
ύνολο	932.290.872	2.738.005,49	5.485.183.429	16.097.383,5	2.025.073.585	5.942.989,24
		Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ενεργητικού				
σοδα στρακτέα			62.962.311	184.775,674	62.962.311	184775,67
ΕΝΙΚΑ ΣΥΝ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚ.	4.325.499.695	12.694.056,32	10.164.144.032	29.828.742,5	7.194.806.249	21.114.618,49

ΕΤΗ	2001 *		2002		2003	
Πάγιο Ενεργητικό						
	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ
Γήπεδα-Οικόπεδα.	_____	_____	112.604.340	330.460,28	112.604.330	330.460,25
Κτίρια & τεχνικά έργα.	_____	_____	235.758.774	691.881,95	193.142.698	566.816,43
Μηχ/τα & λοιπός εξοπλισμός.	_____	_____	105.043.088	308.270,25	68.552.944	201.182,52
Μεταφορικά μέσα	_____	_____	19.593.015	57.238,35	16.905.827	49.613,52
Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός.	_____	_____	1.462.152	4.361,60	1.161.733	3.409,34
Ακινήσεις υπό εκτέλεση & προκ/λες.	_____	_____	668.198.721	1.960.964,7	668.198.721	1.960.964,70
Σύνολο ακινητοποιήσεων	_____	_____	1.142.595	3.353.177,1	1.060.566.233	3.112.446,76
Συμμετοχή & άλλες συν/κες οργανώσεις						
Σύνολο	_____	_____	756.655.718	2.220.559,7	756.655.718	2.220.559,70
Αποθέματα						
Εμπορεύματα	_____	_____	636.451.357	1.867.795,6	555.315.334	1.629.685,50
Προϊόντα έτοιμα & ημιτελή.	_____	_____	79.738.355	234.008,38	95.508.153	280.288,05
Αγροτικά προϊόντα-Πρώτες ύλες.	_____	_____	525.504.002	154.219,81	351.479.570	103.148,81
Προκαταβολ. αποθεμάτων	_____	_____	_____	_____	167.344.498	491.106,38
Σύνολο	_____	_____	768.740.113	2.256.023,8	853.315.943	2.504.228,7
ΕΤΗ	2001 *		2002		2003	
Απαιτήσεις						
	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ
Πελάτες	_____	_____	2.221.368.506	6.519.056,5	2.677.463.433	7.857.559,6
Γραμμάτια εισπρακτέα χαρτοφυλακ.	_____	_____	_____	_____	_____	_____
Χρεώστες -διάφοροι	_____	_____	420.412.613	1.233.786,1	428.387.598	1.257.190,3
Λογ/σμοί -διαχ/σεως προκ/λων & πιστώσεων	_____	_____	58.301.851	171.098,61	83.817.596	245.979,74
Σύνολο απαιτήσεων	_____	_____	270.008.298	7.923.941,2	3.189.668.625	9.360.729,6
Διαθέσιμα						
Ταμείο	_____	_____	87.897.001	257.951,58	58.222.695	170.866,31
Καταθέσεις νόψεως.	_____	_____	47.177.359	138.451,53	110.848.926	325.308,66
Καταθέσεις δεσμ/νες.	_____	_____	_____	_____	_____	_____
Καταθέσεις *δεσμ/νες	_____	_____	_____	_____	_____	_____
Σύνολο	_____	_____	135.074.359	396.403,11	169.071.621	496.174,97

Διαθεσίμων						
Μεταβατικοί Λογισμοί Ενεργητικού						
Έσοδα εισπρακτέα	_____	_____	62.962.309	184.775,67	62.962.309	184.775,67
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚ.	_____	_____	567.309.491	16.648.847,8	615.060.345	18.050.193,5

2. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

ΕΤΗ	1995		1996		1997	
Κεφάλαιο						
	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ
Οφειλόμενο Κεφάλαιο	132.000.000	387.380,78	132.600.000	389.141,99	132.600.000	389.141,99
Καταβλημένο Κεφάλαιο	72.830.225	213.735,07	50.650.349	148.643,72	20.759.926	60.924,21
Σύνολο	59.169.775	173.645,71	81.949.651	240.497,87	111.840.074	328.217,38
Διαφορές αναπροσαρμογής αξίας συμμετοχών						
Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών	124.579.055	365.602,51	125.896.772	369.469,62	130.118.332	381.858,64
Επιχορηγήσεις επενδύσεων παγίων στοιχείων	588.042.131	1.725.728,92	534.360.251	1.568.188,56	506.985.051	1.487.850,48
Σύνολο	712.621.186	2.091.331,43	660.257.023	1.937.658,17	637.103.383	1.869.709,12
Αποθεματικά Κεφάλαια						
Τακτικό αποθεματικό	5.580.028	16.375,72	5.580.028	16.375,72	5.580.028	16.375,72
Έκτακτο αποθεματικό	5.464.262	16.035,98	5.464.262	16.035,98	5.464.262	16.035,98
Ειδικά αποθεματικά	700.897.362	2.056.925,49	700.897.362	2.056.925,49	700.897.362	2.056.925,49
Αφορολόγητα αποθεματικά	115.338.187	338.483,31	115.338.187	338.483,31	115.338.187	338.483,31
Σύνολο	827.279.839	2.427.820,51	827.279.839	2.427.820,51	827.279.839	2.427.820,51
Σύνολο Ιδίων	1.004.650.952	2.948.352,03	1.157.625.485	3.397.286,82	1.159.928.888	3.404.046,63

ΕΤΗ	1995		1996		1997	
Αποτελέσματα εις νέον						
	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ
Υπόλοιπο ζημιών εις νέον	14.402.651	42.267,50	3.256.049	9.555,54	4.433.380	13.010,65
Υπόλοιπο ζημιών προηγ. χρήσεων	580.017.197	1.702.178,13	408.604.979	1.199.134,20	411.861.028	1.208.689,74
Σύνολο	594.419.848	1.744.445,63	411.861.028	1.208.689,74	416.294.408	1.221.70,39
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις						
ΑΤΕ Δάνεια Μ.Μ. προθ/σμίας	1.363.587.639	4.001.724,54	1.092.001.107	3.204.698,77	851.519.911	2.498.957,92
Προκ/ντες τόκοι Μ.Μ. Δανείων	453.872.656	1.331.981,28	448.155.456	1.315.203,10	208.353.505	611.455,63
Σύνολο	909.714.983	2.669.743,16	643.845.651	1.899.495,67	643.166.406	1.887.502,29
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις						
Προμηθευτές	113.870.979	334.177,49	293.824.317	862.287,06	573.549.081	1.683.196,13
ΚΥΔΕΠ	199.048.988	584.149,63	201.150.057	590.315,65	201.100.988	590.171,64
ΣΥΝΕΛ	208.744.402	612.602,79	116.338.725	341.419,59	6.039.159	17.723,14
Γραμμάτια πληρωτέα	120.121.429	352.520,70	36.606.834	107.430,18	77.169.222	226.468,74
ΑΤΕ Βραχυπρόθεσμα δάνεια	363.097.699	1.065.583,86	933.536.171	2.739.651,27	736.667.998	2.161.901,68
Φόροι-Τέλη	12.641.416	37.098,80	32.740.339	96.083,17	102.529.393	300.893,30
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	19.392.475	56.911,15	20.318.812	59.621,67	26.243.353	77.016,44
Πιστωτές διάφοροι	129.825.075	380.998,02	81.265.253	238.489,37	105.204.773	308.744,75
Δικαιούχοι Επιδοτήσεων	841.688.754	2.470.106,39	3.547.223.842	10.410.047,96	2.361.402.474	6.930.014,60
Σύνολο	2.008.431.217	5.894.148,84	5.263.004.345	15.445.353,91	4.189.906.441	12.296.130,42
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	2.956.948.936	8.677.766,50	5.945.652.732	17.448.724,08	4.871.875.583	14.297.507,21
Έσοδα επόμενων χρήσεων	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	3.961.559.888	11.626.001,14	7.103.278.217	20.846.010,91	6.031.804.471	17.701.553,84

ΕΤΗ	1998		1999		2000	
			Κεφάλαιο			
	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ
Οφειλόμενο Κεφάλαιο	132.600.000	389.141,60	109.500,00	32.134,10	111.300.000	326.632,43
Καταβλημένο Κεφάλαιο	11.871.970	34.840,70	6.323.432	18.557,39	3.279.448	9.624,20
Σύνολο	120.728.030	354.300,89	103.176.568	302.792,57	108.020.552	317.008,22
Διαφορές αναπροσαρμογής αξίας συμμετοχών						
Διαφορές από αναπρ/γη αξίας συμμετοχών	130.655.457	383.434,94	226.255.281	663.992,02	226.255.284	663.992,02
Επιχορηγήσεις επενδύσεων παγίων στοιχείων	479.609.851	1.407.512,40	454.084.027	1.332.601,69	458.753.993	1.346.306,65
Σύνολο	610.265.308	1.790.747,34	680.339.311	1.996.593,72	685.009.277	2.010.298,68
Αποθεματικά Κεφάλαια						
Τακτικό αποθεματικό	665.597.610	1.953.331,21	665.597.610	1.953.331,21	665.597.610	1.953.331,21
Έκτακτο αποθεματικό	5.464.262	16.035,98	5.464.262	16.035,98	5.464.262	16.035,98
Ειδικά αποθεματικό	40.879.780	119.970,01	40.879.780	119.970,01	40.879.780	119.970,01
Αφορολόγητα αποθεματικά	115.338.187	338.483,31	647.703.208	1.900.816,46	647.703.208	1.900.816,46
Σύνολο	827.279.839	2.427.820,51	1.359.644.860	3.990.153,66	1.359.644.860	3.990.153,66
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ	1.150.625.383	3.376.743,60	1.732.555.458	5.084.535,46	1.817.606.590	5.334.135,26
Αποτελέσματα εις νέον						
Υπόλοιπο ζημιών εις νέον	4.341.854	12.742,05	1.347.273	3.953,84	3.134.402	9.158,54
Υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων	416.294.408	1.221.700,39	411.952.554	1.208.958,34	338.202.501	992.523,85
Σύνολο	411.952.554	1.208.958,34	410.605.281	1.205.004,49	335.068.099	983.325,31
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις						
ΑΤΕ Δάνεια Μ.Μ. προθεσμίας	848.788.409	2.490.941,77	846.056.907	2.482.925,62	605.744.828	1.777.681,08
Προκ/ντες τόκοι Μ.Μ. Δανείων	206.430.304	605.811,60	204.660.680	600.618,28	80.534.236	236.344,05
Σύνολο	642.358.105	1.885.130,17	641.396.227	1.882.307,34	525.210.592	1.541.337,03

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ
Προμηθευτές	654.386.828	1.920.430,90	623.221.067	1.828.968,65	1.095.820.107	3.215.906,40
ΚΥΔΕΠ	202.990.988	595.718,23	-----	-----	-----	-----
ΣΥΝΕΛ	3.315.383	9.729,66	-----	-----	-----	-----
Γραμμάτια πληρωτέα	136.661.123	401.059,79	315.289.275	925.280,34	884.27.138	259.507,49
ΑΤΕ Βραχυπρόθεσμα δάνεια	739.399.208	2.169.916,97	1.428.691.580	4.192.785,27	743.154.582	2.180.937,88
Φόροι-Τέλη	39.312.866	115.371,58	38.620.965	113.341,06	74.284.584	218.003,18
Ασφαλιστικοί	39.312.866	115.371,58	31.644.598	92.867,49	26.065.788	76.495,34
Πιστωτές διάφοροι	102.907.040	302.001,58	306.876.293	900.590,73	67.570.657	198.299,80
Δικαιούχοι επιδοτήσεων	525.742.535	1.542.898,12	5.002.741.073	14.681.558,54	1.917.158.715	5.626.291,16
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων	2.493.713.471	7.318.308,06	7.747.084.851	22.735.392,80	4.808.881.571	14.112.638,51
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	2.493.713.471	7.318.308,06	8.427.283.814	24.731.573,92	5.372.894.899	15.767.850,03
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	4.325.499.695	12.694.056,33	10.164.144.032	29.828.742,57	7.194.806.249	21.114.618,48

ΕΤΗ	2001 *		2002		2003	
	Κεφάλαιο					
	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ
Οφειλόμενο Κεφάλαιο	-----	-----	111.299.949	326.632,28	184.618.350	541.800,00
Καταβλημένο Κεφάλαιο	-----	-----	2.893.019	8.490,15	79.587.792	233.566,52
Σύνολο	-----	-----	108.406.931	318.142,13	105.030.558	308.233,48
	Διαφορές αναπροσαρμογής αξίας συμμετοχών					
Διαφορές από αναπρ/γη αξίας συμμετοχών	-----	-----	548.307.820	1.609.120,53	548.307.820	1.609.120,53
Επιχορηγήσεις επενδύσεων παγίων στοιχείων	-----	-----	45.509.040	1.335.555,51	433.891.439	1.273.342,45
Σύνολο	-----	-----	593.816.860	2.944.676,04	593.816.860	2.944.676,04
	Αποθεματικά Κεφάλαια					
Τακτικό αποθεματικό	-----	-----	655.597.609	1.953.331,21	665.597.610	1.953.331,21
Έκτακτο αποθεματικό	-----	-----	68.139.781	199.970,01	681.39780	199.970,01
Ειδικά αποθεματικά	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Αφορολόγητα αποθεματικά	-----	-----	647.703.209	1.900.816,46	647.703.209	1.900.816,46
Σύνολο	-----	-----	1.329.780.862	3.902.511,70	1.329.780.862	3.902.511,70
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ	-----	-----	2.101.754.764	6.168.025,72	2.576.186.264	7.560.341,20
	Αποτελέσματα εις νέον					
Υπόλοιπο ζημιών εις νέον	-----	-----	7.393.839	21.698,72	5.189.691	15.230,20
Υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων	-----	-----	332.437.550	975.605,43	339.674.508	966.843,75
Σύνολο	-----	-----	3.398.311.389	997.304,15	334.629.431	982.073,95
	Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
ΑΤΕ Δάνεια Μ.Μ. προθ/σμίας	-----	-----	737.944.147	2.165.649,80	647.011.813	1.898.787,42
Προκ/ντες τόκοι Μ.Μ. Δανείων	-----	-----	340.034.377	997.899,86	301.739.645	885.516,20
Σύνολο	-----	-----	397.910.792	1.167.749,94	345.272.168	1.013.271,22

ΕΤΗ	2001 *		2002		2003	
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις						
	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ
Προμηθευτές	-----	-----	859.935.823	2.523.656,12	1.015.287.014	2.979.566
ΚΥΔΕΠ	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ΣΥΝΕΛ	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Γραμμάτια πληρωτέα	-----	-----	1.835.811.009	5.387.559,82	-----	-----
ΑΤΕ Βραχυπρόθεσμα δάνεια	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Φόροι-Τέλη	-----	-----	26.339.194	77.473,79	43.604.057	127.964,95
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	-----	-----	26.399.194	348.701,49	28.689.180	84.194,22
Πιστωτές διάφοροι.	-----	-----	161.457.133	473.828,71	286.891.180	943.532,39
Δικαιούχοι επιδοτήσεων	-----	-----	2.940.359	8.629,08	4.649.350	13.644,46
Σύνολο	-----	-----	3.075.517.402	9.025.729,72	3.615.018.317	10.609.004,60
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	-----	-----	3.512.230.920	10.307.354,13	3.999.093.211	11.736.150,29
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	-----	-----	5.673.094.905	16.648.847,85	6.150.603.435	18.050.193,50

* Δεν υπάρχουν στοιχεία για το 2001.

3. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

ΕΤΗ	1995		1996		1997	
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ						
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης						
	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ
Μικτά αποτελέσματα (κέρδη εκμετάλλευσης)	695.940.763	2042379,35	416.765.933	1220149,47	558.770.354	1639824,96
Σύνολο αποτε- σμ. εκμεταλλ.	712.310.722	2.090.420,31	428.397.260	1.257.218,66	569.307.824	1.670.749,30
Μερικά αποτελέσματα (ζημίες) εκμ/σης	14.515.476	42598,61	144.953.696	42539,60	102.977.214	302.207,52
Ολικά αποτελέσματα (ζημία) εκμετάλλευσης	15.621.395	45844,15	57.207.258	16788,72	93.760.159	275.158,21
Έκτακτα Αποτελέσματα						
Οργανικά & έκτακτα αποτελέσματα	14.402.651	42267,50	3.256.049	955,6833	4.433.380	13.010,65
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΖΗΜΙΕΣ) ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	14.402.651	42.267,50	3.256.049	955,6833	4.433.380	13.010,65

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ						
Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης						
	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ
Μικτά αποτελέσματα (κέρδη εκμετάλλευσ.).	551.809.576	1.619.397,14	602.375.167	1.767.792,12	633.827.524	1.860.095,45
Σύνολο	585.894.223	1.719.425,45	606.109.827	1.778.752,24	636.843.974	1.868.947,83
Μερικά αποτελέσματα (ζημίες) εκμ/σης.	49.311.342	144.714,14	45.396.428	133.225,03	97.374.962	285.766,58
Ολικά αποτελέσματα (ζημία) εκμετάλλευσ.	21.900.941	64.272,75	22.965.597	67.397,21	32.807.860	96.281,30
Έκτακτα Αποτελέσματα						
Οργανικά & έκτακτα αποτελέσμ.	4.341.854	12.742,05	1.347.273	3.953,84	3.134.400	9.198,59
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΖΗΜΙΕΣ) ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	4.341.854	12.742,05	1.347.273	3.953,84	3.134.400	9.198,59

ΕΤΗ	2001 *		2002		2003	
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ						
	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ	ΔΡΧ.	ΕΥΡΩ
Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως						
Μικτά αποτελέσματα (κέρδη εκμετάλλευσ.	-----	-----	579.147.992	1.699.627,2	640.268.391	1.878.979,5
Σύνολο	-----	-----	579.815.006	1.701.584,8	640.262.257	2.477.083,9
Μερικά αποτελέσματα (ζημίες) εκμ/σης	-----	-----	223.285.730	655.277,3	62.801.349	184.303,30
Ολικά αποτελέσματα (ζημίες) εκμετάλλευσ.	-----	-----	72.259.826	212.043,51	31.589.409	92.702,53
Έκτακτα Αποτελέσματα						
Οργανικά & έκτακτα αποτελέσματα	-----	-----	7.393.839	21.698,72	5.189.690	15.230,20
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣ (ΖΗΜΙΕΣ) ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	-----	-----	739.383.884	21.698,72	518.969.065	15.230,20

* Δεν υπάρχουν στοιχεία για το 2001

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

- Καταρχάς δεν παρατηρούμε αύξηση των «Ασώματων Ακινήτοποιήσεων» (Πάγια) στην πάροδο των ετών, το οποίο δείχνει μια όχι και τόσο επενδυτική αντίληψη από την πλευρά της Ένωσης.
- Τα αποθέματα μέχρι και το 2000 παρουσίαζαν σημαντικές αυξομειώσεις με σχετική σταθεροποίηση και σημαντική αύξηση το 2003.
- Παρατηρούμε επίσης πολύ απότομη μείωση του λογαριασμού «Διαθέσιμα» κατά το 2002-2003, μετά την σημαντική αύξηση που είχαν το 1996 ως και το 2000, σημείο που σίγουρα δεν είναι ενθαρρυντικό και δημιουργεί ερωτηματικά.
- Μετά το 1995, οπότε οι «Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις» (Μηχανήματα & Λοιπός Εξοπλισμός) ήταν σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο από πλευράς μεγεθών, παρουσίασαν σημαντική μείωση, πράγμα που δεν συμβάλει στην αύξηση της παραγωγικότητας της Ένωσης και άρα στην βελτίωση της δομής της περιουσιακής διαρθρώσεώς της.
- Με εξαίρεση το 2002, που παρατηρούμε μια απότομη μείωση, οι «Απαιτήσεις», παρουσιάζουν σημαντικές αυξητικές τάσεις, πράγμα που ενδεχομένως δείχνει μια κάθε άλλο παρά συντηρητική πολιτική από την πλευρά της Ένωσης.
- Τέλος, όσον αφορά τον λογαριασμό «Γενικό Σύνολο Ενεργητικού», βλέπουμε ότι το 1999 παρατηρήθηκε εκτόξευση μεγεθών. Έπειτα κατά το 2000 επήλθε μια σημαντική πτώση, η οποία συνεχίστηκε με χαμηλότερους ρυθμούς κατά τα επόμενα έτη.

ΠΑΘΗΤΙΚΟ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

- Τα «Ίδια Κεφάλαια» (Σύνολο Ιδίων) είχαν σταθερά αυξητικές τάσεις ως και το 1999. Όμως μετά το 2000 και ως το 2003 που διαθέτουμε στοιχεία παρουσίασαν πολύ σημαντική αύξηση. Αυτό αποτελεί ένα πολύ καλό στοιχείο και μια καλή ένδειξη ότι βελτιώνεται η δομή της περιουσιακής διαρθρώσεως της Ένωσης.
- Όσον αφορά τις «Υποχρεώσεις», πρώτον, οι «Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις» παρουσίαζαν τάσεις μικρής μείωσης ως το 2000, αλλά μετά το 2002 η μείωση αυτή ήταν πιο σημαντική, θετικό στοιχείο για την πορεία του συνεταιρισμού, εφόσον βέβαια στο μέλλον αυτό συνοδεύεται και από σταθερή μείωση των ζημιών.
Όσον αφορά τις «Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις», το 1999 παρατηρήθηκε μια δραματική αύξησή τους, όμως από το 2000 άρχισε μια σημαντική μείωσή τους, επανερχόμενες (συγκριτικά με τα έτη 1995-1997) σε χαμηλότερα επίπεδα.
Σε επίπεδο συνόλου οι «Υποχρεώσεις» το 1997 και το 1999 παρουσίασαν ξαφνική και πολύ δραματική αύξηση, το 2000 είχαν μια σχετική μείωση, με επαναφορά τους σε λογικά πλαίσια τις επόμενες χρήσεις.
- Τα «Δάνεια» (Μακροπρόθεσμης Διάρκειας) ως και το 1999 είχαν σταθερή αύξηση. Αντίθετα το 2000 παρουσίασαν σημαντική μείωση, όμως μετά το 2002 αυξήθηκαν σημαντικά, πράγμα που ίσως δείχνει ένα ενδιαφέρον της διοίκησης της Ένωσης για επενδύσεις.
- Ο λογαριασμός «Επιχορηγήσεις Επενδύσεων» διαχρονικά παρουσιάζει μια σημαντική μείωση πράγμα που σίγουρα δεν αποτελεί καλό σημείο αναφοράς για την ανάπτυξη της Ένωσης και των Συνεταιρισμών-Μελών της.
- Τέλος αναφορικά με την ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ, παρατηρούμε ότι μετά το μεγάλο μέγεθος των ζημιών του 1995 επήλθε μια πολύ σημαντική, ως και εξαιρετική μείωση και περιορισμός των ζημιών και από εκεί και ύστερα μια σταθεροποίησή τους σε χαμηλά ύψη. Σε αυτό προφανώς συνέβαλε η μεγάλη αύξηση των μεγεθών των «Ακινητοποιήσεων», των «Απαιτήσεων» καθώς και των «Αποθεμάτων».
Όμως, σε συνδυασμό με την ύπαρξη μεγάλων «Ζημιών εις νέον» θα πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη αύξηση των κερδών χρήσεως στα επόμενα έτη για να επέλθει βελτίωση της οικονομικής κατάστασης της Ένωσης.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Για την καλύτερη διάγνωση και εκτίμηση των όρων και συνθηκών λειτουργίας της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας θα χρησιμοποιήσουμε ορισμένους αριθμοδείκτες.

- Δείκτης Γενικής Ρευστότητας : $\frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις} + \text{Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$

ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ								
ΕΤΗ	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2002	2003
	1,29	1,07	1,08	1,16	1,11	1,12	1,03	1,05

Ο Δείκτης Γενικής Ρευστότητας παρουσιάζει μια σχετική μείωση διαχρονικά. Γενικά επειδή ένα ικανοποιητικό νούμερο για αυτό το δείκτη είναι γύρω στο 2 και σε συνδυασμό με το ότι οι «Υποχρεώσεις» της Ένωσης είναι σε σχετικά υψηλά μεγέθη μπορούμε να πούμε ότι θα υπάρχει, α) δυσχέρεια στη «χρηματοδότηση» των οποιονδήποτε έκτακτων και μεγάλων ζημιών καθώς και άλλων υποχρεώσεων προκύψουν και β) μια κατάσταση «ανασφάλειας», ιδίως σε περίπτωση μείωσης των πωλήσεων. Φαίνεται ότι δεν υπάρχει επάρκεια κεφαλαίων κίνησης.

- Δείκτης Παγιοποίησης: $\frac{\text{Πάγιο Ενεργητικό}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$

ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΕΩΣ								
ΕΤΗ	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2002	2003
	0,28	0,17	0,20	0,27	0,11	0,18	0,20	0,17

Με βάση το Δείκτη Παγιοποίησης, ο οποίος μετά το 1995 και με εξαίρεση το 1998 βρίσκεται σε πτώση, μπορούμε να πούμε πως το πάγιο ενεργητικό της επιχειρήσεως δεν είναι μεγάλο (μικρός ο δείκτης), οπότε δεν υπάρχει μεγάλη επιβάρυνση του κόστους των προϊόντων της από αποσβέσεις και είναι μειωμένο το κόστος των πωλούμενων προϊόντων. Οπότε υπάρχει μεγαλύτερη ευχέρεια στις συναλλαγές της και άρα η διοίκηση της Ένωσης έχει δυνατότητες μια ένδειξη αύξησης των δραστηριοτήτων της Ένωσης.

- Δείκτης Οικονομικής Αυτάρκειας : $\frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Σύνολο Υποχρεώσεων}}$

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΥΤΑΡΚΕΙΑΣ								
ΕΤΗ	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2002	2003
	0,34	0,19	0,24	1,79	0,20	0,34	0,60	0,64

Με βάση αυτό το δείκτη, μπορούμε να πούμε ότι ως και το 2000 υπάρχει μειωμένη οικονομική αυτόρκεια της Ένωσης, κάτι που σημαίνει στενότητα κεφαλαίου, με συνέπεια να περιορίζονται οι δυνατότητες αναπτύξεως της Ένωσης. Βέβαια το 2002 και 2003 υπάρχει μια σχετική βελτίωση αλλά και πάλι δεν έχει πλησιάσει την μονάδα (1) που θα ήταν ένα ικανοποιητικό επίπεδο.

- Δείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης : $\frac{\text{Σύνολο Υποχρεώσεων}}{\text{Σύνολο Παθητικού}}$

ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ								
ΕΤΗ	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2002	2003
	0,75	0,84	0,81	0,57	0,83	0,75	0,62	0,59

Ο δείκτης αυτός είναι ικανοποιητικός για την οικονομική λειτουργία της Ένωσης. Δείχνει μικρό μέγεθος δανειακής επιβάρυνσης και άρα σημαντικά περιθώρια της Διοίκησής της για πωλήσεις με πίστωση και συναλλαγματικές με σκοπό την αύξηση των δραστηριοτήτων της, που κρίνεται απαραίτητη για την βελτίωση της οικονομικής κατάστασης της Ένωσης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΝΟΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ

Η χρηματοοικονομική εξέλιξη της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας μέχρι και σήμερα, με βάση ορισμένους αριθμοδείκτες καθώς και από λογαριασμούς όπως «Υποχρεώσεις» και τα «Αποτελέσματα εις Νέον» εμφανίζεται όχι και τόσο ομαλή ούτε ιδιαίτερα θετική. Με βάση όμως το Δείκτη Παγιοποιήσεως και το Δείκτη Οικονομικής Επιβάρυνσεως δείχνει να έχει τις δυνατότητες να μεγεθύνει τις δραστηριότητες της τα επόμενα χρόνια, χωρίς να επιβαρύνεται με μεγάλες σταθερές δαπάνες. Μπορεί έτσι να αυξήσει τις πωλήσεις της, που αυτές με την σειρά τους θα συμβάλλουν στην βελτίωση των οικονομικών της μεγεθών.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η Ένωση λειτουργεί ως ομάδα παραγωγών. Στην Ένωση λειτουργούν οι παρακάτω ομάδες παραγωγών.

- α) Ομάδα παραγωγών ακατέργαστου καπνού
- β) Ομάδα παραγωγών προϊόντων σιτηρών
- γ) Ομάδα παραγωγών ελαιολάδου

Οι ομάδες αυτές έχουν αναγνωρισθεί και έχουν λάβει την ειδική αναγνώριση της αρμόδιας Επιτροπής, σύμφωνα με την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία. Η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας στην οποία έχει ανατεθεί το σύνολο των δραστηριοτήτων των ανωτέρω ομάδων παραγωγών, τηρεί ειδικά βιβλία διαχείρισης για καλύτερο οικονομικό έλεγχο από τα αρμόδια Εθνικά και Κοινοτικά Όργανα.

1. ΟΜΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΥ ΚΑΠΝΟΥ

Η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας περιλαμβάνει ομάδα παραγωγών στον τομέα ακατέργαστου καπνού. Ο καπνοπαραγωγός, αντιπρόσωπος και μέλος της Ένωσης, δεν μπορεί να συμμετέχει σε περισσότερες ομάδες παραγωγών, εκτός αν καλλιεργεί περισσότερες ποικιλίες και οι υπάρχουσες ομάδες, στην περιοχή, παραγωγής δεν είναι αναγνωρισμένες.

Η ομάδα παραγωγών πρέπει να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) Να έχει συσταθεί με πρωτοβουλία των μελών της.
- β) Να έχει συσταθεί με σκοπό την από κοινού προσαρμογή της παραγωγής των καπνοπαραγωγών-μελών της στις απαιτήσεις της αγοράς.

2. ΟΜΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΙΤΗΡΩΝ

Μέλη της Ομάδας Παραγωγών Σιτηρών μπορούν να είναι όσα μέλη των Συνεταιρισμών-μελών της Ε.Α.Σ. ΔΡΑΜΑΣ ασχολούνται με την καλλιέργεια σιτηρών. Για να γίνουν μέλη της Ομάδας Παραγωγών πρέπει να υποβάλλουν

ειδική έντυπη αίτηση-δήλωση παραγωγής που θα χορηγείται σε αυτούς από την ομάδα παραγωγών.

Όργανα της Ομάδας Παραγωγών Σιτηρών είναι:

- α) Η Γενική Συνέλευση
- β) Η Διαχειριστική Επιτροπή (Δ.Ε.)
- γ) Η Ελεγκτική Επιτροπή (Ε.Ε)

Συγκρότηση-Αρμοδιότητες

Ανώτατο όργανο της ομάδας παραγωγών είναι η Γενική Συνέλευση που απαρτίζεται από όλα τα μέλη της και οι αρμοδιότητες των οργάνων καθορίζονται από το καταστατικό της Ε.Α.Σ. ΔΡΑΜΑΣ. Καθήκοντα Διαχειριστικής Επιτροπής της Ομάδας Παραγωγών ασκεί το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Α.Σ. ΔΡΑΜΑΣ με τις αρμοδιότητες που πηγάζουν από το καταστατικό της.

Λειτουργία- Συγκέντρωση- Διακίνηση-Διάθεση

Τα μέλη της Ομάδας Παραγωγών υποχρεούνται να συμμορφώνονται στις οδηγίες των τεχνικών γεωπόνων που διαθέτει η ομάδα. Οι οδηγίες αυτές παρέχονται στα μέλη από το στάδιο της σποράς ως και της καλλιέργειας.

Για τα σιτηρά η συγκέντρωση θα γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια οργανοληπτικής και χημικής επάρκειας και όπως ορίζουν οι κανόνες της Ε.Ε. Τα προϊόντα πρέπει να είναι υγιή, απαλλαγμένα φυτονόσων, εντόμων και άλλων αλλοιώσεων που καθιστούν τα προϊόντα κατώτερης ποιότητας και μη εμπορεύσιμα.

Η συγκέντρωση των προϊόντων θα γίνεται στα ΣΙΛΟ αποθήκευσης που βρίσκονται στο Καλαμπάκι, Προσοτσάνη, Μαυρολεύκη, Δοξάτο, Νέα Μπάφρα, Αλιστράτη. Ο ποιοτικός έλεγχος θα γίνεται από γεωπόνους και στη συνέχεια τα προϊόντα, αφού υποστούν επεξεργασία, θα μεταφέρονται στους παραπάνω αναφερόμενους χώρους. Αφού παραληφθούν, επεξεργαστούν και αποθηκευτούν διατίθενται σε χονδρέμπορους στις αγορές εσωτερικού ή εξωτερικού. Στη συνέχεια, με την ευθύνη της διαχειριστικής επιτροπής, καθορίζονται οι τιμές που θα πληρωθούν κατά είδος προϊόντος και ποιότητας που εμπορεύτηκε η ομάδα Παραγωγών και αφού αφαιρεθούν οι δαπάνες, κρατήσεις και λοιπά έξοδα εκδίδονται οι τελικές εκκαθαρίσεις που θα πάρουν οι παραγωγοί-μέλη.

Κάθε χρόνο, η Ομάδα Παραγωγών χορηγεί στα μέλη της έντυπη δήλωση για συμπλήρωση και υποβολή της σε αυτήν, σε τακτό χρονικό διάστημα. Η δήλωση αυτή αφορά την αναμενόμενη κατά έτος παραγωγή του παραπάνω προϊόντος.

Στην ίδια δήλωση το μέλος υποχρεούται να δικαιολογήσει τις διαφορές μεταξύ των ποσοτήτων που δήλωσε προκειμένου να απαλλαχτεί από τις προβλεπόμενες κυρώσεις.

Βιβλία-Λογαριασμοί

Η Ομάδα Παραγωγών σιτηρών τηρεί τα βιβλία που προβλέπονται από το Ν.2169/93 και ειδικότερα:

- α) Βιβλίο Μητρώου Μελών θεωρημένο από το Ειρηνοδικείο.
- β) Βιβλίο Πρακτικών Συνεδριάσεων της Διαχειριστικής Επιτροπής.
- γ) Βιβλίο Πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων.
- δ) Βιβλίο Προγραμματισμού-Απολογισμού.

Επίσης, η ομάδα παραγωγών τηρεί τους λογαριασμούς που το Υπουργείο Γεωργίας επιβάλλει καθώς και οτιδήποτε άλλο απαιτεί η Διεύθυνση Γεωργίας στα πλαίσια των υποχρεώσεων της απέναντι στον Κανονισμό 1060/78 της Ε.Ο.Κ. Όλα τα παραπάνω βιβλία πρέπει να είναι θεωρημένα από τον αρμόδιο υπάλληλο της Διεύθυνσης Γεωργίας. Η διάλυση της ομάδας παραγωγών αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση της Ε.Α.Σ. ΔΡΑΜΑΣ.

3.ΟΜΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Με τον παρόντα Κανονισμό ρυθμίζεται η λειτουργία της Ομάδας Παραγωγών Ελαιολάδου, η οποία έχει αναγνωρισθεί και λειτουργεί στην Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας. Μέλη της Ομάδας γίνονται και ελαιοπαραγωγοί που δεν ανήκουν σε Συνεταιρισμούς-μέλη της Ένωσης και οργανώσεις παραγωγών και αξιοποίησεως των ελαίων και του ελαιολάδου των οποίων τα μέλη είναι αποκλειστικά ελαιοκαλλιεργητές.

Μέλη της Ομάδας μπορούν να γίνουν μόνο οι ελαιοκαλλιεργητές των οποίων τα ελαιοκτήματα ανήκουν σε Δήμους ή Κοινότητες στην περιφέρεια των οποίων λειτουργεί η Ένωση. Σαν ελαιοκαλλιεργητές χαρακτηρίζονται οι ιδιοκτήτες γης, φυσικά ή μη πρόσωπα, όπου καλλιεργούν ελαιόδεντρα και παράγουν ελαιόλαδο καθώς και εκείνοι που δεν είναι ιδιοκτήτες αλλά εκμεταλλεύονται ελαιώνα για περίοδο τριών τουλάχιστον ετών.

Η ιδιοκτησία γης, καλλιεργούμενης με ελαιόδεντρα, πρέπει να αποδεικνύεται με επίσημους τίτλους κυριότητας (συμβόλαια αγοράς, δωρητήριο, γονική παροχή, διανεμητήρια, παραχωρητήρια Δημόσιου και λοιπά έγγραφα). Η εκμετάλλευση του ελαιώνα πρέπει να αποδεικνύεται από σχετική σύμβαση ή άλλο τίτλο όπου θα δηλώνεται και η διάρκεια της.

Εγγραφή μελών

Για την εγγραφή ελαιοκαλλιεργητού στην Ομάδα Παραγωγών Ελαιολάδου απαιτείται η υποβολή αιτήσεως η οποία πρέπει να συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Στην Ομάδα Παραγωγών ελαιοκαλλιεργητών μη φυσικών προσώπων, εκτός των ανωτέρω δικαιολογητικών, θα αναφέρεται ο εκπρόσωπος ο οποίος διαχειρίζεται και εισπράττει την ενίσχυση για λογαριασμό τους.

Η αίτηση γίνεται δεκτή με απόφαση του Δ.Σ. της Ένωσης. Η απόφαση αυτή πρέπει να λαμβάνεται για όλες τις εγγραφές κατά ελαιοκομική περίοδο και μέχρι την 31 Δεκεμβρίου κάθε ελαιοκομικής περιόδου.

Διαγραφή μέλους

Η διαγραφή μέλους της Ομάδας Παραγωγών γίνεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου μέλους. Η αίτηση διαγραφής μέλους από την Ομάδα Παραγωγών, μπορεί να υποβληθεί αφού αυτός υπήρξε μέλος της τουλάχιστον για τρία έτη και υπό τον όρο να το κοινοποιήσει στην Ομάδα εγγράφως, τουλάχιστον ένα μήνα πριν την αποχώρηση του.

Διαγράφονται υποχρεωτικά τα μέλη εκείνα τα οποία απεβίωσαν, μεταβίβασαν τις ελαιοκαλλιεργούμενες ιδιοκτησίες τους ή παραχώρησαν την εκμετάλλευση των ελαιοκτημάτων τους σε άλλους καλλιεργητές.

Σύσταση τμήματος λειτουργίας Οργάνωσης Παραγωγών-Αρμοδιότητες.

Σε περίπτωση που δεν προβλέπεται από τον Κανονισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας της Ένωσης ειδική υπηρεσία για τη λειτουργία της Ομάδας Παραγωγών Ελαιολάδου, συνιστάται με απόφαση του Δ.Σ. της Ένωσης ειδικό τμήμα για την λειτουργία της οργάνωσης.

Το τμήμα αυτό έχει την ευθύνη της παρακολούθησης των μελών της Ομάδας, της σύνταξης των καταστάσεων των ελαιοκαλλιεργητών, της

κατάρτισης των πινάκων των δικαιούχων της ενίσχυσης καθώς και της καταβολής της ενίσχυσης στους δικαιούχους.

Το τμήμα τηρεί πρωτόκολλο όπου καταχωρούνται:

- α) Η δήλωση καλλιέργειας των μελών της Ομάδας
- β) Η αίτηση ενίσχυσης των μελών για την ενίσχυση τους κατά έτος.

Τα έγγραφα αυτά φέρουν απαραίτητα ημερομηνία υποβολής τους και όποια άλλα στοιχεία απαραίτητα για την εξακρίβωση των ελεγχόμενων στοιχείων, για την καταβολή της ενίσχυσης, σύμφωνα με τους Κοινοτικούς Κανονισμούς.

Καταβολή ενίσχυσης

Η καταβολή της ενίσχυσης υπόκειται σε χρονικούς περιορισμούς, η τήρηση των οποίων είναι υποχρεωτική. Η Ομάδα Παραγωγής υποχρεούται να εναρμονίσει το μηχανογραφικό της σύστημα με το ενιαίο πρόγραμμα επιδότησης που καταρτίζεται σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας, της Ελαιουργικής και του Οργανισμού Ελέγχου Ενισχύσεως Ελαιολάδου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Εκτός από τις κύριες δραστηριότητές της, η Ένωση συμμετέχει και σε οργανώσεις και ανώνυμες εταιρίες. Μια οργάνωση στην οποία συμμετέχει είναι η ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

1. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. (Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών). Αποτελεί το κορυφαίο όργανο καθοδήγησης, συντονισμού και εκπροσώπησης των αγροτικών συνεταιρισμών της Ελλάδας. Στοχεύει στην ενιαία έκφραση και στη συντονισμένη δράση των συνεταιρισμών, ώστε να αυξάνεται η ανταγωνιστικότητά τους. Η συμμετοχή τους σε αυτήν είναι υποχρεωτική. Με πρωτοβουλίες της ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. ιδρύθηκαν, μέχρι το 1967, Κεντρικές Ενώσεις, Κοινοπραξίες ή Συνεταιριστικές εταιρείες για τον καπνό, για το ελαιόλαδο και τις ελιές, για τις σταφίδες, για το κρασί, για την κτηνοτροφία, για τα σπυροκηπευτικά, για τις συνεταιριστικές εκδόσεις, για τα γεωργικά εφόδια, κλπ. Η ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. έχει την έδρα της στην Αθήνα και γραφεία στη Θεσσαλονίκη και στις Βρυξέλες. Η μεγαλύτερη δύναμη της ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. ευρίσκεται σήμερα στο τεράστιο δίκτυο των μελών της το οποίο καλύπτει όλα τα γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλάδας.

Γεωγραφικό Διαμέρισμα	Ε.Α.Σ.	Κύκλος Εργασιών (€)	Θέσεις Εργασίας	Αγροτικοί Συν/σμοί	Αγρότες Μέλη
Στερεά Ελλάδα & Εύβοια	17	83.875.000	938	866	135.635
Πελοπόννησος	19	139.079.000	1.242	1.066	106.060
Νησιά Ιονίου	4	7.810.000	163	197	21.620
Ήπειρος	6	57.081.000	499	463	53.683
Θεσσαλία	10	144.867.000	1.186	705	85.427
Μακεδονία	28	208.893.000	3.365	1.713	174.774
Θράκη	5	91.882.500	597	328	30.690
Νησιά Αιγαίου	11	57.584.000	622	302	46.145
Κρήτη	18	152.003.000	1.170	710	92.778
Σύνολα	118	943.074.500	9.782	6.350	746.812

Στα πλαίσια των ανώτερων στρατηγικών στόχων: η ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. δραστηριοποιείται στα ακόλουθα πεδία:

- α. Σχεδιασμός και ανάπτυξη του Ελληνικού Αγροτικού Συνεταιριστικού κινήματος.
- β. Μελέτη των προβλημάτων των Συνεταιριστικών Οργανώσεων και των φυσικών μελών τους, υπόδειξη λύσεων και στήριξη των Συνεταιριστικών Οργανώσεων στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους.
- γ. Προσφορά συμβουλευτικών Υπηρεσιών στις Συνεταιριστικές Οργανώσεις-μέλη της, σε θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων, εκπόνησης μελετών & ερευνών και σύναψης συμβάσεων.
- δ. Σχεδιασμός και εφαρμογή του Αγροτικού Συνεταιριστικού εκπαιδευτικού προγράμματος σε ετήσια βάση.

Δεν ασκεί η ίδια οικονομικές δραστηριότητες, αλλά προετοιμάζει το έδαφος και εισηγείται νέες συνεταιριστικές πρωτοβουλίες, προγραμματίζει με τη συνεργασία των μελών της τη συντονισμένη συνεταιριστική δράση και παρακολουθεί τις συνεταιριστικές επιδόσεις.

Αποτελεί ανώτατο ιδεολογικό, επαγγελματικό και συντονιστικό φορέα των Ελληνικών Αγροτικών Συνεταιρισμών εκπροσωπώντας:

746.812 αγρότες σε κάθε γωνία της χώρας, 6.350 Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (Πρωτοβάθμιες οργανώσεις), 114 Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών (Ε.Α.Σ.- Δευτεροβάθμιες Οργανώσεις). Συνεργάζεται με 25 Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις που λειτουργούν με τη μορφή Κεντρικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων(ΚΕΣΕ),Κοινοπραξιών Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΚΑΣΟ) και Συνεταιριστικών Εταιριών.

Άλλες υπηρεσίες που προσφέρει στα μέλη της η ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. είναι :

- α) Η συνεταιριστική εκπαίδευση και επιμόρφωση των αιρετών και υπηρεσιακών στελεχών και η διάδοση και η σωστή εφαρμογή των συνεταιριστικών αρχών. Για το σκοπό αυτό λειτουργεί συνεταιριστική σχολή στη Θεσσαλονίκη η οποία προσφέρει μαθήματα και σεμινάρια στους συνεταιριστικούς υπαλλήλους και τα αιρετά στελέχη των συνεταιρισμών όλης της χώρας.
- β) Η παροχή νομικών συμβουλών και υπηρεσιών στα μέλη της και η ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας που τα αφορά.

γ) Η εκπροσώπηση του συνεταιριστικού κινήματος τόσο στο εσωτερικό, όσο και στον διεθνή χώρο με την συνεργασία των συνεταιριστικών κινήσεων διαφόρων χωρών.

Η Ένωση συμμετέχει και στις εξής ανώνυμες εταιρίες:

2. Σ.Ε.Κ.Ε. (Συνεταιριστική Ένωση Καπνοπαραγωγών Ελλάδος).

Η εταιρία αυτή ιδρύθηκε το 1947 στην Αθήνα. Η Σ.Ε.Κ.Ε. είναι συνεταιριστικός οργανισμός, που έχει σαν σκοπό την εκπροσώπηση των συνεταιριστικών συμφερόντων των καπνοπαραγωγών. Φροντίζει για την συγκέντρωση των καπνών αλλά και τη γενική εμπορία - αγορά, φύλαξη, μεταπώληση των καπνών της Ελληνικής αγοράς και για την διαμόρφωση ικανοποιητικών τιμών για τους παραγωγούς. Μέχρι σήμερα έχει να επιδείξει μια σημαντική παρουσία στην προώθηση των Ελληνικών καπνών στις ξένες αγορές. Έχει αναπτυχθεί σε πολλές αγορές του εξωτερικού και είναι τακτικός προμηθευτής πολλών ξένων εταιριών.

3. Σ.Ε.ΚΑΠ. (Συνεταιριστική Καπνοβιομηχανία Ελλάδος Α.Ε.).

Η εταιρία αυτή δημιουργήθηκε με τη συνεργασία των Ελλήνων Καπνοπαραγωγών. Ιδρύθηκε το 1975, με πρωτοβουλία της Συνεταιριστικής Ένωσης Καπνοπαραγωγών Ελλάδας (ΣΕΚΕ), με έδρα τη φημισμένη καπνούπολη της Ξάνθης. Κύριος σκοπός της ίδρυσης της Σ.Ε.ΚΑΠ. ήταν η στήριξη του εισοδήματος των Ελλήνων καπνοπαραγωγών, απορροφώντας σε μόνιμη βάση τα καπνά τους σε καλύτερες τιμές, διαδραματίζοντας έτσι έναν ευρύτερο κοινωνικό ρόλο. Σε αυτή μετέχουν 39 Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών και 10 συνεταιριστικές εταιρίες. Σύντομα η Σ.Ε.ΚΑΠ., εξελίχθηκε σε μια σύγχρονη εμποροβιομηχανική οργάνωση κατακτώντας σημαντικά μερίδια στην Ελληνική αγορά, φθάνοντας απ' τα 10 κιάλας χρόνια της λειτουργίας της να είναι η δεύτερη σε μέγεθος καπνοβιομηχανία της χώρας, με σημαντική παρουσία και στη διεθνή αγορά. Σήμερα, η Σ.Ε.ΚΑΠ. αποτελεί όχι μόνο μια από τις ισχυρότερες συνεταιριστικές βιομηχανικές μονάδες της χώρας αλλά και μια από τις πιο σύγχρονες καπνοβιομηχανίες της Ευρώπης. Η Σ.Ε.ΚΑΠ. σήμερα ξεπερνάει κατά πολύ τα όρια της Ελλάδας φθάνοντας με τα προϊόντα της στις 5 ηπείρους, εξάγοντάς τα σε ανταγωνιστικές αγορές. ΔΙΕΘΝΗ ΣΗΜΑΤΑ ΤΗΣ Σ.Ε.ΚΑΠ. : COOPER, BROOKS, JET SET, IDEAL, GR, BF.

4. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Ιδρύθηκε το 1978 από το σύνολο σχεδόν των Ελληνικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων. Σήμερα οι Συνεταιριστικές Οργανώσεις - Εταιρείες που είναι μέτοχοι της Συνεταιριστικής Ασφαλιστικής ανέρχονται σε 91 με σημαντικότερες, από άποψη συμμετοχής, τις Σ.Ε.Κ.Ε. Α.Ε., Σ.Ε.Β.Α.Θ. Α.Ε., Σ.Ε.ΚΑΠ. Α.Ε., ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ ΚΣΕΕΠ, κ.α. Με τροποποίηση του καταστατικού της, μέτοχοι μπορούν να γίνουν κάθε μορφής Συνεταιρισμοί (Πιστωτικοί, Καταναλωτικοί, Αστικοί, Συνδικαλιστικοί φορείς, κ.α.), από την Ελλάδα ή το Εξωτερικό. Έτσι το 1994 μέτοχοι έγιναν και κορυφαίες Συνεταιριστικές Ασφαλιστικές Οργανώσεις της Ευρώπης (UNIPOL Ιταλίας, MACIF Γαλλίας, P&V Βελγίου, EURESA Λουξεμβούργου). Σήμερα, οι μέτοχοι της Εταιρείας ανέρχονται σε 95 και όλοι προέρχονται από τον ευρύτερο χώρο της Κοινωνικής Οικονομίας.¹

5. Σ.Ε.Β.Α.Θ.

Η Σ.Ε.Β.Α.Θ. ιδρύθηκε το 1975 με πρωτοβουλία συνεταιριστικών οργανώσεων και εταιρειών. Η εταιρεία δραστηριοποιείται στον τομέα της κονσερβοποίησης και κατάψυξης λαχανικών, αξιοποιώντας την παραγωγή του ακριτικού χώρου της Αν. Μακεδονίας - Θράκης, με στόχο την προώθηση επιτυχημένων προϊόντων υψηλών προδιαγραφών, στην ελληνική και διεθνή αγορά. Η Σ.Ε.Β.Α.Θ. σήμερα, με έδρα την Φελώνη Ξάνθης και με εξοπλισμένες βιομηχανικές και κτιριακές εγκαταστάσεις, αποτελεί ένα σημαντικό βιομηχανικό και εμπορικό μοχλό ανάπτυξης που συμμετέχει ενεργά στην δημιουργία ενός ισχυρού οικονομικού και κοινωνικού γίγνεσθαι.

Η Σ.Ε.Β.Α.Θ. κατέχει σημαντική θέση στην εγχώρια παραγωγή προϊόντων τομάτας, έχει αναπτύξει πλήρως όλους τους τομείς μεταποίησης κηπευτικών και διαθέτει τρεις καθετοποιημένες μονάδες παραγωγής: α) προϊόντων τομάτας, β) προϊόντων πατάτας και γ) κατεψυγμένων και κονσερβοποιημένων λαχανικών-τουρσιών. Επίσης, η εταιρεία διαθέτει μια σύγχρονη μονάδα γραφικών τεχνών με τυπογραφείο πλήρως εξοπλισμένο, για εκτύπωση και κατασκευή έντυπου υλικού – κουτιών, η οποία πέραν των

¹ Από την ηλεκτρονική διεύθυνση www.Presspoint.gr

υλικών συσκευασίας Σ.Ε.Β.Α.Θ., εκτελεί κυρίως εργασίες για εξωτερικούς πελάτες. Διαθέτει ισχυρή κεφαλαιακή συγκρότηση πολλών δισ. δρχ., που της επιτρέπει να εφαρμόζει τα αναπτυξιακά της προγράμματα.

Η Σ.Ε.Β.Α.Θ., διανύοντας σήμερα την καλύτερη εποχή της επιχειρηματικής της ανάπτυξης, διεκδικεί δικαιωματικά μια σημαντική θέση στην ελληνική και διεθνή αγορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

1. ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η Ένωση διακρίνεται από πολλά στοιχεία που καταδεικνύουν την καλή της πορεία, έχει όμως και τις αδυναμίες της. Οι αδυναμίες της Ενώσεως εντάσσονται στις γενικότερες αδυναμίες του συνεταιριστικού κινήματος. Τα αρνητικά στοιχεία στην πορεία λειτουργίας και ανάπτυξής της εντοπίζονται στα εξής σημεία:

Ανταγωνισμός

Ένα σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Ένωση είναι ο ανταγωνισμός που υπάρχει. Παλαιότερα αποτελούσε μονοπώλιο ενώ τώρα λειτουργεί και αναπτύσσεται στα πλαίσια ενός πλήρως ανταγωνιστικού περιβάλλοντος. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, σημαντικό μερίδιο από την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται να το μοιράζεται με άλλες ιδιωτικές επιχειρήσεις, πράγμα που έχει ως συνέπεια την μείωση των εσόδων της.

Γραφειοκρατικός τρόπος λειτουργίας

Ένα άλλο πρόβλημα είναι η δυσκινησία της Ένωσης εξαιτίας του «γραφειοκρατικού» τρόπου λειτουργίας της. Αυτό γίνεται φανερό από το ότι όταν πρόκειται να παρθεί μια απόφαση πρέπει να περάσει από πολλά όργανα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να χαθεί πολύτιμος χρόνος διάρκειας ως και μισού μήνα. Όμως μετά από μισό μήνα δεν είναι σίγουρο αν θα έχουν παραμείνει σταθερές οι συνθήκες και οι όροι της επικείμενης εμπορικής πράξης. Ένα άλλο σημείο που καταδεικνύει τον «γραφειοκρατικό» τρόπο λειτουργίας της Ένωσης αλλά και συμπεριφοράς των μελών της είναι το ότι τα συνεταιριστικά μέλη ενδιαφέρονται λιγότερο για την οικονομική απόδοση της Ένωσης και περισσότερο για την διαχείριση της δικής τους παραγωγής.

Έλλειψη εξειδικευμένης στελέχωσης

Άλλο πρόβλημα είναι η ανεπαρκής στελέχωση τόσο από αιρετούς όσο και από υπαλληλικούς παράγοντες. Όσον αφορά τα αιρετά στελέχη υπάρχουν συνήθως κενά στους κανόνες και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν οι συνεταιρισμοί. Προβλήματα υπάρχουν και στην ικανότητα αυτών των στελεχών να κατευθύνουν τους συνεταιρισμούς προς τις οικονομικά ορθολογικότερες επιλογές. Τα κενά αυτά μπορούν να καλυφθούν σε

σημαντικό βαθμό από την συμπαράσταση των ανώτερου βαθμού οργανώσεων με ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια.

Επίσης, ως εκπρόσωποι των συνεταιρισμών στην Ένωση εκλέγονται άτομα που δεν έχουν ούτε στοιχειώδεις γνώσεις ή που έχουν μόνο τέτοιες και ενδιαφέρονται περισσότερο για την προσωπική τους ανάδειξη παρά για την ανάπτυξη και ενίσχυση της συνεταιριστικής ιδέας. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μην μπορεί η Γενική Συνέλευση και τα υπόλοιπα όργανα να λαμβάνουν τις σωστές αποφάσεις.

Ελλιπής συνεταιριστική εκπαίδευση

Η συνεταιριστική μόρφωση δεν αποτελεί απλώς μια από τις αρχές του συνεργατισμού. Είναι περισσότερο ανάγκη αλλά και αφετηρία για την προκοπή των συνεταιρισμών. Συνέπεια αυτής είναι ότι πολλοί αγρότες δεν έχουν καταλάβει το θεσμό και έγιναν μέλη του συνεταιρισμού χωρίς να ξέρουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν. Ορισμένα μέλη των συνεταιρισμών μάλιστα, πιστεύουν ότι η άσκηση της λειτουργίας του συνεταιρισμού είναι μια «δουλειά» του Προέδρου ή του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφεύγοντας αυτοί να συμμετέχουν ενεργά στις προσπάθειες της επίλυσης των προβλημάτων των συνεταιρισμών. Αυτό είναι φανερό από το γεγονός ότι στις Γενικές Συνελεύσεις που είναι το κύριο όργανο των συνεταιρισμών, συμμετέχει μικρός αριθμός μελών, με συνέπεια να μην παίρνονται οι δέουσες αποφάσεις και έτσι να μην αντιμετωπίζονται τα προβλήματα με τον καλύτερο τρόπο .

Προβλήματα από τον τρόπο καταβολής των επιδοτήσεων

Χρέη δημιουργούνται στους συνεταιρισμούς από τις επιδοτήσεις και αυτό γιατί ενώ πριν τα χρήματα από αυτές τα έπαιρνε η ίδια η Ένωση και τα υπόλοιπα τα έδινε στους παραγωγούς, πλέον τα παίρνει ο ίδιος ο παραγωγός ο οποίος χρησιμοποιεί τα χρήματα από την τράπεζα όπως αυτός θέλει, πολλές φορές ανεξέλεγκτα και χωρίς κάποιο ιδιαίτερο έλεγχο. ²

² Συνέντευξη από το κ. Παπαδόπουλο Θεόφιλο, Πρόεδρο της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Δράμας.

Προβλήματα από φυσικά αίτια

Προβλήματα δημιουργούνται από τις καιρικές συνθήκες του Νομού και ιδιαίτερα σε κάποιες περιοχές όπου το κλίμα και η θερμοκρασία δεν επιτρέπει αρκετές καλλιέργειες πέρα από κάποιες ή πολλές φορές μια συγκεκριμένη. Παράδειγμα τέτοιο έχουμε στο Νευροκόπι όπου καλλιεργείται μόνο η πατάτα (περίπτωση μονοκαλλιέργειας), αφού λόγω της χαμηλής θερμοκρασίας δεν μπορούν να καλλιεργηθούν άλλα προϊόντα.

Έλλειψη σύγχρονου μηχανολογικού εξοπλισμού

Είναι ένα διαπιστωμένο, αν και μειωμένο σε σχέση με το παρελθόν, πρόβλημα, το πρόβλημα της έλλειψης σύγχρονου μηχανολογικού εξοπλισμού. Είναι ένα πρόβλημα που ξεκινάει από την έλλειψη επαρκών οικονομικών δυνατοτήτων από τους αγρότες για αγορά εξοπλισμού τελευταίας τεχνολογίας, πράγμα που δημιουργεί, εκτός των άλλων, πρόβλημα στην επιτάχυνση της αγροτικής εργασίας.

Ακριβές πρώτες ύλες παραγωγής

Ως τέτοιες εννοούνται τα φυτοφάρμακα, λιπάσματα και άλλα παρόμοια είδη που είναι σημαντικά για την διατήρηση, προστασία και μεγέθυνση της παραγωγής. Είναι είδη που είναι απαραίτητα για τους αγρότες ούτως ώστε, αν μη τι άλλο, να προστατεύουν τις καλλιεργούμενες εκτάσεις τους από αρρώστιες που κατά καιρούς παρουσιάζονται στα καλλιεργούμενα είδη.

Αποζημιώσεις από το κράτος

Πολλές φορές και ειδικά μετά από μια φυσική καταστροφή (π.χ. χαλαζόπτωση, πλημμύρες) παρατηρείται καθυστέρηση από το κράτος τόσο όσον αφορά την καταγραφή των ζημιών όσο και την καταβολή των αποζημιώσεων προς τους πληγέντες γεωργούς. Είναι μια κατάσταση που παρατηρείται πολύ συχνά, πράγμα που απογοητεύει και φέρνει σε δύσκολη οικονομική κατάσταση τους αγρότες, οδηγώντας τους μερικές φορές σε οικονομική καταστροφή. Μια ακόμα περίπτωση είναι το γεγονός της μερικής καταβολής των αποζημιώσεων.

2. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΝΟΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ

Ένα γενικό συμπέρασμα που πρέπει να ληφθεί, με βάση την ως τώρα λειτουργία της Ένωσης αλλά και τις εξελίξεις στον αγροτικό κόσμο είναι ότι πρέπει να παρθούν σειρά μέτρων από φορείς των συνεταιρισμών αλλά και απλά μέλη αυτών, με υπερκείμενο στόχο την μελλοντική ανάπτυξη της Ένωσης.

Οπωσδήποτε το να προτείνεις κάποια μέτρα δεν αποτελεί πανάκεια, διότι πάνω από όλα σημασία έχει αυτά που κατά καιρούς προτείνονται από αρμόδιους φορείς να υλοποιούνται και όλοι, ακόμα και τα απλά μέλη, να συμβάλουν στην καλύτερη εφαρμογή τους.

Γενικά βέβαια, σε κρίσιμους τομείς, όπως η συνεταιριστική εκπαίδευση και επιμόρφωση των μελών της Ένωσης και των αγροτικών συνεταιρισμών και ενώσεων όλης της χώρας, καταβάλλονται μεγάλες προσπάθειες από την Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ., μέσω της συνεταιριστικής σχολής της Θεσσαλονίκης.

Πάντως κάποια βασικά μέτρα που μπορούν να παρθούν είναι:

α) Μεταφορά βασικών και σημαντικών αρμοδιοτήτων σε υπαλληλικά και εξειδικευμένα στελέχη όπως γίνεται και στις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Δηλαδή, αρμοδιότητες που έχουν να κάνουν με θέματα εμπορικά ή πωλήσεων και γενικά διαχείρισης οικονομικών θεμάτων, να παραχωρούνται σε στελέχη που έχουν επιστημονικές γνώσεις παράλληλα με σχετική εμπειρία πάνω σε αυτά.

β) Υιοθέτηση εμπορικών πρακτικών που ακολουθούνται από ιδιωτικές επιχειρήσεις με στόχο η Ένωση να γίνει πιο ανταγωνιστική. Μια έκφανση τέτοιων πρακτικών είναι οι ιδιωτικές πρακτικές μάρκετινγκ. Να εφαρμόσει δηλαδή τεχνικές προώθησης των προϊόντων της, τέτοιες, όπως αυτές εφαρμόζονται στις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Ένα παράδειγμα τέτοιας τεχνικής είναι η καταχώρηση διαφημίσεων στα ΜΜΕ. Καλό θα ήταν να δημιουργηθεί ειδικό τμήμα που θα ασχολείται με το τομέα αυτό, στελεχωμένο με άτομα-γνώστες του αντικειμένου. Πρέπει επίσης να εφαρμόζεται μια μεγαλύτερη ανάλυση των αγορών-στόχων. Ένα άλλο παράδειγμα πρακτικής που εφαρμόζεται από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις είναι η δημιουργία πιο ελκυστικού,

στο κοινό και υποψήφιο πελάτη, εμπορικού σήματος, ετικέτας και συνακόλουθα συσκευασίας των προϊόντων.

Η Ένωση, όπως και κάθε άλλη αγροτική συνεταιριστική οργάνωση, είναι μια επιχείρηση ή εταιρεία, γιατί παράγει προϊόντα και υπηρεσίες όπως και άλλες ιδιωτικές επιχειρήσεις και στηρίζεται στην κάλυψη του κόστους από τις πωλήσεις των προϊόντων. Όμως εκτός αυτού, θα πρέπει να εφαρμόζει και άλλους ιδιωτικοοικονομικούς τρόπους οικονομικής λειτουργίας, όπως η επιδίωξη αύξησης των κερδών της ίδιας της Ένωσης, χωρίς να περιορίζεται το ενδιαφέρον της για τα κέρδη των παραγωγών-μελών της.

Ένα αξιοσημείωτο παράδειγμα ανάπτυξης δραστηριοτήτων με σκοπό τη μεγιστοποίηση των κερδών, που πραγματοποιήθηκε από την Ένωση του Νομού Δράμας, είναι τα Σούπερ Μάρκετ. Μια τέτοια δραστηριότητα δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητη, έστω κι αν είχε αρνητικό αποτέλεσμα όταν για πρώτη φορά αναπτύχθηκε, αλλά να ενισχυθεί ακόμα περισσότερο με την δημιουργία εκ νέου καταστημάτων. Παράλληλα με τα Σούπερ Μάρκετ να εξετάσει την δυνατότητα δημιουργίας νέων καταστημάτων πώλησης γεωργικών εφοδίων, πέραν των ήδη υπαρχόντων στην Αλιστράτη, Κ. Αγρό, Σιταγρούς, Προσοτσάνη, Νευροκόπι, Νικηφόρο.³

Άλλο παράδειγμα ιδιωτικοοικονομικής πρακτικής που μπορεί να εφαρμοσθεί και στην Ένωση είναι η απόσυρσή της από την αγορά όταν η διαμόρφωση των τιμών δεν την συμφέρει. Ακόμα να γίνεται ανάλυση των πωλήσεων ανά προϊόν. Έτσι, τα προϊόντα με ανερχόμενες πωλήσεις να προωθούνται, ενώ εκείνα με μειωμένες πωλήσεις να εγκαταλείπονται ή έστω να περιορίζεται η προώθησή τους.⁴

γ) Η διοικητική λειτουργία της Ένωσης να στηρίζεται σε συστήματα διοίκησης που εφαρμόζονται στον ιδιωτικό τομέα. Όπως στις ιδιωτικές επιχειρήσεις έχει γίνει πλήρης διαχωρισμός του ρόλου των μετόχων και της διοίκησης έτσι ανάλογα να γίνει και στις αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις.

³ Συνέντευξη από τον κ. Παπαδόπουλο Θεόφιλο, Πρόεδρο της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Δράμας

⁴ Πετρώφ Γ. & Τζωρτζάκης Κ. & Τζωρτζάκη Α. «Μάρκετινγκ Μάνατζμεντ», εκδόσεις Rosili, 2002, Αθήνα, σελ. 518.

Πιο συγκεκριμένα να ακολουθηθεί το ιδιωτικό μοντέλο διοικητικής οργάνωσης. Δηλαδή, η συμμετοχή των κατόχων μερίδων στη διοίκηση, να περιορίζεται στην έγκριση των οικονομικών δραστηριοτήτων και την εκλογή των διοικητικών οργάνων, κάθε φορά που συγκαλείται η Γενική Συνέλευση. Όπως και οι μέτοχοι στις ιδιωτικές επιχειρήσεις έτσι και οι κάτοχοι μερίδων στην Ένωση, στο υπόλοιπο διάστημα, να μην παίρνουν μέρος στη διαχείριση και διοίκηση. Αυτή να πραγματοποιείται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

δ) Η συνεταιριστική εκπαίδευση από την στοιχειώδη που κυρίως περιορίζεται ως σήμερα να επικεντρωθεί περισσότερο στην ανώτερη. Στόχοι της συνεταιριστικής εκπαίδευσης πρέπει να είναι η απόκτηση γνώσεων γύρω από τα θέματα των συνεταιρισμών και η ανάπτυξη της κρίσεως και των άλλων πνευματικών ικανοτήτων. Αρχικά η Ένωση μπορεί να φτιάξει προγράμματα, στα οποία θα έχει σαν στόχο της, την επιμόρφωση των ηγετικών στελεχών των πρωτοβαθμίων συνεταιρισμών και την κατάρτιση των αιρετών (εκλεγόμενων από τη συνέλευση) διοικήσεων που χειρίζονται τα θέματα των συνεταιρισμών. Όσο περισσότερα άτομα εκπαιδεύονται πάνω στις αρχές του συνεταιρισμού καθώς και στις ωφέλειες που μπορούν να αποκομίσουν από αυτόν, τόσο πιο εύκολη θα είναι η οργάνωση των συνεταιρισμών και η ευρύτερη ανάπτυξη της συνεταιριστικής ιδέας.

Επίσης η εκπαίδευση να δώσει βαρύτητα στην τεχνική επιμόρφωση των στελεχών στις νέες τεχνικές παραγωγής, την προώθηση των προϊόντων και την οργάνωση της εμπορίας. Επιπλέον, η επιμόρφωση πάνω στις συλλογικές δράσεις των συνεταιριστών καθώς και στην κατανόηση των δυνατοτήτων των συνεταιρισμών απέναντι στην επιθετική στάση του μεγάλου πολυεθνικού κεφαλαίου είναι τα απαραίτητα στοιχεία και εφόδια για την επιβίωση της συνεταιριστικής κίνησης.

Για τα υπαλληλικά στελέχη, όσο καλύτερα καταρτισμένα είναι στη συνεταιριστική πρακτική τόσο αποδοτικότερα θα είναι στο έργο τους. Σπουδαίο ρόλο προς αυτήν την κατεύθυνση μπορεί να παίξει το τμήμα συνεταιρισμών της Ένωσης σε συνεργασία με την ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ. που θα έχει ως αντικείμενο την συνεταιριστική εκπαίδευση μελών, διοικήσεων και συνεταιριστικών υπαλλήλων.

ε) Καλύτερη ενημέρωση, που θα δώσει στον αγρότη τη δυνατότητα να παρακολουθεί τις διάφορες αλλαγές που συντελούνται καθημερινά στο γεωργικό τομέα καθώς και τρόπους με τους οποίους θα μπορέσει να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που θα προέλθουν από αυτές. Τέτοια θέματα που επιβάλλουν μια συστηματική και συνεχή ενημέρωση είναι η αύξηση της παραγωγικότητας και η αναδιάρθρωση των καλλιεργειών.

Μέσω των ηγετικών στελεχών των πρωτοβαθμίων, πρέπει να καθοδηγούνται όλοι οι αγρότες και να μην υποπίπτουν σε λάθη, όπως το να δίνουν την παραγωγή τους σε ιδιώτες για μία ή δύο δραχμές παραπάνω, οδηγώντας έτσι σε μαρασμό τα συνεταιριστικά μέτρα συλλογής αγροτικών προϊόντων. Να ενημερώνονται επίσης από αρμόδιες υπηρεσίες της Ένωσης ότι δίνοντας την παραγωγή τους στο Συνεταιρισμό για ένα διάστημα το πολύ τριών ετών, έστω για μια ή δύο δραχμές λιγότερο, ο ιδιώτης θα αποδυναμωθεί σε σημαντικό βαθμό και σε λίγο καιρό, αφού ο Συνεταιρισμός θα έχει πλέον δυναμώσει, θα είναι αυτός σε θέση να δώσει και πέντε δραχμές παραπάνω για τα προϊόντα του.

Η οργάνωση της συνεταιριστικής διαφώτισης και ενημέρωσης πρέπει να γίνεται ακόμη με τη χρησιμοποίηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης (τηλεόραση, ραδιόφωνο, τύπος) αλλά και κυρίως σεμιναρίων και διαλέξεων.

στ) Ένα άλλο σημείο στο οποίο πρέπει να επιμείνει σημαντικά ο αγροτικός κόσμος της Δράμας αλλά και της χώρας ολόκληρης είναι η ενίσχυση των Συνεταιριστικών Τραπεζών. Μια τράπεζα στην οποία πρέπει όλοι οι αγρότες-μέλη των Συνεταιρισμών και Ενώσεων να έχουν τις καταθέσεις τους. Η Τράπεζα αυτή να δίνει δάνεια στους αγρότες με όσο το δυνατόν χαμηλότερα επιτόκια.

Από την άλλη πλευρά ίσως είναι άγνωστο στο περισσότερο κόσμο το γεγονός ότι οι καταθέσεις των συνεταιριστικών επιχειρήσεων στην Αγροτική Τράπεζα είναι άτοκες. Άρα απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση του στόχου ενίσχυσης των Συνεταιριστικών Τραπεζών, είναι η ύπαρξη συνεταιριστικής συνείδησης σε ολόκληρο τον αγροτικό κόσμο και η μεταφορά των καταθέσεών τους στην Συνεταιριστική Τράπεζα.

ζ) Μεγαλύτερη οικονομική, νομική και ηθική βοήθεια από το κράτος. Η κυβέρνηση πρέπει να στηρίζει τις συνεταιριστικές προσπάθειες, τόσο θεσπίζοντας το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των συνεταιρισμών, όσο και ενισχύοντας με διάφορα ευνοϊκά φορολογικά μέτρα και αναπτυξιακά κίνητρα τις συνεταιριστικές οργανώσεις. Επίσης να δημιουργηθεί νέο θεσμικό πλαίσιο που να ευνοεί την δημιουργία μεγάλων και ισχυρών συνεταιρισμών. Η ελληνική κυβέρνηση μέσω των κατάλληλων κρατικών φορέων οφείλει να διαδώσει τη συνεργατική και συνεταιριστική ιδέα στην ελληνική κοινωνία.

Ακόμα να δημιουργηθούν από το κράτος, όπως και για άλλους κλάδους παραγωγής, επενδυτικά προγράμματα. Όπως γίνεται και σε άλλους κλάδους, όπως στον τουρισμό, να δίνονται στους αγρότες φορολογικά και άλλα κίνητρα για αγορά, για παράδειγμα, σύγχρονου μηχανολογικού εξοπλισμού.

Επίσης να δημιουργηθεί ένας κρατικός μηχανισμός πιο άμεσης καταγραφής των ζημιών των καλλιεργούμενων εκτάσεων, σε περίπτωση φυσικών καταστροφών, ούτως ώστε να δίνονται οι αποζημιώσεις στους αγρότες που έχουν υποστεί ζημιές πιο άμεσα.

η) Να γίνει αναδασμός της καλλιεργούμενης γης. Σε πολλά χωριά του Νομού δεν έχει γίνει αναδασμός και πολλοί αγρότες έχουν την γη τους σκορπισμένη σε διάφορες περιοχές. Σίγουρα όταν έχεις να καλλιεργήσεις ένα μεγάλο κομμάτι, αντί πολλών μικρότερων σκορπισμένων σε διάφορες περιοχές, έχεις και μεγαλύτερη παραγωγή και μικρότερο κόστος παραγωγής και αποφεύγεις τις μετακινήσεις από την μία περιοχή στην άλλη.

θ) Αλλαγή και ίσως επαναφορά του παλαιότερου τρόπου καταβολής των επιδοτήσεων. Δηλαδή τα χρήματα από τις επιδοτήσεις να έχουν ως αρχικό δέκτη την Ένωση η οποία εν συνεχεία να τις μοιράζει στα μέλη της με φειδώ και σύνεση.

ι) Να δημιουργηθούν προγράμματα επιδοτήσεων νέων αγροτών τα οποία θα λειτουργήσουν ως κίνητρο σε αυτούς να απασχοληθούν στην αγροτική παραγωγή. Είναι δηλαδή πολύ σημαντικό να δοθούν κίνητρα και στην νέα

γενιά ώστε να μην μένει άνεργη και φεύγει στα μεγάλα αστικά κέντρα για ανεύρεση εργασίας. Και όλα αυτά, λαμβάνοντας υπ' όψιν το γεγονός ότι οι νέοι παραγωγοί πολύ πιο εύκολα θα είναι σε θέση να εφαρμόσουν νέες μεθόδους παραγωγής, βοηθούμενοι και από την τεχνολογία που αρχίζει να εισχωρεί και στον χώρο της παραγωγής αγροτικών προϊόντων.

κ) Να γίνει ξεκαθάρισμα στο μητρώο των αγροτών ώστε να δηλώνονται ως αγρότες αυτοί που είναι και στην πραγματικότητα. Να υπάρχει επίσης προτεραιότητα σε αυτούς που δηλώνουν το αγροτικό επάγγελμα ως κύρια απασχόληση και έτσι αυτοί να παίρνουν το μεγαλύτερο ποσοστό από τις επιδοτήσεις.

λ) Να δημιουργηθούν καλύτεροι ελεγκτικοί μηχανισμοί ώστε να καταγράφονται σωστά και δίκαια οι καλλιεργούμενες εκτάσεις και έτσι να δίνονται οι επιδοτήσεις σε αυτούς που πραγματικά το αξίζουν. Έτσι και αυτοί θα νιώθουν ασφάλεια, ξέροντας ότι θα ανταμειφθούν για αυτό που πραγματικά παράγουν, αλλά θα έχουν και διάθεση να συνεχίσουν να καλλιεργούν, με τους ίδιους εντατικούς ρυθμούς.

μ) Να γίνει προσπάθεια, ει δυνατόν με επιστημονικό τρόπο, δημιουργίας τέτοιων συνθηκών ώστε να μπορούν να καλλιεργηθούν πολλά και ποικίλα προϊόντα. Κατά ανάλογο τρόπο να αναπτυχθούν και να ενισχυθούν οι βιοκαλλιέργειες, χωρίς έτσι να πρέπει να περιορίζεται η παραγωγή σε ένα ή μικρό αριθμό προϊόντων. Με την ενίσχυση μάλιστα των βιοκαλλιεργιών θα βοηθηθεί η ελάφρυνση και επιβίωση των καλλιεργούμενων εκτάσεων, που οι βλαβερές συνέπειες της χρήσης φυτοφαρμάκων μπορεί να οδηγήσουν στην καταστροφή τους. Για παράδειγμα, στο Νευροκόπι, εκτός από την πατάτα να μπορούν να καλλιεργηθούν σιτάρι, βαμβάκι και άλλα βιολογικά και μη προϊόντα.

ν) Τέλος η Ένωση μπορεί να αναπτύξει δραστηριότητες προς την κατεύθυνση του αγροτουρισμού. Τέτοιες είναι:

Δημιουργία αγροτικών ξενώνων για την εξυπηρέτηση τουριστών. Αυτοί οι ξενώνες, στις δραστηριότητές τους, αντί των καθιερωμένων σπορ να

περιλαμβάνουν την άσκηση αγροτικών εργασιών. Επίσης η αναβίωση παραδοσιακών εθίμων, η λειτουργία συνεταιριστικών καταστημάτων ειδών λαϊκής τέχνης και κέντρων εκμάθησης χειροτεχνίας.

Αυτές οι δραστηριότητες με τη σειρά τους μπορούν να συμβάλουν στην ανάδειξη νέων τουριστικών τόπων και την αυτοδύναμη ανάπτυξη των περιοχών αυτών. Ως επακόλουθο αυτών θα υπάρξει αύξηση του αγροτικού εισοδήματος, βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των μελών των συνεταιρισμών και δημιουργία συμπληρωματικής απασχόλησης.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ο Νομός Δράμας συγκαταλέγεται μεταξύ των Νομών της χώρας με γρήγορο αναπτυξιακό ρυθμό, γι' αυτό και η συμβολή του στην όλη ανάπτυξη της Εθνικής Οικονομίας χαρακτηρίζεται ως σημαντική.

Οι συνεταιριστικές δραστηριότητες στο Νομό Δράμας είναι κι αυτές αναπτυγμένες, αφού το συνεταιριστικό κίνημα έχει εισχωρήσει στις συνειδήσεις των αγροτών και γενικότερα των πολιτών, που συνενώνονται σε συνεταιρισμούς προκειμένου να διασφαλίσουν και να εξυπηρετήσουν καλύτερα τα συμφέροντα τους.

Η ίδια λογική, που ενώνει τους παραγωγούς μεταξύ τους στην ίδρυση συνεταιρισμών, τους οδηγεί και στη συνεργασία των συνεταιρισμών μεταξύ τους μέσω των αγροτικών Ενώσεων, όπως είναι και η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας. Μέσω των συνεταιρισμών μπορούν να πετύχουν ευκολότερα κάποιους στόχους, όπως την διάθεση των προϊόντων σε καλύτερες τιμές, την παροχή οικονομικών διευκολύνσεων αλλά και την παροχή λιπασμάτων και άλλων μηχανημάτων που διευκολύνουν τις αγροτικές εργασίες.

Όμως παρόλα αυτά, εμφανίζονται αδυναμίες και προβλήματα, που για να αντιμετωπιστούν πρέπει να επανδρωθούν οι συνεταιρισμοί και η Ένωση με ειδικευμένο προσωπικό και η πρόσληψη να γίνεται με αντικειμενικά κριτήρια, γιατί έτσι θα μπαίνουν και αξιόλογα άτομα. Η επίλυση των προβλημάτων του συνεταιριστικού κινήματος θα επιφέρει την καλύτερη ανάπτυξη των συνεταιρισμών. Επίσης να αναληφθούν πρωτοβουλίες από την διοίκηση της Ένωσης της Δράμας για νέες δραστηριότητες που θα επιφέρουν μεγέθυνση και έτσι βελτίωση της οικονομικής κατάστασής της. Έτσι, μπορούμε να πούμε, ότι θα ανοίξει ο δρόμος προς την επιτυχία και για την Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών του Νομού Δράμας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΒΔΕΛΙΔΗΣ ΠΑΡΜΕΝΙΩΝ, «Το Αγροτικό Συνεταιριστικό Κίνημα στην Ελλάδα», Παπαζήσης, 1986, Αθήνα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ, Εθνική Στατιστική Υπηρεσία.

ΒΕΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, «Ελληνικό Συνεταιριστικό Κίνημα», 2003, Μεσολόγγι.

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΠΑΠΥΡΟΥΣ ΛΑΡΟΥΣ ΜΠΡΙΤΑΝΙΚΑ, Εκδοτικός Οργανισμός Πάπυρους, τόμος 21, 1980.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ Ε.Α.Σ. ΔΡΑΜΑΣ.

ΚΟΝΤΑΚΟΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, «Γενική Λογιστική» Έκτη Έκδοση, Εκδόσεις ΕΛΛΗΝ, 1999, Αθήνα.

ΝΤΟΒΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Χρηματοοικονομική Διοίκηση» 1997, Μεσολόγγι.

ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί», 1986, Αθήνα.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΣΑΒΒΑΣ, «Η εγκατάσταση προσφυγικών πληθυσμών στο Νομό Δράμας», Εκδόσεις ΔΕΚΠΟΤΑ, 2001, Δράμα.

ΠΑΤΡΩΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, «Διεύθυνση Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Επιχειρήσεων», 2000, Μεσολόγγι.

ΠΕΤΡΩΦ ΓΙΑΝΝΗΣ, ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ Κ. & ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ ΑΛ., «Μάρκετινγκ-Μάνατζμεντ», Rosili, 2002, Αθήνα.

ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ:

1. Προσωπική Συνέντευξη με τον κ. Παπαδόπουλο Θεόφιλο, Πρόεδρο της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών & κ. Αθανασιάδη Λάζαρο υπάλληλο της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Νομού Δράμας.

2. Προσωπική Συνέντευξη με τον κ. Γρηγοριάδη Δημήτρη, χημικό του εδαφολογικού εργαστηρίου της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Δράμας.

3. Ένθετο από την εφημερίδα Ελευθεροτυπία, 4 Οκτωβρίου 2001, «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί».

Υπεύθυνος έκδοσης : Βαγγέλης Παναγόπουλος, Παραγωγή Φωτοεκδοτική.

4. Ηλεκτρονικές διευθύνσεις :

1.www.Sekap.gr

2.www.Pressoint.gr

3.www.Sevath.gr